

ጊዜ ያለንበት ሁኔታ እጅግ ትዕግስትን የሚፈትን ከመሆኑ የተነሳ ረጋ ብለን ለመናገር ያስቸግር ይሆናል። ሆኖም እግ ዚአብሔር ጸጋውን እንዲያበዛልን በመጸለይ ትዕግሥትና ዕርጋታ የተሞላበት ንግግር ለማድረግ በየጊዜው ጥረት ልናደርግ ያስፈልጋል።

(ለ) በጨዋነት የሚናገር ሰው በፈቱ ገጽታ ላይ የሚታየው ሁኔታ የሚሰብ እንጂ የሚገፋተር አይደለም። አንዳንዶቻችን ብዙ ጊዜ አሳባችንን የምንገልጸው በቁጣ ምክንያት ስርቻችን ተግተርትረው፣ ዓይኖቻችን ፈጥጠው፣ ከንፈሮቻችን እየተን ቀጠቀጡ፣ ቁና ቁና እየተነፈስን ነው። እነዚህ ሁሉ የጨዋነት ምልክት አይደሉም።

(ሐ) ጨዋነት ሰው “ጨዋ” የሚያሰኘው አንደኛ ከአፋ በኋ እንጂ ከቶ ቃል ስለማይወጣ ነው። እርግጥ ነው ጨዋነት በራሳችን ጥረት አይመጣም። ጨዋነት ከመንፈስ ቅዱስ ፍሬዎች መካከል አንዱ ነው። ሰድብገ ወቀሳገ ግንረምሬምገ በደል ቆጠራገ የፍርድ ቃል የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ እንዳልሆነ ግልጽ ነው። ጨዋ የሆነውን ኢየሱስን በሕይወታችን ስናስገባ፣ መንፈስ ቅዱስ ውስጣችንን እንዲለውጥ ስንፈቅድለት፣ የክርስቶስ ጨዋ የሆነ መንፈስ በእኛ ሕይወት ውስጥ በግልጽ መታየት ይጀምራል። ጨዋነታችንም የሚታወቀው ከአፋችን በሚወጣው ቃል ነው። ጨዋነታችንን የሚያሳይ ነገር ከአፋችን የማይወጣ ከሆነ፣ የፈለግነውን ዓይነት የሃይማኖት ሥርዓት ብንፈጽም፣ ከጌታ ጋር ቅርበት እንደሌለን በግልጽ ይታወቃል።

ምዕራፍ ፯

ውሽተኛ ምላስ

“እርስ በርሳችሁ ውሽት አትነጋገሩ፣ ምክንያቱም አርጌውን በው ከነሥራው አውልቃችሁ ጥላችሁታል። አዲሱንም በው ለብሳችሁታል፣ ይህም አዲስ ሰውነት እርሱን በሙላት ወደግወት ያደርሳችሁ ዘንድ ፈጣሪው እግዚአብሔር በራሱ መልክ ምሳሌ ዘወትር እንዲታደስ የሚያደርገው ነው።”
(ቆላስይስ 3፥9)

ዓለማችን የመልካም ሥነ ምግባር ሥርዓተ ሕግ የሚጣስበት፣ ውሽት ጎልቶ የሚታይበት ዓለም ነው። ውሽት በዓለማችን ውስጥ ምን ያህል እንደ ሰለጠነ ለማየት በምሁራን ተጠንተው የቀረቡትን አንዳንድ እስታትስቲክስ መመልከቱ ይጠቅማል። ለምሳሌ፣ ከአሜሪካ ሕብረተሰብ ውስጥ፣

- ➔ ታክስ ከሚከፍለው ሕዝብ በላላ አምስት ከመቶ (35%) እውነቱን ሪፖርት አያደርግም፤
- ➔ የበላይ ባለሥልጣናት በዓመት 40 ቢሊየን ዶላር ከመሥራያ ቤታቸው እየዋሹ ይሠርቃሉ፤

→ ከመሥሪያ ቤታቸው “ጊዜ” የሚሠርቱ ይኸውም ሳይታመሙ “ታምሚአለሁ” ብሎ በመቅረት የሚያባክኑት ጊዜ በገንዘብ ተተምኖ ከ\$150 እስከ \$350 ቢሊየን ዶላር እንደሚሆን ታውቋል።

→ በሥራ ዓለም ውስጥ ከተሰማሩት ሰዎች መካከል አንድ ሦስተኛው እውነት ያልሆነ የትምሕርት መረጃ (የምስክር ወሩት) አቅርበው እንደሆነ ተረጋግጧል።

→ የክርስቲያኑ የሥነ ምግባር አቋምም ከዚህ አምብላም የጎሻ አይደለም።

እኛ በክርስቶስ በማመን የዳንን ክርስቲያኖች የምንኖረው ከህገ እንደተመለከትነው መልካም ሥነ ምግባር በሚጣበበት ውሸት ባለበት ዓለም ውስጥ እንደሆነ ግልጽ ነው። በሥራችን ቦታ በየቀኑ አብረናቸው የምንሠራቸው ሰዎች ደግሞ በሥነ ምግባር አቋማቸው በእምነታቸው ባላቸው የሕይወት ፍልስፍና በምርጫቸው በላይ አስጣጣቸው ከእኛ ፍጹም የተለዩ መሆናቸውን እናውቃለን። እግዚአብሔር እኛን አማኞችን በእነርሱ መካከል ያስቀመጠን ብህሃን (ምሳሌ) እንድንሆን ስለሆነ ምሳሌነታችን ጥላህ ሆኖ መታየት አለበት። ጳውሎስ “...የዚህን ዓለም ሰዎች ክፉ ጠባይ አትጥሉ” (ሮሜ 12፥2) ሲል፤ “የዓለም ሥርዓትና ፍልስፍና አይለውባችሁ፤ ወይም ዓለምን አትምሰሉ” ማለቱ ነው። ዓለም ከእኛ ከክርስቲያኖች ብዙ ይጠብቃል። ይሁን እንጂ፤ በአሁኑ ጊዜ በእኛ በክርስቲያኖች ሕይወት ውስጥ የሚያየው ግብረ ገባዊ አቋም የላላ በመሆኑ ብዙ ጥያቄዎችን በውስጡ እየፈጠረበት ነው። እውነት ያልሆነውን የመናገር ድካም በሥጋ ከአዳም የወረሰው በመሆኑ በተፈጥሯችን የመዋሸት ዝንባሌ አለን። ይሁን እንጂ እውነት ላልሆነ ነገር እራሳችንን ላለመስጠት ወይም “እምቢ!” ለማለት የሚያስችል ኃይልና ምርጫ እንዳለን እናውቃለን። ሥጋ ለባሾች በመሆናችን ከውሸት ሁሉ ፍጹም ነጻ መሆን ባንችልም፤ እውነትን ለመናገር፤ ስለ እውነት ለመናገር ራሳችንን ማለማመድ እንችላለን።

እግዚአብሔር የእውነት አምላክ ስለሆነ፤ ለሰው ልጅ ምላሽን የሰጠው እውነት የሆነውን እንዲናገርበት ነው። በውሸት ሕይወት

ውስጥ መኖር የሚያስከትለውን ጉዳት በሕይወቱ አይቶ የተለማመደው ዳዊት በዝግሬው “አንተ ቅንነትንና እውነትን ስለምትወድ የጥበብህን ምስጢር አስተምረኝ” እለ (መዝ. 51፥6)። እግዚአብሔር እውነትን እንደሚወድ፤ ውሸትን እንደሚጠላ ሠለሞን ሲገልጽ እንዲህ ይላል። “እግዚአብሔር ሐሰተኞችን ይጠላል፤ ታላቸውን በሚጠብቁ ታማኝ ሰዎች ግን ይደሰታል” (ምሳሌ 12፥22)። መዋሸት፤ እግዚአብሔር ለሙሴ ከሰጠው ከአሥርቱ ትዕዛዛት ውስጥ ዘጠነኛውን ይኸውም፤ “በግንም ሰው ላይ በሐሰት አትመስገኝ” የሚለውን ሕግ ማፍረስ ነው (ዘጸ.20፥16)። በእግዚአብሔር እንድንታመን የሚያደርገን በባሕሪው ውሸትን የሚጠላ፤ እውነትን የሚወድ አምላክ መሆኑን ስለምናውቅ ነው። “እግዚአብሔር እንደ ሰው አይዋሽም፤ እንደ ሰውም አሳቡን አይለውጥም፤ እርሱ የሚናገረውም ቃል ሁሉ ይፈጸማል” (ዘኁልቁ 23፥19)። ሰይጣን ግን “የውሸት ሁሉ አባት” እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። “...እውነት በእርሱ ስለሌለ ከእውነት ጋር ምንም ግንኙነት የለውም፤ እርሱ ሐሰተኛና የሐሰት አባት ስለሆነ ሐሰት በሚናገርበት ጊዜ ከገዛ ራሱ አውጥቶ ይናገራል” ይላል (የዮሐ. 8፥44)። ከላይ ያነበብናቸው እንዲሁም መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በልዩ ልዩ ሥፍራ የተጻፉ ጥቅሶች ዓላማቸው እግዚአብሔር እውነትን እንደሚወድ፤ ውሸትን እንደሚጠላ ለማሳየት ብቻ ሳይሆን፤ በእውነት ውስጥ እንድንኖርና እውነትን ብቻ እንድንናገር ለማሳሰብም ነው።

1. ውሸት ምንድነው?

በኃጢአት በወደቀ፤ ዓለም ውስጥ ስለምንኖር፤ መጠኑና ዓይነቱ ይለያይ እንጂ፤ ማናችንም ውሸት ከመናገርም ሆነ ውሸት ከሚያስከትለው ችግር ነጻ አይደለንም። አብዛኛዎቻችን በቀን ቢያንስ በያንስ ከ200 ጊዜ በላይ እንደምንዋሽ የሥነ ልቦና ምሁራን ይናገራሉ። ለራሳቸው ነጻነት ለመስጠት አንዳንድ ሰዎች “ይሄ ውሸት ነው፤ ያውሸት አይደለም” በማለት ሲከራከሩ መስማት ለብዙዎቻችን እንግዳ ነገር አይደለም። ለመሆኑ ውሸት ምንድነው? ባጭሩ ውሸት “እውነት ያልሆነውን ነገር በመናገር፤ እንዲሁም እውነት ያልሆነውን ነገር በማድረግ ሌላውን ማሳሳት” ማለት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ “ውሸት”

የሚለውን ቃል፣ “እውነት የሆነውን ነገር በቃልም ሆነ በተግባር መካድ” መሆኑን ይገልጻል። እንዲሁም በጎ ነገር “እውነት” ከተ ነገር ደግሞ “ውሸት” እንደሆነ ያመለክታል። ሰይጣን ከቱ መሆኑንና የውሸት አባት መሆኑን መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ይናገራል። “...እርሱ ከመጀመሪያ አንሥቶ ነፍስ ገላይ ነበረ፤ እውነት በእርሱ ስለ ሌለ ከእውነት ጋር ምንም ግንኙነት የለውም፤ እርሱ ሐሰተኛና የሐሰት አባት ስለሆነ ሐሰት በሚናገርበት ጊዜ ከግሃ ራሱ እውጥቶ ይናገራል” ይላል (ዮሐ. 8፥44)።

ውሸት የሆነውን ቃል በቀጥታ ባንናገርም፤ እውነት ያልሆነው ነገር እውነት እንዲመስል ካደረግን ያም ውሸት ነው። እውነቱ እንዳይታወቅ እውነቱን በከፊል ብቻ መናገርም፤ ውሸት ነው። ለዚህ ነው ፍርድ ቤት ሰዎች ለምስክርነት ሲቀርቡ፤ “እውነቱን ብቻ ሳይሆን ሙሉውን እውነት እናገራለሁ” (not merely the truth but the whole truth) ብለው ቃል እንዲገቡ የሚያደርጓቸው። እርግጥ ነው አንዳንድ ውሸቶች በማንም ላይ ጉዳት የማያደርሱ ሊሆኑ ይችላሉ። ይሁን እንጂ፤ ጉዳት የማያደርሱ ውሸቶችን እንድንዋሽ ተፈቅድሎልናል ማለት አይደለም። ለምሳሌ አንዱ የለበሰችውን ልብስ እያሳየችን “ያምርብኛል ወይ?” ብላ ብትጠይቀን፤ “አያምርብኸም” ብንላት ቅር ይላት ይሆናል ብለን ስለምናስብ፤ የማያምርባት መሆኑን ብናውቅም አንዳንዶቻችን “ጥሩ ነው፤ ያምርብኛል” ማለታችን አይቀርም። የሰጠናት አስተያየት እውነት አለመሆኑን ብታውቅም፤ “ያምርብኛል” ስንላት ደስ ሊላት ይችላል። እንደ ማያምርባት እያወቅን “ያምርብኛል” ማለታችን ኃጢአት ነው ወይ? እውነት ያልሆነ ወይም አሳሳች የሆነ አስተያየት ስለሰጠን ውሸት መናገራችን ነው። ውሸት ደግሞ ትልቅም ሆነ ትንሽ፤ ኃጢአት እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል።

ብዙዎቻችን በባሕሪያችን የወጣንበትን ቤተሰብ፤ ያደግንበትን አካባቢ እንመሰላለን። አንዳንድ ወላጆች ልጆቻቸው በምንም ዓይነት ሁኔታ ውስጥ ቢሆኑም፤ ሁልጊዜ እውነትን ብቻ መናገር እንዳለባቸው፤ ከዋሹ ግን ከፍተኛ ቅጣት የሚቀጡ መሆናቸውን አሰጠንቅቀው ይነግሯቸዋል። በዚህ ዓይነት ሕግ ውስጥ የሚያድጉ ልጆች እውነትን እንጂ ውሸትን መናገር ይከብድብናል። ውሸትን መናገር

የግያስቀጣ በሆነበት ቤተሰብ ውስጥ የሚያድጉ ልጆች ግን፤ ልማድ ሆናባቸው ያለአንዳች ምክንያት፤ ወይም ምንም ዓይነት የሚያስጨንቅ ነገር ሳይደርስባቸው ዝም ብለው የሚዋሹ አሉ። ማርክ ትዋይን “ጥርጥር ውስጥ ስትሆን፤ እውነቱን ተናገር፤ ይህን በማድረግ ጠላቶችህን ታስታለህ፤ ወዳጆችህን ደግሞ ታስደንቃለህ” አለ። “ራስህን ለማሳደግ ከጠቀመህ፤ የምትፈልገውን ነገር እንድታገኝ ከረዳህ መዋሸት መጥፎ አይደለም” በሚል ሕብረተሰብና ዘመን ውስጥ ሰላንን፤ አንዳንዶቻችን የፈለገንን ያህል ብንዋሽ ሕሊናችንን አይቆረቁረውም። ሌላው አሳዛኝ ነገር ደግሞ በአንዳንድ ሁኔታ ላይ መዋሸት ጥሩ ነው ብለው የሚያምኑና የሚያስተምሩ የሃይማኖት መሪዎች መኖራቸው ነው። “እውነት” ብዙ ጠቃሚ ጓደኞች አሉት—መተማመን፤ እምነት፤ ሐቀኝነት፤ ዋስትና፤ ጽናት ወዘተ. የመሳሰሉት ናቸው። በተቃራኒ፤ “ውሸት” ደግሞ የራሱ የሆኑ ተባባሪዎች አሉት። እነርሱም፤ አለመተማመን፤ ጥርጥር፤ ግዋት፤ ቋጣና ወዘተ ናቸው። “እውነት”፤ እውነት ባልሆነ ነገር ሲተካ፤ ሁልጊዜ ከላይ የገለጽናቸው የውሸት ተባባሪዎች ይገኛሉ። ቅዱስ አጉስቲን “እውነት ሲጠፋ፤ ሌላው ነገር ሁሉ ያጠራጥራል” አለ። በውሸት ምክንያት በሰዎች መካከል መተማመን ሲጠፋ፤ የሰው ግንኙነት ሁሉ የተበላሸ ወይም የፈረሰ ይሆናል። ውሸት ባለበት፤ የቤተሰብ አንድነት ይፈርሳል፤ የመንግሥት አስተዳደር መሠረቱ ይናጋል።

እግዚአብሔር “እውነትን” የመረጠበት ምክንያት፤ የራሱ ተፈጥሮ “በእውነት” ላይ የተመሠረተ በመሆኑ ነው። እግዚአብሔር የእውነት አምላክ ነው (መዝ. 31፥5). እግዚአብሔር እንደ ሰው ፈጽሞ አይዋሽም (ቲቶ 1፥2)። “አደርጋለሁ” ያለውን ያደርጋል። ኢየሱስ ክርስቶስ “በጸጋና በእውነት” የተሞላ ነው (ዮሐ. 1፥14)። መንፈስ ቅዱስ የእውነት መንፈስ ነው፤ ሥራውም እኛን ወደ እውነት መምራት ነው (ዮሐ. 14፥17፤ 16፥13)። እግዚአብሔርንም የምናመልከው በእውነት ነው (ዮሐ. 4፥24)። ስለዚህ እውነትን ስንናገር፤ ከእግዚአብሔር ጋር ሕብረት መፍጠራችን ነው። ውሸት ስንናገር ደግሞ “ውሸት አባት” ከሆነው ሰይጣን ጋር መተባበራችን ነው። የእግዚአብሔር ልጆች ሆነን መኖራችን የልጁን መልክ እንድንይዝ ነው። የእግዚአብሔር ቃል “...የእግዚአብሔር ልጅ በብዙ

ወንድሞች መካከል በኩር እንዲሆን፤ እግዚአብሔር አስቀድሞ የመረጣቸውን የልጁን መልክ እንዲመስሉ ስለ ወሰነ ነው። (ሮሜ 8፥29) ይላል። የተቤዝነው የእርሱን መልክ በሕይወታችን እንድናንጸባርቅ ነው። የእርሱ መልክ “እውነት” እንጂ፤ ውሸት አይደለም። የውሸት ተባባሪዎች ስንሆን፤ የእግዚአብሔር ክብር በእኛ ሕይወት ውስጥ እንዳይታይ መሸፈናችን ነው። እግዚአብሔር “እውነት” ስለሆነ የእግዚአብሔርን ውበት በሕይወታችን ለማሳየት እውነተኛች መሆን አለብን።

ምንም ዓይነት ዋጋ ቢያስከፍለንም፤ ሁልጊዜ እውነትን ብቻ እንድንናገር መጽሐፍ ቅዱስ ያዘናል። ይህንን ስንል ወግ አጥባቂዎች መሆናችን አይደለም። ሠለሞን “ደጋግ ሰዎች ሐሰትን ይጠላሉ...” ይላል (ምሳሌ 13፥5)። ጳውሎስም “እርስ በርሳችሁ ውሸት አትነጋገሩ፤ ምክንያቱም አሮጌውን ሰው ከነሥራው አውልቃችሁ ጥላችሁታል። አዲሱንም ሰው ለጠላችሁታል፤ ይህም አዲስ ሰውነት እርሱን በሙላት ወደግወቅ ያደርሳችሁ ዘንድ ፈጣሪው እግዚአብሔር በራሱ መልክ ምሳሌ ዘወትር እንዲታደስ የሚያደርገው ነው” (ቆላ. 3፥9) ሲል ይመክረናል። መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ “መዋሸት ትችላላችሁ፤ ወይም ብትዋሹ ምንም አይደለም” ያለበት ጊዜ ፈጽሞ የለም። ውሸትን ስንለማመድ፤ ወይም በውሸት ሕይወት ውስጥ ስንኖር ህሊናችን በእግዚአብሔር ፊት እንደማያርፍና ሰላም እንደማይሰጠን፤ ደስታችንም የተሟላ እንደማይሆን የታወቀ ነው። እውነትን ስንናገር ራሳችንን ለእግዚአብሔር ማስገዛታችን፤ በፈቃዱ ሥር መኖራችን ነው።

2. ከውሸት ነጻ የሆነ ሰው ይኖር ይሆን?

ከውሸት ፍጹም ነጻ የሆነ ሰው እንደሌለ ከላይ ገልጸናል። ከእግዚአብሔር ጋር ቅርብ ግንኙነት አላቸው ተብለው ይገመቱ የነበሩት ቅዱሳንም እንኳን አልፎ አልፎ በሕይወታቸው ይዋሹ እንደነበረ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል።

➤ አብርሃምና ይስህቅ ሚስቶቻቸውን፤ “እህቴ ናት” ብለው ዋሹ (ዘፍ. 12፥13፥ 20፥2፥ 26፥7)

➤ ያዕቆብ አባቱን ይስህቅን ዋሸ (ዘፍ. 27፥19)።

➤ ራሄል አባቷን ላባን ዋሸች (ዘፍ. 31፥35)

➤ የያዕቆብ ልጆች “ፕሴፍን አውራ በላው” ብለው አግታቸውን ዋሹት (ዘፍ. 37፥29-35)።

➤ ለዳዊት ሲል የናታን አባቱን ሳኦልን ዋሸ።

“ዩ. ሌስ. ኤ. ቱዴይ” (USA Today) የተባለው ዕለታዊ ጋዜጣ በ1992 ዓ.ም. (እ.ኤ.አ.) “መዋሸት” የአሜሪካውያን የመኖር ዘይቤ ነው አለ። ጄምስ ፓተርሰን “አሜሪካ እውነቱን የተናገረችበት ቀን” (The Day America Told the Truth) በሚለው መጽሐፋት ውሸትን በሚመለከት ሀሳብ ላይ የተገኘውን የጥናት ውጤት እንዲህ ሲል ይገልጻል። “አሜሪካ ውስጥ ከሚኖሩት ሰዎች መካከል 91 ከመቶ (91%) አንዳንድ ጊዜ እንደሚዋሹ ያምናሉ። 86 ከመቶ (86%) ሁልጊዜ ወላጆቻቸውን ይዋሻሉ። 75 ከመቶ (75%) ጓደኞቻቸውን ይዋሻሉ። 73 ከመቶ (73%) ወንድሞቻቸውንና እህቶቻቸውን ይዋሻሉ። 69 ከመቶ የኑር ጓደኞቻቸውን ይዋሻሉ።” ይህን መግለጫ ስንሰማ ያስደነግጠን ይሆናል። ይሁን እንጂ “ፈጽሞ አንዋሽም” ያሉት 9 ከመቶዎቹ (9%) እንኳን እውነቱን አልተናገሩም። መጽሐፍ ቅዱስ “ሰው ሁሉ ሀሰተኛ ነው...” (መዝ. 116፥11) ይላል። እንዲሁም መዝሙር 12፥2 ላይ “ሁሉም እርስ በርሳቸው ሐሰት ይናገራሉ፤ አንዱ ሌላውን በማቆላመጥ እየተናገረ ያታልለዋል” ይላል።

ብናምንም ባናምንም ሁላችንም የምንዋሸው ሳናውቅና ተሳስተን፤ አሊያም ሆነ ብለንና እያወቅን ነው። ወይም ተሳስተን፤ ሆን ብለን ወይም እያወቅን ነው። ስለራሳችንም ሆነ ስለ ሌላ ሰው መግለጫ ስንሰጥ እያወቅን፤ እውነት ያልሆነውን ነገር እንሰጣለን። ብዙ ዓይነት ውሸት አለ። ማታለል፤ ከሆነው በላይ አጋኖ ወይም አስመስሎ መናገር፤ እውነትን መደበቅ፤ እውነትን ከውሸት ጋር ቀላቅሎ ማቅረብ፤ እውነት ያልሆነ አሉባልታ ማውራት ከውሸት ዓይነቶች መካከል ጥቂቶቹ ናቸው። እውነትን የማይናገር ምላስ ከፍተኛ አደጋ በሰው ላይ ሊያደርስ እንደሚችል ልንረዳ ያስፈልጋል። ሞኝ ሰው ጥይት በጎረሰና በተቀባበለ ሽንጥ በመጫወት፤

ራሱንም ሆነ በአካባቢው ያሉትን ሰዎች እንደሚጎዳው ሁሉ በማወቅም ሆነ ባለማወቅ አንዳንድ ክርስቲያንችንም ሐሰተኛ በሆነው ምላሳቸው ብዙዎችን እንደሚጎዱ የታወቀ ነው።

3. “ውሸት” ሰይጣን የሚጠቀምበት መሣሪያ ነው

“ውሸት” ሰይጣን ከሚጠቀምባቸው መሣሪያዎቹ መካከል አንደኛው ነው። በአሪት ዘፍጥረት ምዕራፍ 3 ላይ ሰይጣን ሄዋንን የዋሻት ስለ እግዚአብሔር ደግነት ብቻ ሳይሆን፤ ስለ እግዚአብሔር ህልውናና ስለ ቃሉም ጭምር ነው። ሰይጣን ሄዋንን “ከፍጽም አትሞቱም” አላት (ዘፍ. 3፥4)። ይሄ ግልጽ የሆነ የሰይጣን ውሸት ነው። ምክንያቱም እግዚአብሔር “ደጉን ከክፉ ለመለየት የሚያስችል ዕውቀት ከሚሰጠው ዛፍ ፍሬ አትብሉ፤ ምክንያቱም ከዚህ ዛፍ ፍሬ በበላህነት ቀን በእርግጥ ትሞታላህ” (ዘፍ. 3፥3) ብሎ እንዳስጠነቀቃቸው ስለምናውቅ ነው። ዛሬም በአሁኑ ዘመንም ሰይጣን ውሸትን በጣም ይጠቀምበታል። ከውሸቶቹ መካከል አንዳንዶቹ ይህን ይመስላሉ። “ሰው የፈለገውን ዓይነት ኃጢአት እየሠራ መኖር ይቻላል።... ምድራዊ ሀብትና ብልጽግና ሰውን ደስተኛ ያደርገዋል።... እግዚአብሔር ደግና ሩህሩህ አይደለም፤... ከሆነ በዓለም ላይ መከራ ለምን ይበዛል? ... ሰዎች ሲሰቃዩ ለምን ዝም ይላል?” ... እንዲሁም የክህነት ልብስ ይለብሰና፤ “በተቻለህ መጠን ጥሩ ሰው ለመሆን በጎ ሥራ ለመሥራት ሞክረ፤... የምታደርገውን ሁሉ ከልብህ አድርገው፤... ይህን ካደረግህ መንግሥተ ሰማይ ትገባለህ።... ከሞት በኋላ ሌላ ሕይወት የለም” በማለት ሰይጣን እውነት ያልሆነውን ቃሉን በእግዚአብሔር ሕዝብ ጀሮ ያስተላልፋል።

(3.ሀ) “ውሸት” የሰይጣን ኃይሉ ወይም ጉልበቱ ነው። እርሱ ውሸታም መሆኑ ብቻ ሳይሆን፤ እኛም ውሸታም እንድንሆን ይፈልጋል። በዚያም አይቆምም። ዋሽተን ብዙዎቹን የእርሱ ደቀ መዝሙር እንድናደርግ ይፈልጋል። ፍላጎቱን ስናሟላ፤ ይኸውም ለንዋሽ፤ ሰይጣን በሚጠቀምበት “ውሸት” መሣሪያ መጠቀማችን መሆኑን ብዙ ጊዜ እንረባለን። ፈሪሳውያን የኢየሱስን ትክክለኛ ማንነት በዋሹበት ጊዜ

ኢየሱስ ያላቸው ይህንኑ ነው። “እናንተ የአባታችሁ የዲያብሎስ ልጆች ናችሁ፤ ፍላጎታችሁም የአባታችሁን ምኞት መፈጸም ነው፤ እርሱ ከመጀመሪያ አንሥቶ ነፍሱ ገዳይ ክብረ፤ እውነት በእርሱ ስለሌለ ከእውነት ጋር ምንም ግንኙነት የለውም፤ እርሱ ሐሰተኛና የሐሰት አባት ስለሆነ ሐሰት በሚናገርበት ጊዜ ከገሃ ራሱ አውጥቶ ይናገራል” (ዮሐ. 8፥44)።

(3ለ.) ውሸት የሥጋ ሥራ ነው። ውሸት፤ ክርስቲያኖች ጌታን ከማወቃችን በፊት እንኖርበት የነበረው ሕይወት ነው። ወደ ጌታ ስንመጣ አውልቀን ጥለንዋል። ለዚህ ነው ሐዋርያው ጳውሎስ “እርሰ በርሳችሁ ውሸት አትነጋገሩ፤ ምክንያቱም አርጌውን ሰው ከነሥራው አውልቃችሁ ጥላችሁታል። አዲሱንም ሰው ለብላችሁታል፤ ይህም አዲስ ሰውነት እርሱን በመላት ወደግወቅ ያደርሳችሁ ዘንድ ፈጣሪው እግዚአብሔር በራሱ መልክ ምሳሌ ዘወትር እንዲታደስ የሚያደርገው ነው” (ቆላ. 3፥9) የሚለን። አዲሱን ሰው ስንለብስ፤ እውነት ከሆነው ክርስቶስና ጋር እንቆማለን። ለዚህ ነው መጽሐፍ ቅዱስ “እግዚአብሔር ሐሰተኞችን ይጠላል፤ ቃላቸውን በሚጠብቁ ታማኝ ሰዎች ግን ይደሰታል” (ምሳሌ 12፥22) ያለው። ከእግዚአብሔር ጋር ባለው ሕብረት ደስ የሚለው ሰው “በቅንነት የሚሄድ፤ ጽድቅንም የሚያደርግ፤ በልቡም እውነትን የሚናገር” ነው (መዝ. 15፥2-3)። ውሸት የሰይጣን መገልገያ መሣሪያ፤ እንዲሁም በአሮጌ ስጋችን ውስጥ በነበርንበት ወቅት የተጠቀምንበት ነው። ታዲያ ውሸት የሰይጣን መሣሪያ መሆኑን እያወቅን የምንዋሸው ለምን ይሆን? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። ከአዳም የወረሰው ደካማው ሥጋችን፤ የሥጋ የሆነውን ነገር ስለሚፈልግ ነው። ብዙዎቻችን የራሳችን ባሪያዎች ነን። ወይጣን በሚጠቀምበት በውሸት መሣሪያ የምንጠቀመው፤

- ① የግል ጥቅማችንን ለማሳደግ፤ ፍላጎታችንን ለማሟላት፤
- ② በሰዎች ዘንድ ለመክበር፤ ተቀባይነት ለማግኘት፤ ያልሆነውን “ንጉ” ብለን ራሳችንን ለማሳየት፤

③ ለመበልጸግ፣ ሥልጣን ለመያዝ ዝናችንን ለመጠበቅ እንዲሁም

④ ከቅጣት ለግምላጥ ነው።

4. በሀሰት መመስከር

በግንም ሰው ላይ በሀሰት እንዳንመስከር እግዚአብሔር ለሙሴ በሰጠው ሕግ ላይ ያስጠነቅቀናል (ዘጸ. 20፥16)። “በሀሰት መመስከር” በየትኛውም አቅጣጫ እውነት ያልሆነ ምስክርነት መስጠት ቢሆንም፣ በተለይ ለራስ ጥቅም ስንል የምንሰጠው እውነት ያልሆነ ምስክርነት እግዚአብሔርን ያስቆጣጥል። አካብ የተመኘውን የናቡቴን የወይን እርሻ ማግኘት ባቃተው ጊዜ ሚስቱ ሌልሳቤል፣ በወሽት አስመስክራ ናቡቴን አስግደላ እርሻውን ነጥቃ ለአካብ እንደ ሰጠችው መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል (1 ነገ. 21፥1-16)። ክርስቶስ በስቅላት እንዲቀጣ ሊቀ ካህኑ ሁለት አስተኞች ምስክሮች እንዲመሰክሩበት እንዳደረገ (የማቴ. 26፥60-61) እናውቃለን። ከላይ የጠቀስነውን ዓይነትም ሆነ ሌላም ዓይነት፣ የሐሰት ምስክርነት በእግዚአብሔር ፊት ትልቅ ኃጢአት ነው።

በሀሰተኛ ምስክሮች ምክንያት በዘመናት ሕይወታቸውን ያጡት ኑሮአቸው የተበላሸባቸው፣ ትዳራቸው የፈረሰባቸው ጥቂቶች አይደሉም። ከነዚህ መካከል አንደኛው የአየር ኃይል ኮሎኔል የነበረ፣ በ2 ኛው ዓለም ጦርነት ውስጥ ተካፋይ ሆኖ ከፍተኛ ዝናን ያተረፈው ኮሎኔል ጆን አበርክርምቢ የተባለው ሰው ነው። ይህ ታላቅ ሰው ከአንድ የምግብ መደብር ስድሳ አምስት ሳንቲም የሚያወጣ የቆር ቆር ምግብ ሠርጃል ተብሎ ተከሰሰ። ባገኘው የተሳካ ኑሮ ይቀጥበት የነበሩ አንዳንድ ጓደኞች ፍርድ ቤት ቀርበው በሀሰት መስክሩበት መወረሻ ላይ ከተራው ሕዝብ አሥራ አንድ ሰዎች ተመርጠው (Jury) ችሎት ተቀምጠው “ወንጀለኛ አይደለም” ብለው ፈረዱ። ይሁን እንጂ፣ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ይህ ታላቅ ሰው የመኖር ፍላጎቱ ሁሉ ጠፋ፣ በሀፍረት ተሞላ፣ የመንፈስ መታወክ ደረሰበት፣ በመወረሻም ልቡ በሀዘን ተሰብሮ በ53 ዓመት ዕድሜው ከዚህ ዓለም በሞት ተለየ። የሳክራሜንቶ ከፍተኛ ፍርድ ቤት በ1975 ዓመተ ምሕረት (እ.ኤ.አ.) ጉዳዩን እንደገና ተመልክቶ ያለአግባብ በመክ

ሰሱ ምክንያት ሕይወቱን ያጣ መሆኑን በመገንዘብ ለቤተሰቡ \$107,000 ዶላር ካሣ እንዲሰጥ ወሰነ።

በአሜሪካን እገር “የሰው ነፍስ አጥፍታችኋል” ተብለው ተከሰው፣ በሀሰተኛ ምስክሮች ተመስክሮባቸው፣ ወይም ትክክለኛ ያልሆነ መረጃ ቀርቦባቸው የሞት ፍርድ ተበይኖባቸው የሞቱ አሉ። የሚሞቱበትን ቀን የሚጠብቁም ብዙዎች ናቸው። እንዲሁም ብዙ ዓመት ወሀኒ ቤት ታሰረው ከቆዩ በኋላ እንዳንደገፍ ጉዳያቸው እንደገና ታይቶ ነጻ የተለቀቁ እንዳሉ በየጊዜው የምንሰማው ዜና ነው። በሀሰተኛ ምስክሮች ምክንያት ሰማቸው የጠፉ ዝናቸው የተበላሸ፣ ቤተሰቦቻቸውን ያጡ ብዙዎች ናቸው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥም፣ በሀሰተኛ ምስክር ከሞቱት መካከል፣ በድንጋይ ተወግሮ የሞተው ናቡቴ፣ እንዲሁም በመስቀል ላይ የተሰቀለው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ይገኙበታል። ሀሰት መስክሪዎች በወቅቱ ምንም ክፉ ነገር ሳይደረሰባቸው ይችላሉ። አንድ ቀን በእግዚአብሔር ፊት እንደሚቀርቡና ለክፉታቸው አስፈላጊውን ቅጣት እንደሚቀበሉ ግን መጽሐፍ ቅዱስ ያረጋግጥልናል። “በፍርድ ሸንጎ ሐሰት ብትናገር ትቀጣለህ፣ ከቶ ግምላጥ አትችልም” ይላል (ምሳሌ 19፥5)። ሰይጣን ሀሰተኛ ምላሳችንን በመጠቀም የእግዚአብሔር ክብር በእኛ ሕይወት ውስጥ እንዳይገለጥ እንደሚሠራ የታወቀ ነው። ሰይጣን በሚፈጥረው ማንኛውም ኃጢአት ውስጥ “ውሸት” ከፍተኛ ሚና ይጫወታል። ከጋብቻ ክልል ውጪ የሩካቤ ሥጋ ግንኙነትን የሚፈጽመውን ሰው ኃጢአቱን ለመሸፈን ውሸትን ይጠቀማል። ለመከበርና ለመበልጸግ የሚፈልገው ዋሽቶ አጭበርብሮ ያገኛል። በቅናትና በምቀኝነት ልቡ የተሞላ፣ የቀናበትን ሰው ለማጥፋት በሀሰት ይከሳል። ከውሸት ጋር የማይያያዝ ኃጢአት አንድም የለም። ለሊሸር ዌንደል ሆልምስ የተባለ ሰው “ኃጢአት ብዙ መሣሪያዎች አሉት፣ ውሸት ግን ሁሉም ላይ ሊጠልቅ የሚችል እጅታዊ ነው” አለ።

በሀሰት መመስከር ፍርድ ቤት ቀርቦ እውነት ያልሆነ ነገር መመስከር ብቻ አይደለም። እውነት ያልሆነውን ነገር በሰው ላይ መናገርንም ይጨምራል። ለመሆኑ ክርስቲያኖች ሆነን በሀሰት ሌላውን የመወንጀል ባህሪ ይታይብን ይሆን? እርግጥ ነው ፍርድ ቤት

ቀርበን፤ በሀሰት መሰከረን ግንንም አላስቀጣንም። በግንም ላይ የሞት ቅጣት አላሰፈረድንም። በዚህ በኩል ሕሊናችን እንደግደክለን እርግጠኞች ነን። በሌላ በኩል ግን ከዚህ ኃጢአት ፍጹም ነጻ አይደለንም። ሁላችንም ለአንድ ጌታ፤ ለአንድ መንግሥት፤ አገልግሎት የምንሰጥ መሆናችንን ብናውቅም፤ በእግዚአብሔር ቤት ፋክክርና እሸቅድምድም ሊኖር እንደግይገባ እያወቅን በአገልግሎት ቀድመውን የሄዱ የመሰሉንን፤ ወይም ይቀድሙናል ብለን የፈራናቸውን ስለ እነርሱ ጎጂ የሆነ፤ የሐሰት ወራ በማውራትና በማስወራት፤ የሀሰት ምስክርነት በመስጠት፤ ያላሉትን “አሉ”፤ የሚያምኑትን “አያምኑም” በማለት አገልግሎታቸው ተቀባይነት እንዳያገኝ፤ ሰው ሽሽቷቸው ብቻቸውን እንዲቀሩ አላደረግንም? እግዚአብሔር የተከለውን ግንም ሊነቅለው አይችልም እንጂ፤ እንደ ሰዎች ክፋትና ተንኮል ቢሆን ኖሮ አንዳንዶቻችን ጠፍተን በቀረን ክር። በዚህ ዓይነት ተገፍተው የቆሙት ይቁሙ እንጂ፤ ሌሎች ደግሞ ልባቸው ተሰብሮ፤ “ከውጪ የሚመጣብኝን ጦርነት ልቻለው እንጂ፤ ከውስጥ ከክርስቲያኖች መካከል የሚመጣብኝን ትግል ግን አልችልም” ብለው አገልግሎታቸውን ጥለው የወጡትን፤ የልብ ስብራት የደረሰባቸውን ቤታቸው ይቁጠረው። ዛሬ ክርስቲያኖች ይበልጥ የሚፈሩት የዓለማዊውን ሳይሆን፤ የክርስቲያኑን፤ የተራውን ምዕመን ሳይሆን፤ የአገልጋዩን ክፉ ምላስ ነው። ከላይ በገለጽነው ዓይነት መንገድ ተጠቅመን፤ በመንገዳችን ላይ የቆሙ የመሰሉንን ሁሉ ገፍተን፤ ጥለን የምንሰጠው አገልግሎት “እግዚአብሔርን ያከብራል፤ በጌታ ፊት ያሸልመኛል፤ እግዚአብሔርን ደስ ያስኛል” ብለን ከሆነ፤ በትልቁ ተሳስተናል።

የእግዚአብሔር ሰዎች የእግዚአብሔርን ሥራ ሲያደናቅፉ በየትኛውም ዘመን የታየ ነው። በነህምያ ላይ የደረሰው ትግል አንደኛው ምስክር ነው። የባቢሎን መንግሥት በዘመኑ ታላላቅ መንግሥታትን ያንበረከከ ታላቅ መንግሥት ነበር። በ586 ዓመት ዓለም (ቢ.ሲ.) ኢየሩሳሌምን ያዘ። ከአምላካቸው ጋር እንዳይገናኙ ቤተ መቅደሳቸውን አፈረሰ። ሥርዓት ያለው መንግሥት እንዳይኖራቸው ቤተ መንግሥታቸውን አፈረሰ፤ ሰዎች መጠለያ እንዳያገኙ ቤቶችንና ከተማዎችን አቃጠለ። ለውጪ ጠላት የተጋለጡ እንዲሆኑ የከተማይቱን ቅጽሮች አፈራረሰ። ምርጥ ምርጥ ሕዝቦቿን በምርኮ

ወሰደ። በምርኮ ከተወሰዱት መካከል አንደኛው ነህምያ ነበር። ይህ ሰው ትልቅ ስልጣን የነበረው፤ ተመችቶት የሚኖር ቢሆንም፤ ስለ አገሩ ስለ ሕዝቡ ግድ ይለው ነበር። እግዚአብሔር የፈረሰውን የኢየሩሳሌምን ቅጥር መልሶ እንዲሠራ ሸክም ሰጠው። የእግዚአብሔር ዓላማ ሊፈጸም ሲል፤ በጣም የሚቆረቆረው የእግዚአብሔር ጠላት የሆነው ሰይጣንን ነው። ስለሆነም፤ ባለው ኃይል ሁሉ ለግጥፋት ቆርጦ ይነሳል። የሚያስደንቀው አንዳንድ ጊዜ ዓላማውን ለማስፈጸም ውጪ ያሉትን ሰዎች ሳይሆን፤ ከውስጥ ያሉትን፤ ራሳቸውን የእግዚአብሔር ልጆች (ወገኖች) ነን የሚሉትን ይጠቀምባቸዋል። ነህምያም ይህንን ከእግዚአብሔር የተቀበለውን ታላቅ አደራ ለመፈጸም ሲነሳ፤ ተቃዋሚ ሆነው የተነሱት አሕዛብ ሳይሆኑ፤ ከአይሁድ ወገን የነበሩት ናቸው። “ሐርናዊውም ሰንበላጥና ባራያው አምናዊ ጠቢቅ ለእስራኤል መልካም ነገር የሚሻ ሰው እንደ መጣ በሰሙ ጊዜ ተበሳጩ” ይላል (ነህምያ 2፥10)።

የተጀመረውን የግንባታ ፕሮጀክት ለማጨናገፍ፤ የእግዚአብሔር ሕዝብ ጠላት የሆነው ሰይጣን፤ የእግዚአብሔርን ሰዎች በመጠቀም፤ ልዩ የተንኮል ብልህቶችን አዘጋጀ።

- (1) የግንባታው ሥራ እንዲጨናገፍ ሆሚትና አሉባልታ አሰራጩ (ነህምያ 6፥6-7)።
- (2) “ሥራቸው የማይረባ ነው” በማለት ተስፋ እንዲቆርጡ ለማድረግ ሞከረ (ነህምያ 4፥1-3)።
- (3) የማስደንገጥና የማስፈራራት ዘዴ ተጠቀመ (ነህምያ 6፥10)።
- (4) የሕንጻውን ሥራ ወደ ጓላ ለመተተት፤ ከውጪ ሳይሳካለት ሲቀር የውስጥ ጠላቶችን ለማነሳሳት ሞከረ (ነህምያ 6፥19)።
- (5) በጦር ወግተው ሥራውን ለማስቆም ሞከረ (ነህምያ 4፥8)።

ይሁን እንጂ፤ ሰይጣን ዓላማው አልተሳካለትም ነበር። ሰይጣን የማበላሸት ሥራውን ለመሥራት ከውስጥ ተባባሪ ካገኘ፤ የውጪ እርዳታ እንደማይፈልግ ግልጽ ነው። ውሸትን በማስራጨት፤ አሉባልታን በመበትን፤ በማታለል ክርስቲያኖች የሰይጣን ተባባሪዎች ሆነው ማየት በጣም ያሳዝናል።

ክርስቲያኖች እያወቁ የሰይጣን አፈ-ጉባኤ መሆንን አይመርጡም። ሰይጣን ይህንን ስለሚያውቅ፣ በተዘዋዋሪ እንጂ ጥያቄውን በግልጽ አያቀርብም። ይህንን በመረዳት ሳናውቅ የሰይጣን መጠቀሚያ እንዳንሆን ብርቱ ጥንቃቄ ማድረግ አለብን። የመዋሸት፣ የማታለል ምላሽ ሰይጣን ሌላውን ለማጥፋትና ለመግደል ሊጠቀምበት እንደሚችል ግወቅ አለብን። በአንደኛ ሳሙኤል መጽሐፍ ላይ የሚያሳዝን ታሪክ እናንባለን (1 ሳሙ. 21፥1-9፣ 22፥6-23)። ዳዊት ሳኦልን በመፍራት በሽሽት ላይ ነበር። ከሳኦል ተከታዮች መካከል አንዱ ዶይቅ የተባለው ሰው የብዙዎች ሕይወት መጥፊያ ምክንያት የሆነውን ወሬ ለሳኦል ስለ ዳዊትና ስለ ካህኑ ስለ አቤሜሌክ በመናገሩ 85 ሰዎች በአንድ ጊዜ እንደ ተገደሉ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። “...ሳኦል አጠገቡ ወደቀውት ዘብ ጠባቂዎች መለስ ብሎ እነዚህን የእግዚአብሔርን ካህናት ገደሉ፤ ምክንያቱም እነርሱ ከዳዊት ጋር በእኔ ላይ ዐምፀውብኛል፤ እንዲሁም ሁሉን ነገር እያወቁ ዳዊት መከላከሉን እንኳ አልነገሩኝም አላቸው። ዘብ ጠባቂዎች ገን የእግዚአብሔርን ካህናት አንገድልም አሉ። ስለዚህም ሳኦል ዶይቅን አንተው ገደላቸው አለው፤ ዶይቅም ተነሥቶ ሁሉንም ገደለ፤ በዚያን ቀን የፈጃቸው ኤፋድ የሚለብሱ ካህናት ብዛት ሰማንያ ስምስት ነበር” (1 ሳሙ. 22፥17-18)። በዶይቅ በምላሽ ምክንያት ብዙ ሕዝብ እንደሞተ በማስታወስ ዳዊት በመዝሙሩ እንዲህ አለ። “...ሌሎችን ለማጥፋት ለምን ታሰባለህ? አንደበትህ እንደ ተላለ ምላጭ ነው፤ ዘወትር የሐሰትን ነገር ታውጠጥናለህ” (መዝ. 52፥2)። ዝቅ ይልና “አንተ ሐሰተኛ ሰው፤ ሰዎችን የሚጎዳ ቃል መናገር ትወዳለህ” ይለዋል (መዝ. 52፥4)።

5. እግዚአብሔር እኛን ለመባረክ፣ የእኛን ዕርዳታ አይፈልግም

እግዚአብሔር የማንንም እርዳታ ሳይጠቅ የፈለገውን ዓይነት ተለምዶ ለብቻው መሥራት ይችላል። እኛን ለመርዳት በውሸታችን አይጠቀምም። በጠቅላላው በዓለም ውስጥ ያለው ወርቅና ብርሃኑ የእርሱ ናቸው። ሠርቀን፣ አጭበርብረንና፣ ዋሽተን “እንካ”

ብለን ልንሰጠው አንችልም። የእውነት አምላክ ስለሆነ፣ በሰይጣን መሣሪያ (በውሸት) በተገኘው ነገር መጠቀም አይፈልግም። ከትምህርት ማጣት የተነሳ አንዳንድ አማኞች እውነት ባልሆነ መንገድ ያገኙትን ነገር፣ ከእግዚአብሔር የመጣላቸው በረከት አድርገው እንደሚወስዱ እናውቃለን። ለምሳሌ፣ ዕቃ ለመግዛት ሱቅ ገብተው፣ የሚፈልጉትን ከገዙ በኋላ ሂሳቡን ለገንዘብ ተቀባዩ ይሰጣሉ። ዕቃውን በ\$2 ብር ገዝተው፣ \$5 ሰጥተው \$3 ብር ምላሽ ሲጠብቁ፣ ገንዘብ ተቀባዩ \$20 የተቀበለ መስሎት \$18 መልስ ይሰጣቸዋል። ስህተት መሆኑን እያወቁ ገንዘቡን ተቀብለው ይሄዳሉ። ይሄ በውሸት መበልጸግ ነው። የራሳቸው ያልሆነውን ገንዘብ ከመውሰዳቸውም ሌላ፣ ቤተ ክርስቲያን ሂደው “ጌታ ድንቅ ሥራ ሠራልኝ” \$15 በጣም ያስፈልገኝ ስለነበረ፣ ጌታን ለመንከት። ፈጣን የሆነ መልስ ይሰጠኛል ብዬ አልጠበቅሁም ነበር። ታምረኛው ጌታ በአንድ ሰዓት ውስጥ ከጠየቅሁት በላይ ጨምሮ ሰጠኝ” ብለው መስክረው፣ ተጨብጭበላቸው ይወርዳሉ። ገንዘቡን እንዴት እንዳገኙት ግን አይናገሩም። ቢናገሩም አብዛኛው ሕዝብ ያለው የመንፈሳዊ ብስለት ስለሌለው፣ “ይሄማ ዘረፋ ነው፣ ማጭበርበር ነው፣ ስርቆት ነው” ብለው የሚያስቡ ጥቂቶች ናቸው። ይህንን ምስክርነት የሚሰጠው፣ እውነትን የሚወድ፣ ውሸትን የሚጠላው እግዚአብሔር ያንን ነጣቂ ሰው “ኃሽ የእኔ ልጅ! ዋሽተህም ቢሆን አስከበርክኝ፣ አስጨበጫብክልኝ” ብሎ ሚዳልያ እንደማይሰጠው ያውቅ ይሆን? እግዚአብሔር እኛን ለመርዳት አቅቶት ዋሽተን፣ ነጥቀን እንድናገኝ አያደርግም። ከላይ የሰማነው ምስክርነት ከእግዚአብሔር የመጣ በረከት ሳይሆን፣ ንጥቂያ ነው።

ውሸተን ተጠቅመው “እግዚአብሔር ይህን አደረገልን” የሚሉ ክርስቲያኖች በአሁኑ ጊዜ ጥቂቶች አይደሉም። አንድ ጊዜ አረብ አገር የምትኖር አንዲት ክርስቲያን እህት “ጌታ ያደረገልኝን ተለምዶ ልመስክርልህ” አለችኝ። “እንደምታውቀው እዚህ አገር ከ15 ዓመት በላይ ኖራለሁ። ጌታ ከዚህ ከፋ አገር እንዲያወጣኝ ብዙ ጸልያለሁ። የጌታ ጊዜ ሲደርስ በሩን ወለል አድርጎ ከፈተልኝ። አሁን በቅርቡ አሜሪካ መሄዴ ነው” አለችኝ። እኔም ይህች እህት ብዙ ዓመት አረብ አገር እንደተንገላታች ስለማውቅ ይህንን ዜና ስለማ ምን ያህል የደስታ ስሜት ውስጤን እንደፈነ

ቀለው የምገልጽበት ቋንቋ ያንሰኛል። እጅግ በጣም ደስ አለኝ።
“ለመሆኑ እንዴት ነው የተሳካልሽ? ሺህ ሎተሪ ደረሰሽ ወይ?” ብዬ
ጠየቅኳት። “እኔ አልደረሰኝም፤ ግን እንደ ሚስቴ አድርጎ የሚወስ
ደኝ ሰው አግኝቼ ሁሉን ነገር ጨርሼአለሁ። በቅርቡ ወደ አሜሪካ
እንበራለን። ድንቅ አይደለም?” አለችኝ። ደስታዬ ወዲያው ደፈረሰ።
እኔም በድፍረት “ይሄ ምን ውሸትና ማጭበርበር ነው። የእግዚአብሔርን
አጥር ዘሎ እንደመሄድ ነው። እግዚአብሔር አንቺን አሜሪካ
በትክክለኛው መንገድ ማስገባት አቅጥቶ በውሸት መንገድ እንድት
ሄጃ ያደርጋል ብዬ አላምንም” አልኳት። “ኃሌሉ” ብሎ ያወሰ
ጭባል ብላ ስትጠብቀኝ፤ ሌላ ዓይነት መልስ በመስጠቴ ሳይደንቃት
እንዳልቀረ እገምታለሁ። በዚህ ብቻ አላበቃሁም። “የእግዚአብሔርን
አጥር ዘለሽ ስትሄጃ፤ አይርጥህም ዓየር ላይ እንዳለ ቢቃጠ
ልሰ?” አልኳት። ከፉ እንዲደርስባት መመኘቴ፤ ወይም ሳስፈራራት
ብዬ አልነበረም። መንገዱ የእግዚአብሔር መንገድ እንዳልሆነ ማየት
እንድትችል ብዬ ነው። እንደዚያ ማለቴ የበለጠ ሳያናድዳት
እንዳልቀረ እገምታለሁ።

ከዚህ በኋላ ለምን ይህንን መንገድ እንደተጠቀመች እራሷንም
እኔንም ለማሳመን ሞከረች። ይሁን እንጂ፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ
በሚመለከት አሳብ ላይ መጽሐፍ ቅዱስ ከሚለው ውጪ መቀበል
እንደማልችል ገለጥኩላት። ይህች እህት እንዳቀደችው ተሳክቶላት
አሜሪካ መጥታለች። አሜሪካ ከገባች በኋላ ሁሉ ነገር ቢሳካላትና
ጥሩ ደምዝ ያለው ሥራ ብታገኝና ብዙ ገንዘብ ብታጠራቅም፤
መኪና ብትገዛ፤ የተሟላ የቤት ዕቃ ቢኖራት፤ ጥሩ ጥሩ ልብስ
ብትለብስ፤ የወሰደችው እርምጃ ልክ መሆኗን የሚያረጋግጥ ምልክት
አድርጋ ብታምን፤ ወይም ጥሩ ሰላደረገች፤ እግዚአብሔር በእርሷ
በጣም ስለተደሰተ የሰጣት በረከት እንደሆነ አድርጋ ብትወሰድ
ትልቅ ስህተት ነው። በዚህ ዓይነት በውሸት ከብረው “ምንም
ያልሆንኩት፤ የተሳካልኝ፤ መንገዱ ትክክል በመሆኑ ነው” ብለው
የሚያስቡ እንደማይጠፉ እርግጠኞች ነን። እግዚአብሔር ውሸትን
እንደሚጠላ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በግልጽ እያነበብን፤ እውነቱን
እያወቅን፤ “ተቸግራ፤ ሌላ መንገድ ስላጣሁ ያደረግሁት ነው። የተ
ቸገረን ዋሽቴስ ቢሆን ብረዳ ምን አለበት?” ማለት አያዋጣንም።

ጊዜና ቦታ አይበቃንም እንጂ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በሚመለከት
ነጥብ ላይ እንደ ምሳሌ ስለተጠቀምንባት እህት ብዙ መግለጽ
ይቻል በር።

የእግዚአብሔርን ቃል በግልጽ እየጣሰን፤ ቃሉ ከሚናገረው
ውጪ እየናርን፤ የምንፈልገውን ማግኘታችን፤ በረከት ብለን የምን
ቆጥረውን ቁሳቁላዊ ነገር ማግኘታችን፤ እግዚአብሔር ስለ ኃጢአት፤
ወይም ስለ ውሸት ፈጽሞ ገድ ስለሌለው ሳይሆን፤ ከምሕረቱና ከጸጋው
ብዛት የተነሳ እንደሆነ እንወቅ። የእግዚአብሔርን አጥር
ጥሰው፤ ከፈቃዱ ውጪ የሆነውን ነገር አድርገው፤ ሌላ ጥሩ ነገር
በመሥራት ለማካካስ፤ የእግዚአብሔርን ልብ ወደ ራሳቸው ለመሳብ
የሚሞክሩም አሉ። “እግዚአብሔር በማይወደው መንገድ ተጠቅሜ
አሜሪካ ብመጣም፤ ይኸውና ኳየር ገብቼ በዝማሬ አገለግለዋለሁ፤
ሰባኪ ሆኜ እስከከለታለሁ፤ ሁለትና ሦስት ሥራ እየሠራሁ አሥራ
ቴን በታማኝነት በመስጠት አገልግሎቱን (ቤተ ክርስቲያኑን) በገንዘብ
እየደገፍኩ ነው” የሚሉ አይጠፉም። በዚህ ዓይነት መልክ
የመጡ ሁሉ “አያገልግሉ” ወይም “አይስጡ” ማለታችን ሳይሆን፤
“ስለ ምሕረቱና ስለ ጸጋው፤ ሁለተኛ ዕድል ስለሰጣቸው እግዚአብሔርን
ያመስግኑት እንጂ፤ የውሸት መንገዳቸውን ትክክል እንደሆነ
አድርገው አያቅርቡ ማለታችን ነው።

በአዲስ ኪዳን ውስጥ እየዋሹ እግዚአብሔርን ደስ ለማሰኘት
ከሞከሩት ሰዎች መካከል ሀናንያና ሰጴራ ይገኙበታል። እነዚህ
ባልና ሚስት “ቤታችንን ይህን በሚያህል ገንዘብ ሸጥነው” በማለት
ያላቸውን ገንዘብ ሁሉ አራግፈው ለጌታ ቤት እንደሰጡ አድርገው
በማቅረብ፤ መንፈስ ቅዱስን ለመዋሸት እንዴት እንደሞከሩ መጽሐፍ
ቅዱስ ይናገራል። ጴጥሮስም በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቶ፤ “ሆና
ንያ ሆይ! በመንፈስ ቅዱስ ላይ እንድትዋሸኝ ከመሬቱም ሽያጭ
ከፈሉን እንድታስቀር ያደረገህ ሰይጣን ስለምን ወደ ልብህ ገባ?”
አለው (ዮሐ. 5፥3)። መንፈስ ቅዱስን በመዋሸቱ ምክንያት በባሏ
በሀናንያ ላይ የደረሰውን ያላወቀችው ሳጴራ፤ በተራዋ ከሐዋርያት
ፊት ቀርባ በምን ያህል ዋጋ ቤታቸውን እንደሸጡት ስትጠየቅ፤
እግዚአብሔርን ለመዋሸት በመሞከሯ በባሏ ላይ የደረሰው ሞት
በእርሷም ላይ የደረሰ መሆኑን እናውቃለን። ይሄም በቤተ ክርስቲ

ያን አካባቢ ትልቅ ድንጋጤን ፈጥሮ ነበር። ገቢተ ክርስቲያን ሁሉና ይህን ነገር በሰሙ ሰዎች ሁሉ ላይ ታላቅ ፍርሃት ሆነ ይላል (የሐዋ. 5:11)። በዘመናችን የእግዚአብሔርን መንፈስ እየዋሹ በሚኖሩ ጋጢአተኞች ላይ ፍርዱ ፈጥሮ ባለመምጣቱ ብቻ እግዚአብሔር ስለ ጋጢአት ግድ የሌለው መሰሏቸው በጋጢአት ውስጥ ተዘናንተው የሚኖሩ ሰዎች እንዳሉ የታወቀ ነው። እግዚአብሔር ይታገላል እንጂ፣ በእውነት ከማይመላለሱት ጋር አይተባበርም። እግዚአብሔር የእውነት አምላክ ስለሆነ፣ በእውነት ከማይኖሩ ሰዎች ጋር ሕብረት የለውም። ከእውነት ውጪ እየኖሩ በሃይማኖታቸው የሚከሩትን የሃይማኖት መሪዎች ሕብረታቸው ከማን ጋር እንደሆነ አያሱስ ሲገልጽ፣ እንዲህ ይላቸዋል። “እናንተ የአባታችሁ የዲያብ ሎስ ልጆች ናችሁ፣ ፍላጎታችሁም የአባታችሁን ምኞት መፈጸም ነው፣ እርሱ ከመጀመሪያ አንጦቶ ነፍስ ገዳይ ነበረ፣ እውነት በእርሱ ስለሌለ ከእውነት ጋር ምንም ግንኙነት የለውም፣ እርሱ ሐሰተኛና የሐሰት አባት ስለሆነ ሐሰት በሚናገርበት ጊዜ ከገዛ ራሱ አውጥቶ ይናገራል” (የዮሐ. 8፣ 44)።

በሰይጣን ውሸት በተሞላው ዓለም ውስጥ ክርስቲያኖች የዓለም ብርሃንና ጩካ ለመሆን ከፈለጉት ሁልጊዜ እውነተኛነት ሆነው መኖር አለባቸው። በውሸት የሚገኝ ደስታ ጊዜያው ነው። ፕሐሰት ልጅ ለዊር ነው፣ እውነት ግን ለዘላለም ትኖራለች” ይላል (ምሳሌ 12፣ 19)። እግዚአብሔር የምንናገረውን ብቻ ሳይሆን፣ ከውስጥ የሚገፋ ፋንን ሐሳብ ወይም ምክንያት ጭምር ይመረምራል። የተናገርነው እውነቱን ለመሸፈን፣ ወይም ለማታለል ከሆነ፣ የተናገርነው ቃል እውነትነት ያለው እንኳን ቢሆን፣ እግዚአብሔር በልባችን ተንኮል ምክንያትም ይፈርድብናል። ቀደም ሲል በ1 ሳሙ. 21 ላይ ከሳላል ተከታዮች መካከል አንዱ ዶይቅ የተባለው ሰው የብዙዎች ሕይወት መጥፊያ ምክንያት የሆነውን ወሬ ለሳላል ስለ ዳዊትና ስለ ክህኑ ስለ አቤሜሌክ በተናገረው ነገር፣ 85 ሰዎች በአንድ ጊዜ የተገደሉ መሆናቸውን እናስታውሳለን። ዶይቅ ይህን ወሬ ለሳላል ያወራበት ምክንያት፣ ሌሎችን በማጥፋት ራሱን ለማሳደግ ወይም ለመሸም እንደነበረ ግልጽ ነው። ሌላውን ለማጥፋት ምላሳቸውን በሚጠቀሙ ሰዎች ላይ የእግዚአብሔር ፍርድ ከባድ እንደሆነ ዳዊት ይናገራል።

ውሸት ግለሰብን ብቻ ሳይሆን፣ ሰፊውን ሕብረተሰብ ጭምር ይጎዳል። ውሸት በጠላት ሀቀኛ የሆነ ፍርድ አይኖርም። ወንጀለኞች በነጻ ይለቀቃሉ፣ ንጹሆች ያለአግባብ ይፈረድባቸዋል። እግዚአብሔር ከሚጠላቸው ሰባት ነገሮች መካከል አንደኛው “ሐሰት የሚናገር ምላስ” እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል (ምሳሌ 6፣ 17)። በዘመናት ክርስቶስን በሚጠሉ ሰዎች ምክንያት በህሰት ተከሰሰው ሕይወታቸውን ያጡ ክርስቲያኖች ብዙ እንደሆኑ ታሪክ ይመሰክራል።

አንድ ጊዜ አንድ የቤተ ክርስቲያን መጋቢና ሚስቱ አንዳንድ ችግር ያለባቸውን ሴት ልጆች እቤታቸው እያመጡ ይረዱ ነበር። ከተረጃዎቹ መካከል አንዱ በአንዳንድ ምክንያት ከክርስቲያን መስማማት ባለመቻሏ፣ ለማጥቃት ፈልጋ “የቤተ ክርስቲያኒቱ መጋቢ አስገድዶ የፍካሜ ሥጋ ፍላጎቱን ሊፈጽምብኝ ሞከረ” ብላ ወሬውን በአካባቢው አዳረሰች። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ልጅቷ የተናገረችው ነገር እውነት እንዳልሆነ መጋቢውን ለመጉዳት ስትል ፈጥራ ያወራችው መሆኑን ተናዘዘች። የሚያሳዝነው እውነት አለ መሆኑን የተናገረችው ብዙ ነገር ከተበላሸ በኋላ ነበር። ያ መጋቢ በዚህ እውነት ባልሆነ ምክንያት ከቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ተባራጅቶ የነበረበት “ቤተ እምነት” (Denomination) የከህነት ፈቃዱን ወስዶበታል፣ እንዲሁም የነበረው ዝናና ስም ተበላሽቷል።

የጠላትን፣ ሊያጠፋት የፈለጉትን ሰው፣ ይህን ዓይነቱን በውሸት የተሞላ የተንኮል ወሬ በማውራት የብዙዎችን ትዳር ያፈረሱ፣ ከአገልግሎት እንዲባረሩ፣ ማንም ሰው እንዳይቀበላቸው ያደረጉ ሰዎች ሁልጊዜ ከመካከላችን አይጠፉም። ልባቸው በቅናት የነደደ፣ በጥላቻ የተሞሉ የጠላትን ሰው ለመጉዳት የህሰት ወሬ የሚያወሩ ተንኮለኞች ሰዎች ሁሉጊዜ ሊኖሩ እንደሚችሉ በማወቅ፣ ከፋ ወሬ በተወራበት ሰው ላይ በችኮላ ከመፍረድ መጠንቀቅ ያስፈልገናል። እርምጃ ከመውሰዳችን በፊት የተወራው ወሬ እውነት መሆን አለ መሆኑን ጉዳዩ ከሚመለከተው ሰው መስማቱ ትክክል ያልሆነ ፍርድ ከመፍረድና ያለአግባብ ሌላውን ከመጉዳት ይጠብቀናል። የአንዱን ወገን ብቻ ሰምተን አንፍረድ... አደራ! አደራ! አደራ! አደራ!... ሚሊየን ጊዜ አደራ። ጎርብ በርባችሁ ውሸት አትነጋገሩ፣ ምክንያቱም እርጌውን ሰው ከነሥራው አውልቃችሁ ጥላችሁ

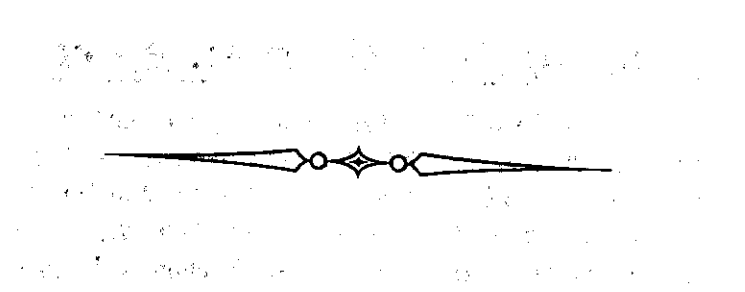
ታላ" (ቆሊ. 3ተ9) የሚለውን የእግዚአብሔር ትዕዛዝ ብናውቀውም፤ አንዳንዶቻችን እርስ በርሳችን እውነት አንነጋገርም። እግዚአብሔር ሐሰትን በሚናገሩ ሰዎች ላይ የሚወስደውን እርምጃ ዘግሪው ሲገልጽ፤ "ሐሰት የሚናገሩትን ሁሉ ታጠፋለሁ..." ይላል (መዝ. 5ተ6)። የሚያጠፋው ግለሰቡን ብቻ ሳይሆን፤ ሐሰተኛውንም ሕዝብ ጭምር ነው። "...ሁላችሁም ሐሰት ተናጋሪዎች ናችሁ። ስለዚህ በኃጢአታችሁ ምክንያት እናንተን ለማጥፋትና ለመደምሰስ ተነስቻለሁ" (ሚክያስ 6ተ13) ይላል።

እኔና እናንተ ስንዋሽ፤ የእግዚአብሔርን መንግሥት በማፍረስ፤ የራሱን የጨለማ መንግሥት ለመገንባት ከሚጥረው፤ የወሸት አባት ከሆነው ከሰይጣን ጋር እንተባበራለን። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ከሰይጣን ጋር ከተባበሩት መካከል፤ ይሁዳ አስቆርቶ፤ አናንያስና ኤልማስ (የሐዋ. 13ተ8፤ 5ተ3) ይገኙበታል። የምንዋሸው ውሸት አንዳንድ ጊዜ ትልቅ ባይመስለንም፤ ስንዋሽ፤ ከሰይጣን ቡድን ጎን ተሰልፈን፤ ሰይጣን ላለበት ቡድን ጎል ማስገባታችን መሆኑን እንወቅ። ይህንን ስናደርግ እግዚአብሔርን መከላከልና እንዲሁም የራሳችንን ቡድን ማጥቃታችን ይሆናል። ለመለወጣችን እውነተኛ ግረጋገጫ፤ ወይም ምልክት የሚሆነው፤ ከአፋችን የሚወጣው የእውነት ቃል ነው (ቆላስይስ 3ተ9-10)። ለክርስቲያን አንድነት ማሠራ ያው እውነትን መናገር ነው። አንዱ የሰውነት ክፍል ሌላውን የሰውነት ክፍል እንደማይዋሸው ሁሉ፤ በክርስቲያኖችም መካከል አንዱ ሌላውን መዋሸት እንደሌለበት ጳውሎስ ሲናገር፤ "እነዚህ ውሸት አትናገሩ! ሁላችንም የአንድ አካል ክፍሎች ስለሆንን እርስ በርሳችን እውነት እንናገር" ይላል (ኤፌ. 4ተ25)።

ብዙ ጊዜ ስንዋሽ የራሳችንን ጥቅም እንጂ፤ በእኛ መዋሸት ምክንያት ሌላው ሰው የሚጎዳው ጉዳት፤ የሚከፍለው ዋጋ ፈጽሞ አይታየንም። ለምሳሌ አሜሪካ የምንናር ሰዎች፤ የዓመት ገቢያችንን በየዓመቱ ለመንግሥት ሪፖርት ስናደርግ፤ መክፈል ያለብንን ተገቢ የሆነውን ቀረጥ ላለመክፈል በተለያዩ መንገድ ዋሽተን ሪፖርት በማድረግ ከዕዳ ራሳችንን ነጻ እናደርጋለን፤ ወይም ከመንግሥት ተመላሽ ገንዘብ እናገኛለን። ይሁን እንጂ፤ የራሳችንን ጥቅም ለመጠበቅ ስንል ቀረጥ ሰብሳቢውን ክፍል መጉዳታችን፤ እኛ መክ

ፈል ያለብንን ሌሎች እንዲከፍሉ ማድረጋችን አይታወቅንም። አንዳንዶቻችን ይህን ዓይነቱን ግታለል እንደ ውሸት ስለማንቆጥረው፤ በዚህ ዓይነት ዋሽተን ወይም ቀጥፊን የምናገኘውን ተጨማሪ ገንዘብ፤ እግዚአብሔር እንደባረከን አድርገን እንቆጥራለን።

መጽሐፍ ቅዱስ "ብዙ ሀብት ከሚናርህ ይልቅ መልካም ስም ቢናርህ ይሻላል" ይላል (ምሳሌ 22ተ11)። መልካም ስም አንደኛው፤ እውነትን መናገር፤ በእውነት መመላለስ ነው። ምንም ያህል ዋጋ ቢያስከፍልም እውነተኛነት ለክርስቲያን ትልቅ ሀብቱ ነው። በእውነት ውስጥ ስንኖር "እውነት" የሆነውን ኢየሱስን መምሰላችን እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል። ንገር ግን የጠራችሁ እግዚአብሔር ቅዱስ እንደሆነ እናንተም በኩረችሁ ሁሉ ቅዱሳን ሁኑ፤ ምክንያቱም "እኔ ቅዱስ ስለሆንሁ እናንተም ቅዱሳን ሁኑ ተብሎ ተጽፏል" ይላል (1 ዲ. 1ተ15-16)። የምንናርባት ዓለም ውሸት የገነበት ዓለም ናት። አብረናቸው የምንሠራቸው የዓለም ሰዎች ከእኛ ፍጹም የተለዩ እምነትና የግብረ ገብ አቋም ያላቸው በመሆናቸው፤ የእነርሱ አቋምና ሥርዓት እኛን አማኞችን እንዳይበርከን፤ በእነርሱ የሕይወት ፍልስፍና እንዳንመራ መጠንቀቅ ያስፈልገናል። ጳውሎስም "...የዚህን ዓለም ሰዎች ክፉ ጠባይ አትከተሉ" (ሮሜ 12ተ2) በማለት ይመከረናል። እግዚአብሔር እኛን አማኞችን በጨለማው ዓለም ውስጥ ያኖረን ብርሃናችን በእርሱ ፊት እንዲበራ ነው። ዓለም ከእኛ ከአማኞች ብዙ ይጠብቃል። ይሁን እንጂ፤ ብዙ ጊዜ በእኛ ሕይወት ውስጥ የሚያየው በዓለም ውስጥ ካለው የተለየ ባለመሆኑ በጣም ያሳዝናል። እውነትን ስንናገር፤ በእውነት ውስጥ ስንመላለስ ካልታየን፤ ለማያምኑት እንቅፋት እንሆናለን።

ምዕራፍ ፰

ትዕቢተኛ ምላሳ

“ሌሎች ያመለክቱህ እንጂ ራስህን አታመለክት፤
ሰዎች ስለ አንተ ይመለከቱ እንጂ፤
አንተ ስለ ራስህ መልካምነት አትናገር።”
(ምሳሌ 27:2)

ሁላችንም “እኔ” የሚል ተፈጥሮአዊ ባህሪ አለን። መታወቅ፣ መፈለግ፣ ከሌሎች ሁሉ በልጠን መታየት እንፈልጋለን። የምንገኘው፣ የምንታገለው፣ የምንሠራው፣ እኛነታችንን ለመንከባከብና ለማሳደግ ነው። እኛን የሚያንቀሳቅሱ ጋይለኛ ሞተር ያ ነው። ይህን እውነት በልባችን ውስጥ ሰውረን መያዝ ብቻ ሳይሆን፣ በእፋችንም ይህንን ገልጸን የምንናገርበት ጊዜ እንዳለ የታወቀ ነው።

1. “እኔ” ባይነት በሁላችንም ላይ ይታያል

“እኔ ባይነት” ሲይዝ ግንንም አይመርጥም። በወንድም ሆነ በሴት ላይ የሚታይ ተፈጥሮአዊ ባህሪ ነው። ሁላችንም ዘንድ አለ። ያለ እርሱ መሥራትና መንቀሳቀስ አንችልም። ለራሳችን ያለን ስሜት፣ ለራሳችን ያለን አመለካከት ወሳኙ፣ ያለን “የእኔ ባይነት” ባሕሪ መጠን ነው። በክርስትያኖች ሕይወት ውስጥ መካከለኛውን

ሥፍራ ይዞ ሙሉ በሙሉ ሊቆጣጠር የሚገባው መንፈስ ቅዱስ መሆን እንዳለበት መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል (ኤፌ. 5: 18)። “እኛነታችን” ሙሉ በሙሉ በእግዚአብሔር ቁጥጥር ሥር ሲውል፣ ሕይወታችን ውጤታማ ይሆናል። እግዚአብሔር በሕይወታችን መካከለኛውን ሥፍራ ሲይዝ፣ መንፈሳዊ ድል፣ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት ማግኘትና እንዲሁም ሌሎችን የማገልገል ጥማትና ፍላጎት ይኖረናል። በራሳችን ፍቅር ስንሞላ፣ “እኛነታችን” እግዚአብሔር ብቻ ሊይዝው የሚገባውን ሥፍራ ሲይዝ፣ ወይም ከእግዚአብሔር ቁጥጥር ውጪ ሲሆን ደግሞ፣ ብዙ ችግሮች ውስጥ እንገባለን። ችግር ውስጥም የሚከተን ዋናውና ትልቁ ምክንያት ምላሳችን ነው። ይህንን የተገነዘበው ዘግሪ፣ “እግዚአብሔር ሆይ! እነዚያን የሚያቆላ ምጡ ምላሶች ጸጥ አድርጋቸው፤ ትዕቢት የሚናገሩትንም አርቻ ዝጋ። ምክንያቱም እነርሱ በመናገራችን የፈለግነውን እናገኛለን፤ እንደ ፈቀድን እንናገራለን፤ ከእኛ በላይ ሆኖ ሊከለክለን የሚችል ግን ነው? ይላል” (መዝ. 12:3-4) በማለት ይጸልያል።

አንዳንዶቻችን በምላሳችን የእግዚአብሔርን ታላቅነትና ገናናነት ልናውጅ ሲገባን፣ ስለ ራሳችን ግንኙነት ከሆነንው በላይ አተልቀንና አጋነን የማውራት ዝንባሌ ይታይብናል። “በትዕቢት መናገር” (bragging) ራስን መሸንገል ወይም መዋሸት ነው። አንዳንዶቻችን ስለራሳችን ያስተላለፍነው መልዕክት ተጋንኖ የተወራ መሆኑ በሌሎች ዘንድ ይታወቅ ይሆናል የሚል ፍርሃት የለብንም። “ሌሎች ያመለክቱህ እንጂ ራስህን አታመለክት፤ ሰዎች ስለ አንተ ይመለከቱ እንጂ፤ አንተ ስለ ራስህ መልካምነት አትናገር” (ምሳሌ 27:2) የሚለውን ቃል በተግባር ላይ አናውለውም። ሌሎችን ለመማረክ ወይም ስለ እኛ ያላቸው ግምትም ሆነ አስተያየት ከፍ እንዲል፣ ጥሩ የሆነውን ጎናችንን ከሚገባው በላይ አተልቀን፣ ድካማችንን ግን ፍጹም አሳንሰን፣ ወይም ምንም ዓይነት ድካም እንደሌለብን አድርገን ለማሳየት እንሞክራለን። ሌላው ቀርቶ ስለ ራሳችን “ብንሆን” ብለን የምንመኘውንም ገና ሳንሆን፣ “ን” ብለን እናውራለን። አጋንኖና አተልቆ የማውራት ልማድ ያለው ሰው፣ ለማግኘት የሚመኘውን ነገር፣ ገና ሳያገኝ ልክ እንዳገኘ አድርጎ ያወራል። ለምሳሌ ትምህርት ቤት ሳይገባ፣ ያገኛቸውን የዲግሪ ዓይነቶችን ዝርዝር መለጫ ይሰጣል። ንግድ ገና ሳይጀምር፣ ነገዶችን ያተረፈውን የገን

ዘብ መጠን ያወራል። ስለ ራሱ ብዙ የሚያወራ ትዕቢተኛ ምላሽ ያለው ሰው “ሆነልኝ” የሚለውን ነገር ከሆነለት የበለጠ አላድጎና አተልቆ ለማሳየት ይሞክራል።

2. ራስን አተልቆ የሚያወራ ምላሽ

አንዳንድ ሰው “ራስን ከፍ አድርጎ መውራትን” እንደ መዝናኛ ወይም እንደ ጊዜ ማሳለፊያ አድርጎ የሚጠቀምበት ይመስላል። እንዲህ ዓይነቱ ሰው ከልቡ እየተናገረ የሚቀልድ ይመስላል። አንድ ጊዜ አንዲት ስለራሷ ትልቅነት ብዙ ማውራት የምትወድ ወጣት እጮኛዋና እርሷ ስላሳለፉት ጥሩ ጊዜ ለንደኛዋ ስታወራላት እንዲህ አለች። “እጮኛዬ ፓይለት እንደሆነ ታውቂያለሽ። አንድ ቀን በአ ይይርጥላን ሊያንሸራሸረኝ ፈልጎ ጥዋት ከቦሌ ተነስተን እየበረርን ሰበታ አረፍን” አለችት። የምታዳምጣት ጓደኛዋም “እንዴ! ...አንቺ ሰበታ አይርጥላን ማረፊያ አለ እንዴ?” አለችት። ልጅቷም፤ “ሰበታ አልኩት ወልቂጤ ማለቷ ነው” አለችት። አሁንም ጓደኛዋ “አንቺ! አሁንስ አበላሽው! ...ወልቂጤ ደግሞ አይርጥላን ማረፊያ አለ እንዴ?” አለችት። መልሳ አሁንም “ሆለታ ማለቷ ነው” አለችት። በዚህ ዓይነት ብዙ ከተማዎች ስትጠራ ቆየች። በመጨረሻም ጓደኛዋ “...ሃሬ አታርፈያት...” አለችት ይባላል። ታሪኩ ተረት ይሁን እንጂ፤ ከሆነው በላይ ነገርን አተልቀው የሚያሳዩትን እንዲሁም ያልሆነውን “ሆነ” ብለው ስለራሳቸው የሚያወሩትን ሰዎች ጥሩ አድርጎ ያሳያል። ስለ ራሳቸው ብዙ ማውራት የሚወዱ ሰዎች ሰሚ ካገኙ ሁልጊዜ እነርሱን በሚመለከት ነጥብ ላይ ብቻ፤ ይኸውም ስለሆኑት፤ ስለሆነላቸውና እንዲሁም ሰላደረጉት ነገር ሃያ አራት ሰዓት ቢያወሩ ደስ እንደሚላቸው የታወቀ ነው። ሰው የእነርሱን ታሪክ መሰማት ይስለቸዋል ብለው አያስቡም። ራሳቸውን ካላሞጋገሱ ሌላ የሚያሞጋግሳቸው፤ ራሳቸውን ካላደነቁ ሌላ የሚያደንቃቸው ሰው፤ እንዲሁም ራሳቸውን ካልወደዱ ሌላ የሚወዳቸው ሰው የሚያገኙ አይመስላቸውም። እንዲያውም አንዳንዶቹ ራሳቸውን በመስታወት እያዩ፤ ሰማቸውን እያቆላመጡ በመጥራት “...እንትንዩ! የእኔ ጌታ...” እያሉ እጃቸውን ሳም የሚያደርጉም እንደማይጠፉ እንገምታለን። እንደዚህ ዓይነቶቹ በራሳቸው

ፍቅር ፍጹም የሰከሩ ስለሆኑ “ራስን ማቆላመጥ” በሕብረተሰብ ውስጥ ተወዳጅነት ወይም ተቀባይነት የማያሰጣቸው መሆኑን አያስተውሉም። በማሕበራዊ ኑሮ ውስጥ ስለ ራስ ማውራት፤ እንኳን ያልሆነውን የሆነውንም አጋንኖ ማውራት ትዝብት ያተርፋል እንጂ ተወዳጅ አያደርግም።

በስፖርት ዓለም ውስጥ “የራስን ኃያልነት” እያጋነኑ ማውራት የተለመደ ነው። ተወዳዳሪያቸውን ለማስደንገጥ ይመስላል፤ ያላቸውን ጉልበት፤ ያደረጉትን ትልቅ ዝግጅት ወይም ልምምድ አተልቀውና አላድገው ያወራሉ። ይህንንም የሚያደርጉት ራሳቸውን ማተላቃቸው እንዳይታወቅባቸው ረቂቅ የሆነ ዘዴ በመጠቀም ሳይሆን በግልጽ ነው። “የራሱን ኃያልነትና ታላቅነት” በመናገር በጣም የታወቀው ጥቁር አሜሪካዊው ሞሐመድ ዓሊ (ካሲየስ ክሌይ) ነው። ሞሐመድ ዓሊ ለጋዜጠኞች መግለጫ ሲሰጥ ብዙ ጊዜ “በዓለም ተወዳዳሪ የሌለኝ! ታላቁ ቦክሰኛ! የዓለም ቻምፒዮን እኔ ነኝ! ማንም እንደ እኔ የለም!... እኔ መልክ መልካም ነኝ...” ይል ነበር። እውነት እንኳን ቢሆን፤ ስለራሳቸው ትልቅነት የሚያውጁ ሰዎች፤ በአካባቢያቸው ተወዳጅነትን ያተረፉ እንዳልሆኑ እናውቃለን። ትዕቢት የሚናገሩትን አፎች የሚጠላው ሰው ብቻ ሳይሆን፤ እግዚአብሔርም እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ብዙ ሥፍራ ተጠቅሷል። ለመሆኑ ይህን ዓይነቱ ጠባይ በአማኞች ሕይወት ውስጥ ይታይ ይሆን? ይህንን ገብፈው እንመለከታለን።

3. እግዚአብሔር ትዕቢተኛ ምላሽን ይጠላል

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በትዕቢት ንግግሩ በጣም የታወቀው ሰው ማን ነው? ተብለን ብንጠየቅ ወደ አዕምሯችን ቶሎ የሚመጣው ሰው ጎልያድ እንደሚሆን እርግጠኛ ነኝ። ፍልስጤማውያን እስራኤልን ለመውጋት በተሰለፉበት አንድ ወቅት፤ ፍልስጤማዊው ጎልያድ በእስራኤል ሠራዊት ፊት እንዲህ እያለ ይደነፋ ነበር “አሁን በዚያ ቦታ ለጦርነት የተሰለፋችሁት ከቶ ምን ልታደርጉ ነው? እኔ ፍልስጥኤማዊ ነኝ! እናንተ ደግሞ የሳኦል ባሪያዎች ናችሁ! እንግዲህ ከእኔ ጋር የሚዋጋ አንድ ሰው ከወታደሮቻችሁ መካከል ምረጡ፤ እርሱ እኔን አሸንፎ ከገደለኝ እኛ የእናንተ ባሪያዎች እንሆናለን፤

ነገር ግን እኔ አሸንፈኩት እናንተ የእኛ ባርያዎች ትሆናላችሁ" (1 ሳሙ. 17:8-9)። ዳዊት ሊገጥመው ፈቃደኛ ሆኖ ሲቀርብ "ዳዊትን ትኩር ብሎ ባየው ጊዜ በንቀት ዐይን ተመለከተውና ምክንያቱም ዳዊት ቀይ መልክ መልካም ትንሽ ልጅ ነበር። በሌሊትም ጎልቶ ዳዊትን ይህን በትር የያዘው ምን ልታደርግበት ነው? እኔ ውሻ መሰልኩህ እንዴ! ካለው በኋላ በአግልክቱ ስም የእርግግን መፃት አወረደበት። ቀጥሎም ወዲህ ና! ሥጋህን ለሰማይ አዋራዎችና ለምድር አራዊት አስግባሁ ቢል ተገዳደረው" ይላል (1 ሳሙ. 17:42-44)።

ከጎልቶ የበለጠ ክፉና በትዕቢት ተሞልቶ የተናገረ ሌላው ሰው የአሴር ንጉሥ ሰናከራም ነው። ንጉሥ ሰናከራም ሕዝቅያስ ላይ እንዲህ እያለ ፎከረበት "...ንጉሥ ሕዝቅያስ ይህን ያህል የተግመነበት ኃይል ምንድን ነው? የቃላት ጋጋታ የጦርነትን ሰልጥና ኃይል የሚተካ ይመስለኛል? ግን ይረዳኛል ብለህ ነው በአምር ላይ ለግመዕ ያሰብኩት?... (2ኛ ነገሥት 18:19-20) አለው። እግዚአብሔርም ሰናከራብን ሲመልሰለት "...በእኔ ላይ በቁጣ መነሣትህ ንም ዐውቃለሁ። በእኔ ላይ በቁጣ መነሣትህንም ተረድቻለሁ። በእኔ ላይ ስለ መቆጣትህ ስለ ልብህም ትዕቢት ስምቻለሁ። ስለዚህ አሁን በአፍንጫህ መቃገን፣ በአፍህም ልጓም አገብኼ በመጣክበት መንገድ እመልስሃለሁ" አለው (2 ነገሥት 19:27-28)። እግዚአብሔር ጉራን ስለሚጠላ ጉረኛን ይጠላል (ኢሳ. 10:15-16:19)። ጉራ በእግዚአብሔር ፊት እንደ ሰድብ ይቆጠራል። እግዚአብሔር ሰናከራብን "በሰድብ የምታቃልለው ግንን ይመስለኛል? ይህን ሁሉ የድፍረት ቃል የምትናገረው እኮ የእስራኤል ቅዱስ በሆንኩት በእኔ ላይ ነው" አለው (2 ነገሥት 19:22)።

በትዕቢት ስንሞላ፣ ራሳችንን ከሆንነው በላይ ስናተልቅ፣ ማናችንም በእግዚአብሔር ላይ በክስ በመጨበጥ በድፍረት "እኔ ስለንተ እበልግለሁ" በማለት አይደለም። ነገር ግን በአካባቢያችን ባሉት ሰዎች ላይ በረቀቀ መንገድ የራሳችንን ትልቅነት ለመግለጽ እንሞክራለን። ኃጢአታችን የከፋ የሚሆነው፣ በምናወራው እውነትነት በሌለው ንግግራችን ሌሎች በእኛ ላይ እንዲቀኑብን ስናደርግ ነው። የእኛን ንግግር የሰሙት ትንሽ እንዳይባሉ ሲሉ በተራቸው ስለራሳችን

ቸው ከመጠን በላይ አጋነው ማውራት ይጀምራሉ። የሚያሳዝነው እኛ ኃጢአት መሥራታችን ብቻ ሳይሆን፣ ሌሎችም ኃጢአት እንዲሠሩ አደረግን ማለት ነው። "ራሱን ማሞካሸት" ትዕቢት ነው። ትዕቢትም፣ ከሆንነው በላይ ራሱን አተልቆ ማሳየት ነው። እግዚአብሔርም ትዕቢትን በጣም ስለሚጠላ፣ ትዕቢት በሚናገረው ምላሳችን እናስቆጣለን። እግዚአብሔር ያደረገውን እኛ እንዳደረግነው አድርገን ስንፎክር፣ ከእግዚአብሔር በላይ ራሳችንን ከፍ ማድረጋችን ብቻ ሳይሆን፣ እግዚአብሔርን ዝቅ ማድረጋችን እንዲሁም ራሳችንን እግዚአብሔር ሊቀመጥበት በሚገባው በክቡር ዙፋን ላይ ማስቀመጣችን ይሆናል። እንዲሁም፣ ሊመሰገን የሚገባውን እውነተኛ እግዚአብሔርን ማመስገን ትተን ራሳችንን ማመስገናችን ነው።

የትዕቢት ንግግርን መቆጣጠር፣ አስቸጋሪ የሚሆንባቸው፣ "ራሳቸውን ማቆላመጥ" ልማድ ለሆነባቸው ጥቂት ሰዎች እንጂ፣ ለብዙዎች ችግር አይደለም። አንዳንድ ሰዎች ምክንያት ፈልገው ስለራሳቸው ገድልና ስለሆነላቸው ነገር ማውራት ይወዳሉ። ይሁን እንጂ ትዕቢትም ኖሮት የሚያዳምጣቸው ሰው ብዙ ጊዜ አያገኙም። የሚያዳምጣቸውም ቢኖሩ ደስ ብሏቸው ሳይሆን፣ ይሉኝታ ፈርተው ነው። "እባክህን አቁም፤... ደክሞኛል፤... ሰልችቶኛል..." የሚለውን መልዕክት ለማስተላለፍ ፈልገው ሰዓታቸውን እየደጋገሙ ቢያዩ፤... ቢያዛጉም... መልዕክቱ ቢገባቸውም፣ እንደ ከጀመሩ አያቆሙም። "የተማሩትን ትምህርት፣ በትምህርታቸው ያገኙትን ውጤት፣ የተቀበሉትን ዲግሪ ወይም የምስክር ወረቀት፣ ስንት ጊዜ የቤታቸውን ሶፋ እንደቀየሩ፣ ያላቸውን የመኪና ዓይነት፣ የሠሩትን ቤት፣ ባንክ ያጠራቀሙትን ገንዘብ፣ የሚያውቋቸውን ታላላቅ ሰዎች፣ ሰላላቸው ሀብታም ዘመዶች፣ ያገኙትን ሹመት... ወዘተ" ይዘረዝራሉ። አንዳንድ ሰዎች ከላይ የተዘረዘረው ነገር እውነት ኖሯቸው ቢናገሩ ትዕቢት ተናጋሪዎች ያሰኛቸዋል ወይ? ብለው የሚጠይቁ አይጠፉም። ስሚው ከጠየቀ፣ ለጥያቄው መልስ መስጠት ተገቢ ነው። ካልጠየቀ ግን ምን ይጠቅመዋል ብሎ ነው የራሱን ድል የሚያወራለት? ሠለሞን "ሌሎች ያመስግኑህ እንጂ፣ ራስህን አታመስግን፤ ሰዎች ስለ አንተ ይመስክሩ እንጂ፣ አንተ ስለ ራስህ መልካምነት አትናገር" (ሞላሊ 27:2) በማለት የሰጠውን ጠቃሚ ምክር ማስተዋል

ይጠቅማል። በመንፈሳዊ ሕይወትም ዕድገታችንን አያሳይም። ዲ. ኤል ሙዲ “አንድ ሰው ከእግዚአብሔር ብዙ ርቆ እንደሄደ ማወቅ የሚቻለው ስለ ራሱና እንዲሁም ስለ ጥሩነቱ ብዙ የተናገረ እንደ ሆነ ነው” አለ።

ስለራሳቸው ብዙ የሚያውሩ ሳይሳካቸው ‘ተሳካልን’፣ ሳይኖራቸው “አለን”፣ ሳያገኙ “አገኘን”፣ ሳይማሩ “ተማርን” የሚሉት ብቻ አይደሉም። ያላቸውና የሆነላቸውም አንዳንዶች ስለራሳቸው ብዙ ያወራሉ። እዚህ ላይ ማወቅ ያለብን እውነት ቢኖር፣ ያገኘነውንና የሆነልንን ለወዳጆቻችን፣ ዕድገታችንን ለሚመኙና በዕድገታችን ደስ ለሚላቸው ሰዎች እስፈላጊ በሆነ ጊዜ ብቻ ብንናገር፣ ጉረኞች እንደማያሰኙን የታወቀ ነው። “እራስን ማሞከሻትና” እውነቱን እስፈላጊ በሆነ ጊዜ ስለ ራሳችን ማውራት፣ በሁለቱ መካከል ትልቅ ልዩነት አለ። ይኸውም፣ ያገኘነውንና የሆነልንን በአግባቡ መግለጽ ዓላማው፣ ወዳጆቻችንን ትክክለኛውን ነገር ለማሳወቅ ብቻ ሲሆን፣ የጉራ ንግግር ግን ዓላማው ሰዎች እንዲያደንቁን ለማድረግ ነው። የጉራ ንግግር ራስን ከሌሎች ማስበለጥንና ተከክርን ስለሚያመጣ፣ ሕብረተሰቡን ይከፋፍላል እንጂ አንድ አያደርግም። ትክክለኛ መንፈስ ኖሮት የሚያወራ ሰው፣ የራሱን ዜና ወይም የሆነለትን ላላ ወቀው ማካፈል፣ ወይም መናገር ብቻ ሳይሆን፣ የሌላውንም ሰው ዜና ያዳምጣል፤ ለራሱ መደነቅን ብቻ የሚፈልግ ሳይሆን፣ ሌላውንም ያደንቃል። ስለራሱ ስሜት ብቻ ሳይሆን የሌላውንም ሰው ስሜት ይጠብቃል። ሌላው የተጎዳ ሲመስለው የርህራሄ ስሜቱን ይገልጻል። በትዕቢት የሚናገር ሰው ግን ንግግሩ በራሱ ላይ ያተኮረ፣ ስለሌላው ሰው ስሜት ፈጽሞ ግድ የሌለው፣ ሁልጊዜ የሚደነቅበትን መንገድ ብቻ የሚፈልግ ነው።

“ትዕቢተኛ ምላስ” ሰዎችን ወደ ራስ ከመላብ ይልቅ፣ ሰውን ያሸሻል። ተጠይ ያደርጋል እንጂ፣ ተወዳጅ አያደርግም። “ያ ጉራ መንዛት የሚወደው ሰው መጣ በመባል ይናቃል እንጂ፣ አይከበርም። ጥሩ ውይይት ወይም ጨዋታ የሚባለው፣ ውይይቱ በአንድ ግለሰብ ላይ ብቻ ሳይሆን፣ በሌሎች ሰዎችም ፍላጎት ላይ ያተኮረ እንደሆነ ብቻ ነው። “ትዕቢተኛ ምላስ” ያላቸው ሰዎች ከማን ጋር እንደዋሉ፣ ጓደኞቻቸው እነማን እንደሆኑ፣ ዘመዶቻቸው እነማን

እንደሆኑ መናገር ደስ ይላቸዋል። ያለፉበትን፣ ያደጉበትን የድህነት ኑሯቸውን ደብቀው፣ የጠገቡ ሀብታሞች እንደነበሩ፣ ተንቀባረው እንዳደጉ፣ “ይህን ሳውራ የሚታዘበኝ ሰው ይኖራል” ብለው ሳይፈሩ በድፍረት ያወራሉ። “ድህነት” የሚያሳፍር በሽታ ይመስላቸዋል። የሚያሳፍረው ድህነት ሳይሆን፣ ሳይሠሩ እጅን አጣምሮ ተቀምጦ “የእከለ ልጅ ነኝ!” ማለቱ ነው። ብዙ ጊዜ በምስክርነቱ ጌታን የተ ቀበልኩት የተቀደደ ቁምጣ ለብሼ እንደሆነ እገልጻለሁ። እንዲህ ለማለት በበኩሌ ፈጽሞ አያሳፍረኝም። ብዙ ሀብት ቢኖረኝ፣ ከቤተ ሰቤ የወረሰኩት ነው ከማለት፣ “ለፍቼ ያገኘሁት” ወይም “ጌታ የሰጠኝ ነው” ማለቱ የበለጠ ያኮራኝ ነበር። ጃንሆይ ከዙፋን ከመውረዳቸው በፊት፣ ትልቅነታቸውን ለማሳየት፣ ከጃንሆይ የዘር ግንድ የወጡ ለመሆናቸው፣ ዘር የሚቆጥሩ ብዙ ሰዎች አጋጥመውኛል። እነርሱ ሆነው ባገኙት ደስ ሊላቸው ሲገባ፣ በሌላው ታዋቂነት ራሳቸውን ለማተለቅ የሚሞክሩ ሰዎች አሉ። ይኼም ከንቱ ነው።

“የትዕቢት ንግግር”፣ እግዚአብሔር በሕይወታችን ጎልቶ እንዲ ታይ ከሚፈልገው “ከትህትና መንፈስ” በጣም የራቀ ነው። የእግዚ አብሔር መመዘኛ፣ ከሰው መመዘኛ በጣም የተለየ እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። በእግዚአብሔር ሚዛን ትልቅ ለመሆን፣ ዝቅ ማለትን ይጠይቃል። “...ራሱን ከፍ የሚያደርግ ሁሉ ዝቅ ይላል፣ ራሱን ዝቅ የሚያደርግ ግን ከፍ ይላል” (የሉቃ. 14፡14)። የቆሮን ቶስ ቤተ ክርስቲያን አማኞች አንዳንዶቹ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ያልበሰሉ በመሆናቸው፣ ሥጋዊ የሆነ ባሕሪ ይታይባቸው ነበር። “...አንዱ እኔ የላውሎስ ነኝ፣ ሌላው ደግሞ እኔ የአሉሎስ ነኝ...” (1 ቆሮ. 3፡1-4) እያሉ የትዕቢት ቃል ይናገሩ ነበር። በእግዚአብሔር ጸጋ መዳናቸውን የሚያውቁ ክርስቲያኖች ለምንም ዓይነት ትዕቢት ራሳቸውን መስጠት የላባቸውም። ምክንያቱም ከጌታ ውጪ ማናችንም ብንሆን ዋጋ የሌለን በመሆናችን ነው። “ራሱን የሚያቆላምጥ” ሰው፣ በመንፈሳዊ ሕይወቱ ያለበትን አቋም ያሳያል። ከሌሎች የተሻልን ሆነን ለመታየት፣ በሌሎች ዘንድ የተደነቅን ለመሆን ውስጣዊ ረሀብ ይታይብን ይሆን? ከውስጣችን ራሳችንን የማተለቅ ከፍተኛ ጥማት ካለን፣ ዕድሉ ባጋጠመን ቁጥር፣ ወይም መንገድ ፈልገን ስለራሳችን ታላቅነት ትንሽም ሳይሰቀጥጠን እናወራለን። ጉራ መንዛት ወይም ትዕቢት፣ “አጣነው”፣ ወይም “አላገኘነውም” የምንለውን

ቀዳሳ የሚደፍንልን ይመስለናል። ባዶነት በሚሰማን ሥፍራ ላይ ጌታ የራሱ የሆነውን ነገር ሲሞላበት፤ ትዕቢትና ጉራ መንዛት በሕይወታችን አይታይም። በእግዚአብሔር ውስጥ ማንነታችንን፤ በእርሱ ዘንድ ከፍተኛ ዋጋ እንዳለንና እንዲሁም እርሱ ባዘጋጀልን ቤት ለዘላለም የሚኖረንን ሥፍራ እናውቃለን። ጳውሎስ የሚመክበት ወይም የሚከራበት ምክንያት ምን እንደሆነ ሲገልጽ፤ ጎኔ ግን ዓለም ለእኔ ከሞተበት፤ እኔም ለዓለም ከሞትሁበት ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል በቀር ሌላ የምመክበት ነገር የለኝም" ይላል (ገላት. 6፡14)።

ስለራሳችን በማውራት ፋንታ ስለ ክርስቶስ በትክክለኛው መንገድ ጉራ ብንነዛ፤ ወንጌልን መስበካችን ነው። እኛ ስላገኘነው፤ ስለ ሆነልን ለሌሎች ከማውራት ይልቅ ስለ እጻፍ ኢየሱስ ታላቅነትና ሕይወት ሰጪነት ለሚሰማን ሁሉ ማውራት ሥጋዊነት የለበትም። የክርስቶስ ተከታዮች ሆነን ምን ዓይነት ባሕሪ ሊኖረን እንደሚገባ ጳውሎስ ሲመክረን፤ "በትሕትና ተሞልታችሁ፤ ሌሎች ሰዎች ከእናንተ እንደሚሻሉ አድርጋችሁ ቁጠሩ እንጂ ወጋን በመለየትና በራስ ወፋድነት ወይም ያለ እኔ ግን አለ በሚል ትምክሕት ምንም ነገር አታድርጉ። እንዲሁም እያንዳንዱ የራሱን ጥቅም ብቻ ሳይሆን የሌላውንም ሰው ጥቅም ያስብ። በዚህ ዐይነት ኢየሱስ ክርስቶስ ያሳየው የትሕትና ጠባይ በእናንተም ሕይወት ሊኖር ይገባል" ይለናል (ፊልጵ. 2፡3-5)። ስለራስ አጋኝ ማውራት እንኳን በመንፈሳዊው ዓለም፤ በሥጋዊውም ዓለም በጣም የተጠላ ነው። ስለዚህም ብዙ ፈላስፋዎችና ጸሀፊዎች ጽፈዋል፡

- አርበቶትል... "ጉራ መንዛት፤ ከማንኛውም ውሸት በጣም የከፋ ነው" አለ።
- ሌላው ጸሀፊ-- "ከውሸት ሁሉ አሳፋሪው በምላሳችን የምንኖረው ውሸት ሳይሆን፤ የምንኖረው የውሸት ኑሮ ነው" አለ።
- ፕሉተርክ... "ሁሉን ግድረግ አለመቻል ነውር የለበትም፤ ግድረግ የማንችለውን እንደምንችል አድርገን ማስመሰል ግን አስነዋሪና አሳፋሪ መሆን ብቻ ሳይሆን፤ ችግርና አዘቅ ትም ውስጥ ይከታል።"

➤ ሠለሞን... "ሀብታም መስሎ በችግር ከሚኖር ሰው ይልቅ፤ ተራ ሰው መስሎ እየሠራ ኑሮውን የሚያሸንፍ ይሻላል" (ምሳሌ 12፡9)።

ጉራ መንዛት የከፋ የሚሆንበት ትልቁ ምክንያት፤ የምንዋሸው ሌሎችን ብቻ ሳይሆን ራሳችንንም ጭምር በመሆኑ ነው። ክርስቲያኖች ሆነን ራሳችንንም ሆነ ሌሎችን መዋሸት አይገባንም። በራሳችን ከምንመክ ይልቅ ትምክህታችንን በክርስቶስ ላይ ብቻ እናድርግ። በእርሱ ከተመክን ምንጊዜም አናፍርም።

4. ስለራሳችን ብዙ ማውራት...

4.1. ባዶነታችንን ማክበራችን ነው

ጳውሎስ "...በከንቱ ውዳሴ ምክንያት አንድ እንኳ አታድርጉ..." ሲል ይመክረናል (ፊልጵ. 2፡3)። "ከንቱ ውዳሴ" የሚለው ቃል፤ ከሁለት የግሪክ ቃል የወጣ ሲሆን፤ ትርጉሙም "ባዶ ከብር" ማለት ነው። ጳውሎስ "ከንቱ" ሲል፤ ባዶ ለሆነ ነገር ከብር መስጠት ማለቱ ነው። ስለዚህ "ጉራ ስንነዛ ባዶ የሆነውን ጎዳናታችንን" አተልቀን ማሳየታችን ነው። ጳውሎስ ስለ ራሱ ሲገልጽ ገበኔ ወይም በእኔ ሥጋዊ ባሕርይ ምንም መልካም ነገር እንደሌለ አውቃለሁ..." ይላል (ሮሜ 7፡18)። ኢሳያስም ስለ ሰው ቅድስና ሲናገር "...ጽድቃችንም እንደ መርገም ጨርቅ ሆኖአል..." ይላል (ኢሳ. 64፡6)። ኢየሱስም በራሳችን ምንም ኃይል እንደሌለን ሲገልጽ፤ "...ያለ እኔ ምንም ግድረግ አትችሉም..." ይላል (ዮሐ. 15፡5)። ስለዚህ ራሳችንን ከፍ ከፍ ስናደርግ፤ ባዶነታችንን ማክበራችን ይሆናል። እንደምናውቀው 'ባዶ ዕቃ ብዙ ድምፅ ያሰማል'። ይህም ማለት በራሱ ምንም የሌለው ሰው፤ ስለራሱ ብዙ ያወራል ማለት ነው። ጆሴፍ ስቶል 'ዜሮ (0) ምንም ያህል ትልቅ አድርገን ብንጽፈው፤ ያው ዜሮ (0) ነው" አለ። ስለራሳችን ጉራ ስንነዛ፤ ዜሮነታችንን ትልቅ ግድረጎችን ወይም ማክበራችን ነው። ይሄም "ከንቱ ውዳሴ" ነው። ሕይወታችን፤ "ሠራን" የምንላቸው ሥራዎቻችን፤ በጠቅላላው የሆነው ሁሉ ትርጉም ሊኖረው የሚችለው በክርስቶስ

ውስጥ ብቻ ነው። ጳውሎስ 'እኔ ከክርስቶስ ጋር እንደተሰቀለሁ ያህል ስለምቆጥር ከእንግዲህ ወዲህ ክርስቶስ በእኔ ይኖራል እንጂ እኔ ለራሴ ሕይወት የምኖር አይደለሁም...' ይላል (ገላ. 2+20)። ይህን ሲል 'በእኔ ውስጥ ምናልባት አንድ በጎ የሆነ ነገር ቢደረግኝ ያ የክርስቶስ ሥራ እንጂ የእኔ አይደለም' ማለቱ ነው።

4.2. ትምክህተኞች መሆናችን ነው

ትምክህተኞች ምንም ሳይኖራቸው ብዙ እንዳላቸው አድርገው ይናገራሉ። የሠሩትን፣ ያደረጉትን፣ ያገኙትን ከሆነው በላይ አላም ረውና አተልቀው ያወራሉ። አንድ ጊዜ የሆቴል ንግድ የነበረው ሰው፣ ከሚያቀርባቸው የምግብ ዓይነቶች መካከል አንደኛው በእን ቁራሪት ሥጋ የተዘጋጀ ምግብ ነበር። የዚህ ሰው ትልቁ ችግር እን ቁራሪት የሚያቀርብለት ሰው ማጣቱ ነው። ይህንን ችግርን ሲያወራ የሰማው አንድ ሰው፣ 'እኔ ከሺ በላይ አቀርብላለሁ' አለው። 'በአንድ ጊዜ ያን ያህልም ባይሆን፣ ለመጀመሪያ ጊዜ እስቲ ጥቂ ቱን አቅርብልኝ' አለው። በማግሥቱ 'ሺ እንቁራሪት አቀርባለሁ' ያለው ሰው አንዲት እንቁራሪት ብቻ አንጠልጥሎ ይዞለት መጣ። ባለሆቴሉም በመደነት፣ 'ምነው አንድ ብቻ ይዘህ መጣህ? ሺ እንቁ ራሪት ማቅረብ እችላለሁ ብለኸኝ አልነበረም እንዴ?' ብሎ ጠየቀው። ሰውየውም ሲመልስ፣ 'እቤቴ አጠገብ ትንሽ የውሃ ጉድጓድ አለ። እዚያ ጉድጓድ ውስጥ ማታ ማታ የእንቁራሪት ጩኸት አላስተኛም ይለኛል። እኔ ድምጹን ስሰማ ሺ እንቁራሪት የሚጮኸ መስሎኝ ነበር። ለካስ ያን ሁሉ ጩኸት የምታሰማው ይህቺው አንዱ እንቁራሪት ነች!' አለው። ትምክህተኛ ሰው ብዙ ድምጽ ያሰማል። አንዳንድ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብዙ ሁከት የሚፈጥሩት የምዕመናኑን አንድነትና ሰላም የሚነሱ ብዙዎች መስለውን ተስፋ አንቁረጥ። ጥቂት እንቁራሪቶች መሆናቸውን አንርሳ። ብዙ ስለሚጮኹት ቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ ሁሉም የሚያገረመርምት ሁሉም ሰላምና አንድነት የሚነሳ ይመስለናል እንጂ አይደለም።

ጉረኛ የሆኑ ሰዎች ስለ ብዙ ነገር ጉራ ይነሳሉ፤ ሊያደርጉ የማይችሉትን ተስፋ ይሰጣሉ። 'ንገ ሂጆ ይህንና ያንን አደርጋለሁ...' ከተቸገርክ እኔ ብዙ ገንዘብ አለኝና ላባድህ እችላለሁ... የማልጠ

ቀምበት ብዙ ዕቃ አለኝና የምትፈልገውን እሰጥለሁ..." ይላሉ። ይሁን እንጂ፣ ከተናገሩት ነገር አንዱንም መፈጸም ስለማይችሉት ተስፋ ከገቡለት ሰው ጋር ይጋጫሉ። አንድ በቅርብ የማውቀው አንድ ሰው ለትምህርት ውጪ አገር ሊሄድ ሲዘጋጅ፣ ፎቲውን ቢያንስ ቢያንስ ለአሥር ሰው "እሸጥላችኋል..." በማለት ቃል ገብቶላቸው ነበር። ገዢዎቹ አሥር ይሁኑ እንጂ፣ ፎቲው ያው አንድ ብቻ ስለሆነ መጨረሻ ላይ ከብዙዎቹ ጋር ተጋጫ። ጉረኛ የሆኑ ሰዎች ማድረግ የሚችሉትንና የማይችሉትን ለይተው የሚያውቁ አይመስሉም። ያዕቆብ ሲመክረን፣ "...ይልቁንስ እናንተ ግለት የሚገባችሁ እግዚአብሔር ቢፈቅድና ብንኖር ይህን ወይም 'ማ እናደርጋለን ነው። እናንተ ግን ይህን በማለት ፈንታ በትዕቢታችሁ ትመካላችሁ' እንዲህ ያለው ትምክህት ሁሉ ከፉ ነው" ይላል (ያዕ. 4+16)። በሕይወታችን የምናገኛቸው ድሎች በራሳችን ችሎታ ወይም ጉልበት የተገኙ ሳይሆኑ፣ ከእግዚአብሔር እንደሆነ መርሳት የለብንም። ድሎችን ከራሳችን እንዳገኘናቸው አድርገን ማውራት፣ የእግዚአብሔርን ክብር መንጠቅ ነው። ለዚህ ነው ሐዋርያው ያዕቆብ "ትምክህት ሁሉ ከፉ ነው" (ያዕ. 4+16) ያለው።

4.3. የእግዚአብሔርን ክብር መስረቃችን ነው

ከራስ ወዳድነት ውስጥ በጣም የሚከፋው፣ የሌላውን ምስጋና ነጥቆ ለራስ ማድረግ ነው። ክብር ለሚገባው ክብር መስጠት ተገቢ ነው። እግዚአብሔር ክብሩ በዓለም ዙሪያ እንዲታይ የወሰነ ስለሆነ፣ ለእኛ ያለው ዓላማም፣ የራሳችንን ሳይሆን የእርሱን ክብር እንድናን ጸባርቅ ነው። በሁኔታችንና በምናደርጋቸው ነገሮች ሁሉ የእርሱን ክብር እንድናሳይ ይጠበቅብናል። ጳውሎስ የቆሮንቶስ ለማኞችን 'ከውነታችሁ ከእግዚአብሔር የተቀበላችሁትና በውስጣችሁም የሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ መሆኑን ታውቁ የለምን? እንግዲህ እናንተ የእግዚአብሔር ናችሁ እንጂ የራሳችሁ አይደላችሁም' ይላቸዋል (1-ቆሮ. 6+19)። ብዙዎቻችን ሙሴ ወደ ተስፋይቱ ምድር ያልገባበት ምክንያት ይቆረቆረናል። "ትክክል አይደለም" ለማለትም ይቃጠናል። "አንድ ትንሽ ስህተት በመሥራቱ እንዴት ይህን ዓይነት ከፍተኛ ቅጣት ይሰጠዋል?" በማለት ቅሬታችንን የገ

ለጽንበት ጊዜ አለ። እኔና እናንተ ያላወቅነው ነገር ግን እግዚአብሔርን ያስቆጣው ሙሴ በመናገር ፈንታ ዓለቱን መምታቱ ሳይሆን፤ ከአፋ የወጣው ቃል እንደነበረ ነው። ሙሴ እስራኤላውያንን “እናንተ ዐመጫችሁ! ከዚህ አለት ለእናንተ ውሃ እንሰጣችሁ እንዴ?” አላቸው። ከዚህ በኋላ ግንባሩን አንጦቶ አለቱን ሁለት ጊዜ መታው...” ይላል (ዘኁል 20፥10)። ሙሴ “...ውሃ እንሰጣችሁ እንዴ?” ሲል፤ ራሱን ያቀረበው ውሃ ለማፍለት ኃይል እንዳለው አድርጎ ነው። ውሃ የሚያፈልቀው እግዚአብሔር እንጂ ሙሴ አልነበረም። ይሁን እንጂ፤ እግዚአብሔር የሚያደርገውን እርሱ እንዳደረገ አድርጎ ለማሳየት በመጥከሩ፤ የእግዚአብሔርን ክብር ለመስረት መቃጣቱን ያሳያል። ይህም እግዚአብሔርን አስቆጣው። አንዱ የለፋብትን ለሌላው መስጠት ትክክል እንዳልሆነ ብዙዎች እናምናለን። ይሁን እንጂ፤ ለእግዚአብሔር የሚገባውን ምስጋና ነጥቀን ለራሳችን መውሰድ ግን ምን ያህል ትልቅ ስህተት እንደሆነና እግዚአብሔርንም እንደሚያስቆጣው አንገነብም።

ሄሮድስ ለእግዚአብሔር የሚገባውን ክብር ከሕዝቡ በመውሰዱ እግዚአብሔር በሄሮድስ ላይ የወሰደውን ከባድ እርምጃ እናስታውሳለን። ግንባራው ቀን ሄሮድስ ልብሰ መንግሥቱን ለበሰና በዙፋኑ ላይ ተቀምጦ ለሕዝቡ ንግግር አደረገ። ሕዝቡም ይህ የአምላክ ድምፅ ነው እንጂ የሰው ድምፅ አይደለም እያሉ ጮኹ። ሄሮድስ ለእግዚአብሔር ክብር ሳይሰጥ በመቅረቱ ወዲያውኑ የእግዚአብሔር መልአክ ቀወረውና ተልቶ ሞተ። ይላል (ዮሐ 12፥21-23)። ግን ኛውም ሰው ደህንነቱን በራሱ ድካምና ጥረት የሚያገኘው ቢሆን ኖሮ፤ በራሱ ቢመካና ቢታበይ አይደንቀንም ነበር። ደህንነት በራሱ ጥረት እንደማይገኝ የተረዳው ጳውሎስ “ግንም ሰው እንዳይመካ ይህ የመገንጠያ የተገኘው ከሥራ አይደለም እለ (ኤፌ. 2፥9)። ራሳችንን ለማሳደግ ስንሞክር፤ እግዚአብሔር በእኛ ሕይወት በመሥራት ላይ ያለውን ሥራ መናቃችን ነው። የፈለገውን መሆን እንችላለን ብለን በራሳችን ብንታመን፤ የሕይወታችን ጌታና ተቆጣጣሪ የሆነውን አምላክ መናቃችን ነው። እግዚአብሔር የሌላቸው ሰዎች ያላቸውን ሁኔታ መጽሐፍ ቅዱስ ሲዘረዝር፤ ከብዙዎቹ መካከል ትምክህተኛነት አንደኛው ለምን እንደሆነ አሁን ይገባናል።

“...የሰውን ሰም የሚያጠፋ፤ እግዚአብሔርን የሚጠሉ ሰውን የሚያጥርፉ ትዕቢተኞች፤ ትምክህተኞች...” ይላል (ሮሜ 1፥30)። 2ኛ ጢሞ. 3፥2 ላይ ደግሞ “...ትምክህተኞች፤ ትዕቢተኞች፤ ተሳታፊዎች...” የሚል ቃል ተጽፏል። ዘግራው እግዚአብሔር በትዕቢተኞች ላይ እንዲፈርድ ሲጻልይ “...አንተ የሁሉ ፈራጅ ነህ ስለዚህ ተነሥ! ለትዕቢተኞች የሚገባቸውን ቅጣት ሰጣቸው፤ ክፉዎች የሚታበዩት እስከ መቼ ነው?...” (መዝ. 94፥2-3)። ከተመካኑ በራሳችን ሳይሆን ሁሉ ነገር ባለው፤ ሁሉን ነገር ማድረግ በሚችለው፤ በእግዚአብሔር ብቻ እንመካ።

5. አጋኖ ማውራት ኃጢአትነቱ ይታወቀን ይሆን?

አንዳንድ ሰዎች ንግግራቸው የሰውን ስሜት እንዲቀሰቅስ ሁኔታን አጋነው ያወራሉ። በዓለም ውስጥ አጋኖ ማውራት እንደ ወንጀል አይቆጠርም። የፖለቲካ ሰዎች ተመርጠው በማገልገል ባሉበት ደረጃ ላይ ምን ያህል ሥራ እንዳከናወኑ ስንት ሕዝቡን የሚጠቅም ነገር እንዳደረጉ ሰሚው እስኪሰለቸው ድረስ ያወራሉ። ፕሬዝዳንት ከሊንተን የአሜሪካ ፕሬዝዳንት በነበሩበት ወቅት የፈጠሯቸውን አዳዲስ የሥራ መስኮች፤ ኢኮኖሚው በምን ያህል ደረጃ እንዳደገ በሄዱበት ሥፍራ ሁሉ ይናገሩ ነበር። እርሳቸው የሥልጣን ዘመናቸውን ጨርሰው ፕሬዝዳንት ቡሽ ፕሬዝዳንት ሲሆኑና ኢኮኖሚው ወደ ታች ማሽቆልቆል ሲጀምር ደግሞ፤ “ከፕሬዝዳንት ከሊንተን የወረሰነው የኢኮኖሚ ችግር እኛ ላይ ወደቀብን” ማለት ጀመሩ። በቅርቡ ትንሽ ሻል ሲል ደግሞ፤ “ታክስ በመቆረጫ ኢኮኖሚው በሚያስደንቅ ሁኔታ በማደግ ላይ ይገኛል” ማለት ጀመሩ። በዚህ ዓይነት ከሆነው በላይ ቀጥሎና ጨማምር ማውራት፤ በፖለቲካ ሰዎች አካባቢ እንደ ወንጀል አይቆጠርም። ምንም ያህል ቢጋነንም፤ ሁኔታን የመመርመር ችሎታ ያላቸው በቀላሉ አይታሉም። ይሄ በዓለም ውስጥ የሚታይ ድክመት ሲሆን፤ በክርስቲያኖች ለካባቢ ይህንን ዓይነቱ ድካም ይታይ ይሆን?

ከውሸት ዓይነቶች ውስጥ “አጋኖ ማውራት” በጣም የተለመደና

በብዙ ሰው ንግግር ውስጥ የሚታይ ነው። ድካማችንን እንኳን አልፎ አልፎ አንዳንዶቻችን እንደ ጀብዱ አድርገን የምናወራበት ጊዜ አለ። በሥጋም፣ በመንፈሳዊ ሕይወታችንም ልጆች በነበርንበት አንድ ዘመን፣ አንድ ሰው ቤተ ክርስቲያናችን መጥቶ “እባካችሁን አንዲት በአጋንንት የተያዘች ቤት አላችና ኦና ጸልዩላት” ብሎን እኔና ሁለት ወንድሞችን ይዞን ሄደ። እኛም ኃይሉና ጉልበቱ በእኛ ውስጥ ያለ ይመስል ሰይጣንን “ድራሽህን ልናጠፋ መጣንልህ! ዋ!” እያልን እየፎከርን ሄድን። ዘመዶቹ በአጋንንት የተያዘችውንና እኛን ቤቱ ውስጥ ትተውን ወጡ። የሚሆነውን ከውጪ በመስኮት ይመለከቱ ነበር። ምንም እንኳን ስንገለጽ በጣም እየጮኸን “በኢየሱስ ስም” እንበል እንጂ፣ ውስጣችን ያለው ያ አልነበረም። በውስጣችን የራስ የሆነ ከፍተኛ ትምክህት ስለነበረብን፣ አጋንንቱን ለማስወጣት የሞክርነው በራሳችን ኃይል ስለነበረ፣ ጸሎታችን ምንም ኃይል አልነበረውም። አጋንንቱን ሊያስወጣው ቀርቶ፣ ትንሽም ሊያስደነግጠው አልቻለም። እንዲያውም አጋንንቱ ረገጠ፣ ልብሳችንን ቡጭትጭቁን አውጥቶ ለቀቀን። ምንም ማደራግ እንደማንችል መጨረሻው ላይ ስንረዳ ከሁኔታው ለመሸሽ አንድ ዘዴ ፈጠርን፣ ከየት እንዳገኘነው አላውቅም “ለምን አስረከው አንሄድም!” ብለን “በኢየሱስ ስም የታሠርክ ሁን” ብለን ወጣን። ምን ማለታችን እንደሆነ ግን አልገባኝም። “የታሰርክ ሁን” ስንል፣ “ሌላ ቦታ እንዳትሄድ፣ ሰውየው ውስጥ እንድትቆይ” ማለታችን እንደሆነ በጊዜው አልገባኝም።

በዚያን ወቅት የእኛን ውጤት ለመስማት ክርስቲያኖች ቤተ ክርስቲያን ተሰብስበው ይጠብቁናል። ከእኛ መካከል አንዱ “ትሸን ፈን፣ ተዋርደን፣ በአጋንንት ተደብድበን” መጣን በማለት ፋንታ፣ በድል እድራጊነት እንደተመለሰን ማወጅ ጀመረ። የአጋንንቱን ኃይለኛነት ከገለጸ በኋላ፣ “አስወጣኝው” በማለት ፈንታ፣ “በየሱስ ስም የታሠርክ ሁን ብለን አሥረነው መጣን” አላቸው። ያኔ እንዳ ሁኑ ዘመን ማጨብጨብ ቢኖር ኖሮ ትልቅ ጭብጨባ እንደምናገኝ እርግጠኛ ነን። ደግሞ ያኔ ነገሩ ካልመሰለው፣ ሌላው ስላጨበጨበ ብቻ ሌላው የሚያጨበጭብ አልነበረም። እንዲያውም አንዱ የማንረሳውን በጣም ጥሩ ትምህርት ሰጠን። “ኢየሱስ በምድራዊ

አገልግሎቱ ወንጌልን ሲሰብክ በሽተኞች ሲመጡ ይፈውሱ፤ በአጋንንት የተያዘትን ነጻ ያወጣ ነበር እንጂ፣ እየዘረ አጋንንት አያድንም ነበር። አሁን እናንተ የያዛችሁት አጋንንት ማደን ይመስላል” አለን። እውነቱን ነበር። ያ ሁኔታ ጥሩ ትምህርት ሰጠን። ይህን ምሳሌ ያመጣሁት አንዳንዶቻችን ስናጋንን፣ ሽንፈታችንን እንኳን እንደ ገድል የምናወራ መሆናችንን ለመግለጽ ነው።

አንዳንድ ወላጆች ልጆቻቸው ሲያናድደቸው “ሁለተኛ ይህን ብታደርግ እንስኞ ነው የማፈርጥህ!... ከግድግዳ ጋር ነው የማጋጭህ...” ይላሉ። ለመሆኑ ያሉትን ያደርጉታል? ማጋንን በመጠቀም የሚያደርጉት እጅ ጥምዘዛ (manipulation) ነው። ናቡከደናጾር ሲድራቅ፣ ሚሳቅና አብደናንን ለማስፈራራት ተጠቅሞበታል። “...እጅግ ተቆጥቶ እሳቱ ከቀድሞው ይበልጥ በሰባት እጥፍ ከፍ ብሎ እንዲነድድ ትእዛዝ ሰጠ” ይላል (ዳንኤል 3፡19)። መጀመሪያ ላይ የነበረው እሳት እነዚያን ሦስት ሰዎች ለማቃጠል በቂ ኃይል ነበረው። ይሁን እንጂ፣ ትንሽም ቢሆን አላስደነገጣቸውም ነበር። ሰዎች በእኛ ላይ እምነታቸው እንዲጨምር፣ እኛም ስለራሳችን ያለን ግምት ከፍ እንዲል፣ አጋንንን የምናወራበት ጊዜ አለ። እውነት ሁልጊዜ “እውነት” ነው። እኛ ስንን ልናሳድገው አንችልም። ማጋንናችን ሲበዛና፣ ሰዎችም በዚህ ባሕሪያችን እያወቁን ሲመጡ፣ በእኛ ላይ ያላቸው እምነት እየቀነሰ ወይም እየጠፋ ይመጣል። ይህም ከሰው ጋር የሚኖረንን ግንኙነት ያበላሽብናል። ያ ብቻ አይደለም፣ እግዚአብሔርም ያልሆነውን “ሆነ” ብለን ማውራታችንን ስለሚጠላ፣ ከእርሱ ጋር ያለንን ግንኙነት ያበላሽብናል። ጸሎታችን እንደ ዘማሪው፣ “እግዚአብሔር ሆይ! አንተ መጠ ጊዮይና ቢዛይ ነህ፣ ንግግሪም ሆነ አላቤ፣ በአንተ ዘንድ ይወደድ” የሚል ይሁን (መዝ. 19፡14)።

ንግግራችንን ከሚመርዙት ነገሮች መካከል አንደኛው ጉራ መንዛት ነው። አንዳንዶቻችን በግልጽ ስናደርገው፣ ሌሎቻችን ደግሞ ጉራ መንዛታችን እንደሆነ እንዳይታወቅብን በጣም በረቀቀ መንገድ ነው። ሁለት ሰዎች ስለ አገልግሎታቸው ሲመሰክሩ አንደኛው “እግዚአብሔር በኃይል ተጠቀመብኝ፣ በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቼ ሰሰብክ ሃያ ሰዎች ጌታን ተቀበሉ፣ ብዙዎች ደግሞ በሰጠሁት

መልዕክት በጣም ተደሰቱ" አለ። ሁለተኛው ሰው ደግሞ "የብዙዎቻችሁ ጸሎት ትልቅ ውጤት አመጣ፤ ሃያ ሰዎች ጌታን ተቀብለው ብዙዎችም ጌታ እንደተናገራቸው መሰከሩ" አለ። የእነዚህ የሁለት ክርስቲያኖች ምስክርነት የሁለቱም የተለያዩ ነው። የመጀመሪያው ሰው ትኩረት ያደረገው በራሱ በሰባኪው ላይ ሲሆን፤ ሁለተኛው ግን "በጌታ" ላይ ነበር። በመንፈሳዊ ነገር ላይም ጉራ የሚነዛ ሰው፤ እያወቀም ሆነ ሳያውቅ፤ ለጌታ የሚገባውን ክብር መስረቁ ነው። በራሱ ላይ የሚያተኩር አገልጋይ፤ እርሱ ጸልዮላቸው ምን ያህል ሰዎች እንደተፈወሱ፤ እርሱ ሰብኮላቸው ምን ያህል ሰዎች እንደ ጻኑ ቀጥሎና ቀጣጥሎ ያወራል። "ይህን የማወራው ለጌታ ክብር ነው" ይበል እንጂ፤ ድብቅ ዓላማው፤ ሌሎች እንዲያደንቁትና ወደ ፊት በአገልጋይነት እንዲፈልጉት ለማድረግ ነው። ሠላምን "ብዙ ግር መብላት መልካም አይደለም፤ እንዲሁም ከሰው አንደበት ምስጋና ለግጥኝት መፈለግ አያስደስትም" ይላል (ምሳሌ 25:28)።

የራሳችንን ክብር ስንፈልግ፤ የእግዚአብሔርን ክብር መሸፈናችንን ብዙዎቻችን የተረዳነው አይመስለንም። ጉራ መንዛት የዓለም እንጂ የመንፈሳዊ ሰው ባሕሪ አይደለም። "...የሥጋ ምኞት፤ የዐይን አምርት፤ የኑር ትምክሕት ከዓለም ነው እንጂ ከእግዚአብሔር አብ አይደለም። ዓለምና ምኞቱም ያልፋሉ። የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚፈጽም ግን ለዘላለም ይኖራል" ይላል (1 ዮሐ. 2:16-17)። ያደረግነውን፤ የፈጸምነውን፤ ባለንበት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የያዝነውን ደረጃ በመዘርዘር የራሳችንን ጉራ ስንነዛ ሁለት ኃጢአት መሥራታችን ነው። አንደኛው "የማድረግ" (commission) ኃጢአት ሲሆን፤ ሁለተኛው "ያለማድረግ" (omission) ኃጢአት ነው። "ያለማድረግ ኃጢአት" የምንለው፤ ማድረግ የሚገባንን ነገር አለማድረግ ነው። ለምሳሌ፤ ራሳችንን ማጥጋግስ፤ ክብር ለሚገባው ጌታ ክብር በመስጠት ፈንታ ራሳችንን ማክበር፤ መጽሐፍ ቅዱስ የማይደግፈው ነው። ለእግዚአብሔር የሚገባውን ክብር ስንከለክል፤ እግዚአብሔር ሲከብር በማየት አማኞች እንዳያድጉ፤ እንዳይታነቱ መከልከላችን ይሆናል። በንግግራችን ማጽ ያለብን ራሳችንን ሳይሆን፤ ሌሎችን እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል (ኤፌ. 4)። ስለራሳችን ጉራ እየነዛን ሌሎችን ማጽ እንደማንችል የታወቀ ነው።

6. ትናንሽ ክርስቶስች እንዳንሆን እንጠንቀቅ

ግርክ ቢውካነን "የርጋድ ኢዝ ቱ ሴፍ" (Your God is too safe) በሚለው መጽሐፍ ላይ ሚፒጋን ስቴት ውስጥ በአንድ ወቅት የሆነውን አንድ ለባደናቂ ታሪክ ጽፏል። በአንድ ጊዜ ሦስት "ገዢ ስቶሶች" ዝርፍ ምስቱም የነበሩት የአዕምሮ በሽተኞች ከሚታከሙበት ሆስፒታል ውስጥ ዝርፍ ትክክለኛው ስማቸው፤ ሊያንጉ ጆሴፍና ክሌይድ ነው። ሦስቱም "የአዕምሮ መዛገብ ችግር" (psychotic delusional disorder) የነበረባቸው ሰዎች ዝርፍ ምስቱም "ኢየሱስ ነን" አሉ። የሥነ-ልቦና ምሁር የሆነው ዶክተር ሚልተን ሮክሊች፤ እነዚህ "መሲሁ ነን፤ ክርስቶስ ነን" ከሚሉት ሦስት ሰዎች ጋር ያደረገውን ጥናት በመመርኮዝ "የኢፕስታንቲ ሦስቱ ክርስቶሶች" (The Three Christs of Ypsilanti) የሚል መጽሐፍ ጽፏል። እነዚህ ሦስት ሰዎች መዘላለቃቸውን ትተው፤ በትክክል ማስቀ እንዲችሉ ለሁለት ዓመት ከፍተኛ ትግል ቢያደርግም፤ አጥጋቢ ውጤት አላገኘም። በመጨረሻ አንድ አደገኛ ነገር ለማድረግ ቆርጦ ተነሳ። ሦስቱንም ማለትም ሊያንን፤ የሲፍንና ኬይድን አንድ ላይ አደረጋቸው። አንድ ከፍል ውስጥ አልጋቸውን ጎን ለጎን በማድረግ አብረው እንዲያድሩ፤ ሁልጊዜ አንድ ላይ እንዲሆኑ፤ በአንድ ጊዜ፤ አንድ ጠረጴዛ ላይ እንዲበሉ፤ የሚሰጣቸውን ሥራ አንድ ላይ እንዲሠሩ፤ ሕክምናም (Group Therapy) በአንድ ላይ እንዲሰጣቸው አደረገ። ይሁን እንጂ፤ ሙከራው የጠበቀውን ዓይነት ውጤት ሳያስገኝለት ቀረ። ሦስቱም "መሲሁ ነን፤ ክርስቶስ ነን" ማለታቸውን አልተውም።

በጋራ ውይይት ጊዜ ከሦስቱ አንዱ፤ "እኔ መሲሁ፤ የእግዚአብሔር ልጅ ነኝ። ወደዚህ ዓለምም የመጣሁት ዓለምን ለግጥን ነው" አለ። በዚህን ጊዜ ሳይኮሎጂስት ሮክሊችም "እንዴት አወቅህ?" ብሎ ሲጠይቀው፤ "እግዚአብሔር ነገረኝ" አለው። አጠገቡ ያለው ሌላው መሲሕ ነኝ ባይ ይህን ሲሰማ፤ "እንዲህ ዓይነት ነገር ፈጽሞ አልነገርኩህም" አለው። ነገሩ በጣም ያስቃልም፤ ያሳዝናልም። እነዚህ ሦስት የአዕምሮ ሕመምተኞች "ክርስቶስ ነን" ሲሉ፤ ተደብቀው ሳይሆን በግልጽ ነው። ብዙዎቻችን ግን ራሳችንን ከፍ ስናደርግ፤ ፊት ለፊት ሳይሆን፤ በዘዴ ነው። በሁሉም ነገር "ጌታ ተናገረኝ..."

ጌታ እንዲህ አለኝ" የሚሉት እግዚአብሔርን እንደ ቆሎ ዓደኛቸው አድረገው ለማሳየት የሚሞክሩ ባህት ጊዜ ብዙ እንደሆኑ የታወቀ ነው። "አንቺን እንዳገባ ጌታ ነግሮኛል።... መኪና ገዝታችሁ እንደ ምትሰጠኝ ጌታ ነግሮኛል... ፓስተር እንድሆን ጌታ ነግሮኛል... አሜሪካ እንደምሄድ ጌታ በግልጽ ነግሮኛል..." በማለት እግዚአብሔር ከሙሴ ጋር ያደርግ የነበረውን ዓይነት ንግግር ከአነርሱም ጋር እንደ ሚያደርግ በዘዴ የሚናገሩ አሉ። እግዚአብሔር በእርግጥ እንደ ሚናገር አምናለሁ። በተለያዩ መንገድ እግዚአብሔር እንደተናገረኝ አምናለሁ። ወደ አገልግሎትም የገባሁት እግዚአብሔር ጦርቶኝ ነው እንጂ ሥራ አጥቼ ሥራ ለመፍጠር አይደለም። ሌላው መሪ ዳት ያለብን እውነት ቢኖር እግዚአብሔር ከተናገረ በምንም ዓይነት ሳይፈጸም እንደማይቀር የታወቀ ነው። እንደ ሰው አሳቡን በየጊዜው አይለዋውጥም። "አደርጋለሁ" ያለውን ያደርጋል። ነገር ግን እነዚህ በሁሉም ነገር ላይ "እግዚአብሔር ነገረኝ" የሚሉ አንዳንድ ሰዎች ያሉት ሳይፈጸም ሲቀር እግዚአብሔር በየጊዜው ሀሳቡን እንደሚለዋውጥ አድርገው ይሰሉታል። በዚህ መሐል፣ "እግዚአብሔር እንዲህ ይላል" የሚል የሀሰት ትንቢት ተናግሮላቸው ትንቢቱን ቁጭ ብለው የሚጠቁቁ ምስኪን ሰዎች መኖራቸው ያሳዝናል።

መጠኑና ዓይነቱ ይለያይ እንጂ ሁላችንም "ክርስቶስ ነኝ ባይነት መልክ" (Messiah complex) አለብን። ለማድረግ የምንፈልገውን ነገር ሁሉ "እግዚአብሔር ነገረኝ" እንላለን። የሚያስደንቀው ነገር፣ እግዚአብሔር ክርስቶስን እንድንመስል ይፈልጋል። "እንግዲህ እግዚአብሔር የሚወድዳችሁ ልጆቼ እንደመሆናችሁ መጠን እርሱን ምሰሉ፣ ክርስቶስ እንደወደደና እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ መልካም መፃዛ ያለው መባና መሥዋዕት አድርጎ ሕይወቱን ስለ እኛ አላልፎ እንደሰጠ እናንተም በፍቅር ኑሩ" ይላል (ኤፌ. 5:1-2)። ኢየሱስ ሲጻልይ፣ "እኛ አንድ እንደሆንን አነርሱም አንድ እንዲሆኑ ለእኔ የሰጠኸኝን ክብር ሰጥቻለሁ" አለ (ዮሐ. 17:22)። ታዲያ ኢየሱስን መምሰላችን በምን ይታወቃል? በጉራ መንዛታችን፣ ስለራሳችን አጋንን በማውራታችን፣ በትዕቢታችን ላይ ሆነ በትህትናችን ነው። ከኃይል ሁሉ በላይ የሆነ ኃይል ያለውን፣ ሁሉን ነገር የሚያውቀውን፣ በአንድ ጊዜ ሁሉ ቦታ መገኘት የሚችለውን ጌታ መምሰል የምንፈልገው፣ እንደ እርሱ ኃያል ለመ

ሆን፣ ሁሉን ለማወቅ፣ በአንድ ጊዜ ሁሉ ቦታ ለመገኘት ሳይሆን፣ እንደ ሕጻን ለመሆን ሊሆን ይገባል። የእርሱ መልክ እንዲኖረን፣ ወይም እርሱን መምሰል የምንፈልገው ኃይለኛ ለመሆን ሳይሆን ደካማ ለመሆን፣ ለመገልገል ሳይሆን ለማገልገል መሆን እንዳለበት ማወቅ ይገባል።

እግዚአብሔር ክርስቶስን እንድንመስል ይፈልጋል። ይህም ማለት ትልቅ የመሆን ጥማት እንዲኖረን አይደለም። አለቆች እንድንሆን ሳይሆን፣ እርሱ ዝቅ ብሎ ሌሎችን እንዳገለገለ እኛም አገልጋዮች፣ ባርያዎች እንድንሆን ማለት ነው። ጀግንነታችንን፣ ታላላቅ ሥራችንን በአደባባይ ማወጅ ሳይሆን፣ ማንም በማያየን ጊዜ ሁሉ ፍቅር፣ ርህራሄና ቸርነት ያለበትን አገልግሎት ለሌሎች መስጠት በሥጋም ሆነ በመንፈስ የተራቡትን መመገብ፣ የተራቁትን ማልበስ፣ የተጠመትን ማጠጣት ነው። የክርስቶስ ተከታዮች የሆንን ክርስቶስን የምንመስልበትን መንገድ ሐዋርያው ጳውሎስ ሲገልጽ፣ "በትህትና ተሞልታችሁ ሌሎች ሰዎች ከእናንተ እንደሚሻሉ አድርጋችሁ ቁጠሩ እንጂ ወገን በመለየትን በራስ ወዳድነት ወይም ያለ እኔ ግን አለ በሚል ትምክህት ምንም ነገር አታድርጉ። እንዲሁም እያንዳንዱ የራሱን ጥቅም ብቻ ሳይሆን የሌላውንም ሰው ጥቅም ያስብ። በዚህ ዐይነት ኢየሱስ ክርስቶስ ያሳየው የትሕትና ጠባይ በእናንተም ሕይወት ሊኖር ይገባል። እርሱ የመለኮት ባሕርይ አለው፣ ይሁን እንጂ ከእግዚአብሔር ጋር እኩል የሚያደርገውን የመለኮት ባሕርይ እንደያዘ መቅረት አልፈለገም። ይልቁንም ያለውን ክብር በገዛ ፈቃዱ ትቶ አገልጋይ መሆንን መረጠ፣ እንደ ሰው ሆኖም በትሕትና ራሱን ዝቅ አደረገ። እስከ ሞት ድረስ፣ ያውም በመስቀል ላይ ተሰቅሎ እስከ መሞት ድረስ ታዛዥ ሆኖ ይላል (ፊልጵ. 2:3-5)። እዚህ ላይ እንደምንረዳው ክርስቶስን መምሰል፣ ራስን ዝቅ ማድረግ ነው።

እንዳንደቻችን እናገለግላለን። አገልግሎትም እንደበዛልን እና ወራለን። ቁም ነገሩ ማገልገላችን፣ አገልግሎት የበዛልን መሆናችን ሳይሆን፣ የክርስቶስን ባሕሪ ይዞ ዝቅ ብሎ ማገልገሉ ላይ ነው። የተራብ የምናበላው፣ የተጠማ የምናጠጣው፣ የተራቆተ የምናለብ ሰው፣ ለመታወቅ፣ መልካም ሥራችን በሕዝብ ሁሉ ዘንድ እንዲ

ወራ ከሆነ፤ ኢየሱስን አንመስልም። በእግዚአብሔር ዘንድ ዋ፤ የሚያስገኘው ራሱን ፍጹም ባዶ ግድረግ፤ ትሁት መሆን፤ አገልጋይ ወይም አሽከር መሆን ነው። እነዚህ ከላይ የዘረዘርናቸው ናቸው ክርስቶስን እንድንመስል የሚያደርጉን። ምንድነው መሆን የምን፤ ልገው? ሰዎች እንዲያወጡበትና እንደ ድል አድራጊዎች በትከሻቸው ተሸክመው እንዲዘሩ፤ ዕልል እያሉ እንዲሆኑላቸው ነው? እግራችን ሥር እንዲወድቁልን፤ ዘውድ በራሳችን ላይ እን፤ ደፋልን ነው? የአበባ ምንጣፍ እንዲያነጥፋልን ነው? ስለራሳችን አጋንን ስናወራ፤ “ይህን የምንግራችሁ ለጌታ ከብር ብዬ ነው” ብሎ ትህትና በሚመስል ብርድ ልብስ ጠቅልለን ብናቀርበውም፤ ውስጥ ችን የሚፈልገውን፤ ሰው አውቆ ባይታዘበንም፤ ሁሉን የሚያውቅ ጌታ ግን አውቆ ይታዘበናል።

ክርስቶስን እንድንመስል እግዚአብሔር ሲጠራን፤ አገልጋዮች እንድንሆን መጥራቱ ነው። እርሱን በንመስል ሥራችንን በአደባባይ “ይህን ሠራሁ፤ ያንን ሠራሁ” እያልን እያጋነንን አናወራም። በተግባራችንን በሰውነት እናደርጋለን። ባይወጣም፤ ሰዎች ባያመለኩንም ለተጠራንበት ዓላማ እንሠራለን። ደስ ቢለንን ባይለንን፤ ቢሰማንንም ባይሰማንንም፤ ሁልጊዜ እንሠራለን። አሸክሞ ሥራው ሁልጊዜ ማገልገል ስለሆነ፤ እኛም አሸክሮች ከሆንን ቢመቸንም ባይመቸንም ማገልገል አለብን። እውነተኛ አገልጋይ የሆነ ሰው፤ “አያችሁልኝ ወይ?” በማለት ጉራ አይነሳም፤

መንፈሳዊ የሆነውንና መንፈሳዊ ያልሆነውን ሰው ሊስብ የሚችል ነገር ምን ይሆን? ከቤተ ክርስቲያን ውጪ የሆኑትን ሰዎች፤ የመጽሐፍ ቅዱስ ዕውቀታችን፤ የማሰተማር ችሎታችን ይህን ያህል አይሰባቸውም። ነገር ግን ዝቅ ብለን ስናገለግል ማየታቸው፤ ያ ይሰባቸዋል። ዝነኛ ወይም ታዋቂ የሆነውን ሠራተኛን የሚያንቀጠቅጥ መሬት አይንካኝ፤ በር ከፍታችሁ አስገቡኝ፤ ለምን አያችሁኝ፤ ወይም “ከዚህ አነስተኛ ሰው ጋር መነጋገር አልፈልግምና ከአጠገቢ አጥፋልኝ” የሚለውን፤ በትዕቢት የተሞላው ሰው ሳይሆን፤ ትልቅ ሆኖ እንደ ትንሽ ራሱን ዝቅ የሚያደርገውን ሰው፤ ዓለማውያንም ቢሆኑ ያደንቁታል፤ ይወዱታል። ፊሊፒንስ ውስጥ አንድ ጊዜ የአንድ የህብታም ልጅ፤ መጽሐፍ ቅዱስ ኮሌጅ ለመማር ገባ።

ተማሪዎች ትምህርታቸውን ለመጀመር በሚመጡበት በመጀመሪያው ቀን፤ ይሄም የህብታም ሰው ልጅ ሻንጣውን ይዞ ትምህርት ቤቱ ደረሰ። ከትምህርት ቤቱ በራፍ ላይ ሲደርስ አንድ ሽሚዝ የለበሰ፤ ተራ ሰው የሚመስል ተቀብለውና ሻንጣውን ተሸክሞ ወደ ክፍሉ ይዞት ሄደ። ሰውየው ከመሄዱ በፊት ልጁ ሽንት ቤቱን ተመለከተና ጽዳት የሌለው መሆኑን በመግለጽ ቅሬታውን ነገረው። ከጥቂት ደቂቃ በኋላ ያ ሰው ብሩሽና ውሃ በባልዲ ይዞ መጥቶ ሽንት ቤቱን የሚችለውን ያህል ፈትጎ ካጠበ በኋላ ሄደ። በዚያው ቀን ምሽት፤ የተማሪዎች መቀበያ ፕሮግራም ላይ ንግግር ያደርግ የነበረው ያ በራፍ ላይ ሻንጣውን ተቀብሎ ያስገባውና እንዲሁም ሽንት ቤቱን ያጸዳለት ሰው ነበር። ለካስ ያ ሰው ዘበኛ ወይም የጽዳት ሠራተኛ ሳይሆን፤ የኮሌጁ ፕሬዚደንት ነበር። ያ ወጣት በሕይወቱ ምን ጊዜም የማይረሳው ከፍተኛ ትምህርት ተማረ። መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት ሲገባ፤ አለቃ ሊሆን ሳይሆን፤ አገልጋይ ወይም አሸክር ሊሆን እንደሆነ ገባው።

የናቪጌተርስ (Navigators) መሥራች የሆነው “ሎርጂ ባኒ” በአገልግሎት ውስጥ ያለ ሰው እውነተኛ አሸክር መሆኑ በምን ይታወቃል? ተብሎ ሲጠየቅ፤ “እንደ አሸክር ሲቆጠር ወይም ሲታይ በሚያሳየው ሁኔታ ነው” አለ። ከላይ ያየነው ታሪክ ሰውየው “እኔ የኮሌጁ ፕሬዚደንት ነኝ” ብሎ ራሱን ስላላስተዋወቀ፤ ልጁ የተመለከተው እንደ ተላላኪ ወይም እንደ ጽዳት ሠራተኛ ነበር። ይሁን እንጂ፤ የልጁ ግምትና ትዕዛዝ አሰጣጥ ያንን የኮሌጁን ፕሬዚደንት ቅር አላሰኘውም። ማንነቱን ለመግለጽ ወይም ራሱን ለማስተዋወቅ አልቸከለም። ሻንጣውን የተሸከመለት፤ ሽንት ቤቱን ያጸዳለት፤ “እንዴት ዓይነት ትሁት ሰው ነው?” ብሎ እንዲያደንቀውም አልነበረም። ሰውን በኃይል እንዲሠራ የሚያደርገው ኃይል ቢኖር፤ “በሌሎች መደነቅ” ነው። ሁላችንም ላይረግነው ነገር ሌሎች እንዲያደንቁንና እንዲያመለኩን እንፈልጋለን። የበለጠ እንድንሠራ ያደርገናል። ጥያቄው ግን፤ ምስጋናውንና መደነቁን ካላገኘነውስ? ሰዎች እንዲያውቁልን ብልሃት ፈልገን ከሆንነው በላይ ስለ ራሳችንን እና ወራ ይሆን? የመጀመሪያው የአሜሪካ ፕሬዚደንት፤ ጆርጅ ዋሽንግተን ከተከታዮቻቸው ጋር በፈረስ ሲጓዙ፤ ፈረሳቸው ስትዘል የድንጋይ አጥሩን በመንካቷ ጥቂት ድንጋዮች ቦታቸውን ለቀው ነበር።

"እነዚያን ድንጋዮች ቦታቸው መመለስ አለብን" አሉ። "ምንም
 አይደለም፣ ሌሎች ያደርጉታል" ሲል አንዱ መልስ ሰጣቸው። በዚህ
 ጊዜ ከፈረሳቸው ወርደው እነዚያን ድንጋዮች ቦታቸው መለሱት።
 ሁኔታው በጣም ያስደነቀው ተከታያቸው፣ "ክቡር ጄኔራል! ይሄ ሥራ
 ለእርሶ ያንስቦታል" አላቸው። እርሳቸውም "የለም አያንስኝም፣
 ልኬ ነው" አሉት። ራስን ዝቅ በማድረግ ማገልገል ስንፈልግ፣ ሁል
 ጊዜ ላንመሰገን እንችላለን። ባንመሰገንም እግዚአብሔር እንድናደርገው
 የሚፈልገውን በማድረጋችን ደስ ይለናል። ስለዚህ በትህትና
 እናገልግል እንጂ፣ "ታላቅነቴን ሥራዬን አያችሁልኝ ወይ?" እያ
 ልን ስለራሳችን ማስታወቂያ ከመናገር እንጠንቀቅ።

ምዕራፍ ፱

ሰሚ ያጣ ምላስ

"የተወደዳችሁ ወንድሞቼ ሆይ! ይህን አትርሱ፣
 ሰው ሁሉ ለመስማት የፈጠነ፣ ለመናገርና
 ለቁጣም የዘገየ ይሁን።"
 ያዕቆብ 1፡19

እግዚአብሔር መናገር እንድንችል ምላስ ብቻ ሳይሆን፣ መስማትም
 እንድንችል ጆሮ ሰጥቶናል። መናገር ችለን መስማት ባንችል
 ኖሮ፣ ከሰው ጋር የሚኖረን ግንኙነት የተሟላ አይሆንም ነበር።
 ንግግራችን የተሟላ እንዲሆን፣ የግድ መስማት መቻል አለብን።
 ሌላው ቢቀር ተናግረን መስማታችንን ማወቅ የምንችለው፣ መስማት
 የቻልን እንደሆነ ብቻ ነው። እኛ መስማት መቻል ብቻ ሳይሆን፣
 የምናነጋግረውም ሰው መስማት መቻል አለበት። ንግግራችን ሰሚ
 ካላገኘ፣ መናገራችን ጥቅም እንደሌለው እናውቃለን። ስለዚህ ከመናገራችን
 በፊት የምናነጋግረው ሰው መስማት የሚችል መሆኑን
 በቅድሚያ ማወቅ አለብን።

ምላሳችን ያለንበትን የጤና ሁኔታ እንደሚያመለክተው ዓይነት
 ጆሮአችንም ማንነታችንን ያሳይ ይሆን? በመጀመሪያው ምዕራፍ
 ላይ ምላሳችን ውስጣዊ ማንነታችንን እንደሚገልጽ በሰፊው ተመልኩ

ከተናል። ያን ያህል ሰፊ ትንተና ውስጥ ባንገባም ምሁራን የጆሮ ችግን ቅርጽ ካለን የተፈጥሮ ባሕሪና ችሎታ ጋር በማያያዝ ያቀሱትን በመጠኑም ቢሆን እንመለከታለን። የሰውን ጆሮ በሚመለከት ሁኔታ ላይ የሥነ ልቦና (አዕምሮ) ሊቃውንት በደረገት ጥናት መረት የደረሱበትን ግንዛቤና የሰጡትን አስተያየት እናምን ይሆናል። የሰው ተፈጥሯዊ ባሕሪ ባለው የጆሮ ቅርጽና መጠን ይታወቅ ይሆናል።

- ትልቅ ጆሮ ያላቸው ሰዎች ብርቱ የሆነ ተፈጥሮ ያላቸው ለእውነት፣ ለአዲስ አሳብ ግድ የሚላቸውና የሚጓጉ ናቸው።
- ጆሮአቸው እጅግ በጣም ትልቅና ደንዳና ከሆኑ ትዕቢተኛ አስመላይ የሆነ ጠባይ ያላቸው ናቸው።
- ትናንሽ ጆሮ ያላቸው ሰዎች፣ ጠንቃቃ፣ ብልህ፣ ጽኑ የሆኑ የራሳቸው ጠንካራ የሆነ ፈቃድ ያላቸውና እንዲሁም፣ የሆነ አዕምሮ ያላቸው ናቸው።
- ሞላላ (Oval) ጆሮ ያላቸው ሰዎች፣ የጥበብ ሰዎች ናቸው የማጥናት፣ የመመራመር ርሃብ (ጥማት) ያላቸው ናቸው።
- ጥቅል አበባ የሚመስል ጆሮ ያላቸው፣ ብዙ ሰዎች የሚታይባቸው፣ የደስ ደስ የሌላቸው ናቸው።
- ሁለቱ ጆሮአቸው የተለያዩ መጠን ያላቸው፣ ይኸውም አንድ ትልቅ፣ ሌላው ትንሽ የሆኑ ሰዎች የራሳቸው የሆነ የተፈጥሮ ባሕሪ አላቸው።

(ሀ) ቀኙ ጆሮው በግራ ካለው ጆሮው የሚበልጥ ከሆነ እዚህ ዓይነቱ በተፈጥሮ ችሎታው የሚሠራ (instinctive ways) በአዕምሮው ከማመዛን ይልቅ በቅዠት የሚያስብ ነው።

(ለ) ግራ ጆሮው ከቀኙ ጆሮው የሚበልጥ ከሆነ የአዕምሮ ሰው ነው፣ ወዲያው ውሳኔ የሚያደርግ ሰው አይደለም።

ከላይ የገለጸነው አሳብ የሥነ አዕምሮ ምሁራን ያቀረቡት መላምት እንጂ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው ብለን ያቀረብነው ስላልሆነ ልትቀበሉትም ላትቀበሉትም ትችላላችሁ። ምርጫው የራሳችሁ

ነው። ትኩረት የምንሰጠው ከላይ ለሚታየው ጆሮ ሳይሆን ከውስጥ ስላለው መንፈሳዊ ጆሮ ነው። ሰዎች ለመስማት የሚፈልጉት ምን ድነው? በመጨረሻው ዘመን ስላሉት ሰዎች ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ ሲጽፍለት፣ “...ሰዎች ንጹሐን ቃል ለመስማት የማይፈልጉበት ጊዜ ይመጣል፣ ነገር ግን ለወራ በመገምገሙ እነርሱ ራሳቸው የሚወድዱትን ነገር የሚነገሩላቸውን አስተማሪዎች ይሰበሰባሉ። እውነትን መስማት ትተው ተረትን መስማት ይወድዳሉ” አለ (2 ጢሞ. 4፡3-4)።

1. መስማት መቻል ከእግዚአብሔር የተሰጠን በረከት ነው

ከሌላው ሰው ጋር የሚያገናኘን አንደኛው መንገድ ለሚ ጆሮ ነው። መስማት ከማይችሉ ሰዎች ጋር መወያየት አንችልም። ምክንያቱም ሰምተው መልስ ሊሰጡን ስለማይችሉ ነው። ምንም ያህል የንግግር ችሎታ ቢኖረን፣ ንግግራችን ለሚ ከሌለው ወይም ካጣ፣ ፍጹም ዋጋ የለውም። የማይሰማ መሆኑን እያወቅን ዝም ብለን ብንናገር፣ በአካባቢያችን ያሉት ሁሉ እኛን የሚመለከቱን ሞቶች አድርገው ነው። መናገርና መስማትን ሁለቱንም በአንድ ጊዜ ለማስኬድ ከባድ ይሆናል። ሁለት የተጋጨ ሰዎች በንዴት ተሞልተው የሚያደርጉትን ንግግር ስንሰማ፣ አንዱ ሌላውን የሚያዳምጥ አይመስልም። ሁለቱም መናገራቸውን እንጂ፣ ሌላው የሚሰማቸው መሆኑን እርግጠኞች አይደሉም። በደንብ መደማመጥ ከፈለጉ፣ ሁለቱም በአንድ ጊዜ ከመናገር፣ ከሁለት አንደኛቸው የግድ መናገራቸውን ማቆምና ሌላው የሚናገረውን ማዳመጥ አለባቸው። ዝም ባልን ቁጥር የመስማት ችሎታችንም እየጨመረ ይመጣል።

እግዚአብሔር አንድ ምላስ፣ ሁለት ጆሮ ሲፈጠርልን ምክንያት አለው። አንዳንድ ሰዎች እንደሚሉት “በመጠኑ ተናገሩ፣ በብዛት ሰሙ” የሚለውን መልዕክት ለማስተላለፍ ብቻ አይመስለንም። አንደኛው ጆራችን ቢታመም፣ በሁለተኛው ጆሮአችን መስማት እንችላለን። ያለን ያው አንዱ ምላሳችን ቢታመም፣ መናገር የሚያስችለን ሌላ መንገድ አይኖርም። ነገር ነገን መናገር ባለመቻላችን

ምክንያት ከሚደርስብን አደጋ የበለጠ መስማት ባለመቻላችን የሚደርስብን ጉዳት የበለጠ ነው። ስለዚህም ይህኛል አንዱ ጆሮአችን ቢታመም በሌላው እንድንጠቀም እግዚአብሔር አስቦ ሁለት ጆሮዎች የሰጠን። መስማት መቻላችን ምን ያህል ትልቅ የእግዚአብሔር ሰጦታ እንደሆነ መረዳት የምንችለው በአንዳንድ ምክንያት ለጊዜው መስማት ሊቻልን ብቻ ነው። ከጥቂት ወራት በፊት፣ ጆሮዬን አሳከክኝና አላግባብ ነካኸኜ አቆሰልኩት። ሕክምና ወዲያው በማድረግ ፈንታ “ትንሽ ቆይቶ ይሻለኛል” እያልኩ ችላ አልኩት። ነገር ግን በመሻል ፈንታ የበለጠ ጆሮዬ አካባቢ እያበጠ መጣ። ቀምሳችሁ ላላያችሁት ከጥርስ ሕመም የበለጠ የጆሮ መጠዝጠዝ በጣም ያሰቃያል። ሌሊት መተኛት እያቃተኝ ተነስኼ ቁጭ የምልበት ጊዜ ነበር። የበለጠ እያመመኝ ሲመጣ፣ ሁኔታው አሳሰበኝና ሀኪም ለማየት ወደ ከሊኒክ ሄጄ ተመረመርኩ። ሀኪሙ ያዘዘልኝን መድኃኒት እየወሰድኩ ሁኔታውን መመልከት ጀመርኩ። አሁንም እየባሰብኝ ሄደ እንጂ አልተሻለኝም። የሚያሳዝነው ይሄ ከመሆኑ በፊት ከሁለቱ ጆሮዎቼ መካከል በደንብ የሚሰማው አንዱ ብቻ ነበር። አሁን በደንብ የሚሰማው ጆሮዬ ሲቆሰልና ሲታመም፣ ሁሉም ነገር ጸጥ አለብኝ። ከሰዎች ጋር በሰልክ መነጋገር አልቻልኩም። የመኪና ጩኸት፣ የሰዎች ንግግር፣ በየምግብ ቤቱ ያለው የሙዚቃ ድምጽ ሁሉ ጸጥ አለብኝ። ዓለም በጠቅላላው በጸጥታ የተሞላች መሰለችኝ። ወደ ጆሮ እስፒራሊስት ዘንድ ሄድኩ። ድንጋጤና ፍርሃት ልቤን ሞላው። ጆሮዬ መስማት ካልቻለ፣ እንዴት እስብካለሁ፣ እንዴት እስተምራለሁ፣ እያልኩ አስብ ነበር። የጸጥታ ዓለም ለጥቂት ቀናትም ቢሆን ምን ያህል ከፋ እንደሆነ አየሁት።

በዚህ ሁኔታ ላይ እያለሁ አንድ ቀን ጥዋት ከትልቁ ልጄ ከሙሴ ጋር ሆኜል ቁርስ ስንበላ፣ የተለመደውን ጭውውታችንን ለማድረግ በጣም ተቸግራ ነበር። እኔ እንድሰማው በኃይል መጮኽ ነበረበት። ያም ደግሞ በጸጥታ ቁርሱን መብላት የሚፈልገውን ሰው ጸጥታ መንፈጋችን ሆኖ ስለተሰማኝ፣ ምችት አልሰጠኝም ነበር። በዚያ ምግብ ቤት የማያቋርጥ ለሰላላ ሙዚቃ ይሰማል። ሰው ሁሉ በዚያ ሙዚቃ ደስ እንደሚለው አምናለሁ። እኔ ግን ምንም ስለማልሰማ፣ አካባቢው ሁሉ በጸጥታ የተሞላ ይመስልኝ ነበር። በዚህ መካከል አፍንጫዬን አሳከክኝና፣ መሀረቤን አውጥቼ ስናፈጥ፣ በእብጠቱ

ምክንያት ዝግት ያለው ጆሮዬ፣ ድንገት ክፍት አለና ከሁለት ሳምንት ጸጥታ በኋላ ለመጀመሪያ ጊዜ የሰዎችን ንግግር፣ የሙዚቃውን ድምጽ፣ የመኪናዎችን እንቅስቃሴ መስማት ቻልኩ። በዚያን ደቂቃ ምን ዓይነት ደስታ እንደተሰማኝ የምገልጽበት ቋንቋ ያንሰኛል። በመስማት ውስጥ ያለውን በጎ ነገር በማሰብ እግዚአብሔርን ማመስገን ጀመርኩ።

የብዙ ሰው ችግር መስማት አለመቻሉ ሳይሆን፣ መስማት እየቻለ መስማት አለመፈለጉ ነው። አንዳንድ ሰዎች የራሳቸውን እንጂ የሌላውን ሰው ድምጽ መስማት የማይፈልጉ ይመስላሉ። ምክንያቱ ዕውቀትን ከሌላ ሰው መስማት ስለማይፈልጉ እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። “ራስ ወዳድ የሆኑ ሰዎች ከሌሎች ሰዎች ጋር ተሰማምተው መኖር አይሆንላቸውም። ሌሎች ሰዎች ትክክል መሆኑን ዕውቀው የሚያምኑበትን ነገር እነርሱ ይቃወማሉ። ሰነፍ የራሱን አስተያየት ብቻ መግለጥ ይፈልጋል እንጂ፣ ዕውቀትን ከሌላ ሰው መገባየት ደስ አያሰኘውም” ይላል (ምሳሌ 18፥1-2)። መናገር እንጂ ሰምተው መልስ መስጠት አይፈልጉም። በዚህም የሚገልጡት ራስ ወዳድነታቸውን ብቻ ሳይሆን ሞኝነታቸውንም ጭምር ነው። መስማት ከሌለ ጥሩ ውይይት ማድረግ አይቻልም።

2. ጥሩ ተናጋሪ ለመሆን፣ ጥሩ አዳማጭ መሆን ያስፈልጋል

ጥንት ግብጻውያን “ጥሩ የመስማት ችሎታ ሲኖረን፣ ጥሩ ተናጋሪ መሆን ያስችለናል” የሚል አባባል ነበራቸው። በዕድሜ ከጎለ መሉትም ሆነ ከህጻናት ጋር መነጋገር የምንችለው፣ ማዳመጥ ስንችል ብቻ ነው። ካልሰማን፣ የተናገርነው ነገር ሰሚ ማግኘቱን ማወቅ አንችልም። ሰሚ ከሌለን ደግሞ ዝም ብለን መናገራችን ጊዜአችንና ጉልበታችንን ማቃጠላችን ይሆናል። ለዚህ ነው ሠለሞን “መልስ ከመስጠትህ በፊት አዳምጥ አለበለዚያ ሞኝና የተናቅህ መሆንህን ታሳያለህ” (ምሳሌ 18፥13) ሲል የሚመክረን። በደንብ ሳናዳምጥ የምንሰጠው መልስ ያሳፍረን ይሆን? የሌላው ሰው ስም ሲጠራ፣ ባለ መስማቱ ምክንያት የተጠራሁ መስሎኝ በሕዝብ መካከል “አቤት”

ብዬ መልስ ብሰጥ ምን ያህል ትዝብት ውስጥ እገባ ይሆን? ለምሳሌ የመኪናችን ጎማ ተንፍሶ እድሮ ለመቀየር ስንታገል፣ ልጃችን አጠገባችን መጥቶ “ምን ልርዳህ?” ብሎ ሲጠይቀን፣ ምን እንዳለ ሳንሰማ ገና ልገና “ገንዘብ ሊጠይቀኝ ይሆናል የመጣው” ብለን፣ እየሮከን “እኔ ለአንተ ገንዘብ መስጠት ስልችቶኛል! ከአጠገቢ ጥፋ” ብንለው፣ ልጃችን “ምን ነካው አባቴ? አበደ እንዴ?” ብሎ ያስባል እንጂ እንደ ጤነኛ ሰው ላይቆጥረን ይችላል። ሠለሞን “መልስ ከመስጠትህ በፊት አዳምጥ፣ አለበለዚያ ሞችና የተናቅህ መሆንህን ታሳያለህ” ሲል ይህን ዓይነትን ስህተት ያጠቃልላል። ይሄን ዓይነት ሁኔታ የተፈጠረው ከልጃችን ጋር መሆኑ ቀርቶ ከሌላ ሰው ጋር ቢሆን፣ ምን ያህል የበለጠ ጉዳት እንደሚያደርስብን፣ እንዲሁም ከሚወደንና ከምንወደው ሰው ጋር የሚያቆራርጥ ይሆን እንደነበር የታወቀ ነው። “መልስ ከመስጠቴ በፊት ምንው ባዳመጥኩ ኖሮ” በማለት ራሳችንን እንዳይጸጽተን በቅድሚያ በደንብ እናዳምጥ።

ሐዋርያው ያዕቆብ “...ሰው ሁሉ ለመስማት የፈጠነ ለመናገርና ለቁጣም የዘገየ ይሁን” (ያዕ. 1፥19) ሲል፣ ሦስት ሀሳቦችን እንደ ገለጸ እናያለን። ብዙዎቻችን የዚህ ዓይነት ችግር እንዳለብን ስለሚያውቅ ነው ሐዋርያው ያዕቆብ “...ሰው ሁሉ” ያለው። ሦስት ሀሳቦች ያልነው፣ 1) መስማት፣ 2) መናገርና 3) መቆጣትን ነው። ሦስቱም እርስ በርሳቸው የተያያዙ ናቸው። በደንብ ማዳመጥ፣ ብላህ የሆነ መልስ ሠስጠት ወይም ንግግር ማድረግ ያስችላል። ብላህ የሆነ መልስ ስንሰጥም ቁጣን ያበርዳል። በዚህ ነው ጠቢቡ ሠለሞን “ልዝብ አነጋገር ቁጣን ያስታግሳል፣ ግልፍታ የተሞላበት አነጋገር ግን ቁጣን ያባብሳል” ያለው (ምሳሌ 15፥1)። ሰው ቁጣውንና ንግግሩን መቆጣጠር የሚያስችለው፣ በደንብ “ማዳመጥ” ወይም መስማት ነው። ተቆጥተን የምንናገራቸው ንግግሮች አንዴ ከአፋችን ከወጡ ልንመልሳቸው ስለማንችል ብዙ እንድንጸጸት፣ እንድናዝንና እንድናፍር ያደርጉናል። ዋልተር ዋንገሪን የተባለ ክርስቲያን ጸሐፊ፣ አንድ ጊዜ ከሚስቱ ጋር በነበረው ጭቅጭቅ ምክንያት፣ ንዴቱ ያደረሰበትን ትልቅ ሀፍረት ይገልጻል። ዋልተር ከሚስቱ ጋር ሲጋጭ፣ ተናጋሪው እርሱ ሲሆን፣ የማትናገረው፣ ወይም ዝም የምትለው ሚስቱ ነች። የሚፈልገውን ከባድ ቃል ከወረወረና እርሷም ትንሽ ካለቃቀሰች በኋላ ግን፣ ጭቃ ጅራፏን ታመጣለች።

የቆየና ጊዜ ያለፈበት ቢሆንም ከዚህ በፊት የበደላትን በደል ጥቃቅኑ ሁሉ ሳይቀር እየዘረዘረች ወቀሳዋን ስታፈስበት ይበላጭና ቤቱን ለቆ በመውጣት ለሦስት ሰዓት ያህል ውጪ ይዞራል። ጊዜው ከረ ምት በነበረበት አንድ ወቅት ከሚስቱ ጋር በተመሳሳይ ሁኔታ ተጋጭቶ ተበላጭቶ እንደተለመደው በሩን በኃይል ዘግቶ ወጣ። የሚያሳዝነው ኩቱን ሳይለብስ በሽሚዝ ብቻ ነበር። የመኪናውንም ሆነ የአፓርትመንታቸውን የበር ቁልፍ ኩቱ ውስጥ ነበር። ሁለት ምርጫ ነበረው። አንደኛው ራሱን ዝቅ አድርጎ “እባክሽን ክፈችልኝ” ብሎ ማንኳኳት፣ ሁለተኛው ትዕቢቱን እንደያዘ ውጪ በብርድ መሰቃየት ነበር። ምንም ድምጽ ሳያሰማ ወይም ሳይናገር ማንኳኳት ጀመረ። ሚስቱም ያለበትን አስቸጋሪ ሁኔታ ተግንዝባ መሳቅ ጀመረች። ባደረገው ሁኔታ ይቅርታ በመጠየቅ ፈንታ፣ ራሱን ዝቅ አላደርግም ብሎ በብርድ መንከራተት ጀመረ። በሁኔታው አዝና ያለቀሰችውን ለቅሶዋንም ሆነ ይቅርታ ለመስጠት የሳቀችውን ሳቅ አልሰማም። ባደረገውና በወሰደው እርምጃ ተዋረደ። ሁላችንም ለመስማት ፈቃደኞች ባለመሆናችን ምክንያት “ደረሰብን” የምንለው ተመሳሳይ ታሪክ ሊኖረን ይችላል።

ምሁራን፣ ምንም የማይናገሩ ሁለት ዓይነት ሰዎች እንዳሉ ይገልጻሉ። እነርሱም አንደኛው የሚናገረው ነገር ምንም የሌለው ሲሆን፣ ሁለተኛው ደግሞ ሁልጊዜ የሚናገር ሰው ነው። የምንናገረው ምንም ነገር ከሌለን፣ መናገር ያለብን መስሎን ዝም ብለን አንናገር። መቼ ዝም ማለት እንዳለብን እንወቅ። በአንድ ኮሌጅ ቅጥር ግቢ (ካምፓስ) ውስጥ ንግግር እንዲያደርግ የተጋበዘ አንድ የታወቀ ሰው፣ ከመናገሩ በፊት ፕሮግራሙን የሚመራውን ሰው “ምን ያህል መናገር እችላለሁ?” ብሎ ጠየቀው። ሰውየውም “የፈለግኸውን ያህል መናገር ትችላለህ፣ ተግራምቼ ግን ልክ ስድስት ሰዓት ሲሆን ይሄኛል” አለው። በዚህ ዓይነት ንግግሩን መቼ ማብቃት እንዳለበት በትህትና መንገሩ ነው። ምሁራን ጥሩ ተናጋሪ የሚያሰኘውን ሦስት ጠቃሚ ነጥቦች ሲሰጡ፣ (1) “እንድትታይ ቆመህ ተናገር፣ (2) እንድትሰማ ድምጸህን ከፍ አድርገህ ተናገር፣ (3) እንድትደነቅ፣ ንግግርህን በወቅቱ አቁም ይላሉ። የምንናገረውን ነገር ማወቅ ብቻ ሳይሆን፣ መቼ መጨረስ ወይም ዝም ማለት እንዳለብን ግወቁም

ጠቃሚ ነው። “በጥሩ ሁኔታ ንግግርን አበቃ የሚባለው ተናገሪ አገግሎቱ ሳይዘጉት በፊት፣ ንግግርን መዝጋት የቻለ ሰው ነው” ይባላል። ስለዚህ መቼ ዝም ማለት እንዳለብን መግር አለብን። ዝም ስንል፣ ያኔ ማዳመጥ እንችላለን።

በአገባቡ ማዳመጥ አለመቻል የሚያስከትለውን ሀፍረት ተመልከተናል። ሞኝ የሚያሰኘን ለመሆኑ ምንድነው? አለማዳመጣችን አገዋቂዎችና ያልተማሩ አያሰኘንም። እየተደጋገመ ሲነገረው፣ አልሰማም የሚለው ሰው ሞኝ እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ጥሩ አገግሎት እንዳንሆን የሚያደርገን ዋናውና ትልቁ ምክንያት “ሁልጊዜ መናገራችን” ነው። የመስማት ችሎታችን የተወሰነ ነው። ይሄው የተወሰነው ችሎታችንም ራሳችን ለተናገርነው ነገር መስሚያ ብቻ ነው። መስማትና መናገርን በአንድ ላይ ለማስኬድ በጣም ከባድ ነው። ብዙ የሚናገር ሰው ብዙ ጊዜ ሌላውን የመስማት ችግር አለበት። አንድ ጊዜ አንዱ ሚስቱ ጤንነት ስላልተሰማት ብቻውን ቤተ ክርስቲያን ሄደ። ከቤተ ክርስቲያን እንደተመለሰ የሚሰቱን ጤንነት ለመጠየቅ ከተኛችበት ክፍል ገባ። ደህና መሆኗን ካረጋገጠችለት በኋላ፣ “ቤተ ክርስቲያን እንዴት ነበር?” ብላ ጠየቀችው። “ጥሩ ነበር” ብሎ መልሰ ሰማት። “ሰባኪው ምን ሰበከ? እስቲ ትንሽ ከሰማኸው አካፍለኝ” አለችው። “የሰበከው ስለ ኃጢአት ነው” አላት። መልሳ “ስለ ኃጢአት ምን አለ?” ብላ ጠየቀችው። “ተቃወመው” ሲል ደመደመላት። ይህ ሰው በአካል ሰባኪው ሲሰብክ ይገኝ እንጂ ምንም እንዳልሰማ እርግጠኞች ነን።

3. ማዳመጥ (መስማት) ምንድነው?

ልጆቻችንን በልጅነታቸው የፈለግነውን ያህል እንዲያገኙ መንገር እንችላለን። ከፍ ሲሉ ግን የራሳቸው ምርጫ ሰላሳቸው እንደፈለግነው “ቁጭ ብላችሁ ስሙኝ” ብለን ልናስገድዳቸው አንችልም። መስማት “ውስጣዊ” እንጂ ከውጪ የሚሆን አይደለም። ጆሮው ክፍት ሆኖ፣ ከልቡ መስማት ካልፈለገ፣ ላይሰማ ይችላል። ስናገምጥ፣ የሰማናቸው ቃሎች የት ነው የሚሄዱት? በደንብ ካዳመጥን የሰማናቸው ቃሎች ሁሉ ከልባችን ውስጥ የሚገቡ መሆናቸውን

ውን መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። “ልጄ ሆይ! የምነግርህን በጥንቃቄ ተቀበል፣ ቃሌንም አድምጥ፣ ከቶ ከአንተ አታርቀው ዘወትር አስታውሰው፣ በልብህም ጠብቀው” ይላል (ምሳሌ 4፡20-21)። መስማት ጆሮን መክፈት ብቻ ሳይሆን ልብን መክፈት ማለት ነው። ሰማን የምንለው በልባችን የምናስቀምጠውን እንጂ፣ በውጪያዊ ጆሯችን እንደ ቅዠት የምንሰማውን አይደለም። አንድ ጊዜ አንድ የሌሊት ዘበኛ ነቅቶ መጠበቅ ሲገባው ደክሞት ተኝቶ ነበር። እኩል ሌሊት ላይ ባለቤቱ ከውጪ መጥቶ ወደ ቤቱ ለመግባት ማንኳኳት ጀመረ። ዘበኛው ተነስቶ በመክፈት ፈንታ ድምጹን ከፍ አድርጎ “መጣሁ! መጣሁ!” ይልና ተመልሶ ይተኛል። ባለቤቱ ትንሽ ቆይቶ ማንኳኳት ይጀምራል። ዘበኛውም እንደገና “መጣሁ! መጣሁ!” እያለ መልሰ ይሰጣል። ይሁን እንጂ መጥቶ አይከፍትም። ይሄ ዘበኛ ውጫዊ በሆነው ጆሮው ቢሰማም፣ ከልቡ ያልሰማ በመሆኑ፣ ወይም በእንቅልፍ ሰመመን ውስጥ በመሆኑ፣ የሰማውን በተግባር ላይ ማዋል አልቻለም። እግዚአብሔር እስራኤላውያንን “አንገተ ደንዳናዎች” ያለበት ምክንያት ሲናገራቸው የሰሙትን በተግባር ስላልፈጸሙት ነው። “ነገር ግን አንገታቸውን አደነደኑ እንጂ አልሰሙኝም፣ ጆሮ አቸውንም አላዘነቡም፣ አባቶቻቸውም ካደረጉት ይልቅ የባሰ አደረጉ” ይላል (ኤር. 7፡26)። መስማት ያልቻለው ልባቸው እንጂ ጆሮአቸው አልነበረም። ጆሯቸውን ወደ እርሱ አዘንብለዋል፣ ቀና ብለውም ወደ እርሱ ተመልክተዋል፣ ከውስጥ ልባቸው ግን ክፍት ስላልነበረ እንዲያደርጉ የነገራቸውን ማድረግ አልቻሉም።

እውነተኛ ማዳመጥ (መስማት) ውስጣዊ እንደሆነ ፕሉታርክን የመሳሰሉ የግሪክ ጸሀፊዎች ይናገራሉ። ከውስጣችን በደንብ ከሰማን፣ ያ የሰማነው ከእኛነታችን ጋር ይዋሃዳል። አንድ ነገር ተነግሮን ከልብ ካልሰማነው፣ ያ በጆሮአችን የሰማነው ነገር ከእኛ ጋር አይዋሃድም። ውስጣችንን ሰንጥቆ አይገባም። ፕሉታርክ “እውነተኛ ማዳመጥ፣ እውነተኛ የሆነ ኑሮ የመኖር መግቢያው ነው” አለ። ለዚህ ነው መጽሐፍ ቅዱስ መስማትን ከመታዘዝ ጋር የሚያያይዘው። “እነርሱ ግን መስማት አልፈለጉም፣ ለቃሌም አልታዘዙም፣ በዚህ ፈንታ በእላህና በክፉት የተሞላ ልባቸው የሚያሳስባቸውን ሁሉ አደረጉ፣ በመሻልም ፈንታ እየሰሰባቸው ሄደ” ይላል (ኤር.

7124)። የእስራኤልን ሕዝብ በሕዝቅኤል አማካኝነት የተናገረውን አለመስማታቸውን እግዚአብሔር ሲገልጽ “አንተ በእነርሱ ዘንድ በገና እየደረደረ የፍቅር ዘፈን በመዝፈን ከሚያስደስታቸው አዝማሪ የተለየህ አደለህም፤ ቃህን ሁሉ እያዳመጡ አንዱን እንዲን አይ ፈጽሙትም” አለ (ሕዝ. 33፥32)።

4. ካላደመጥን፤ እንግዲያውስ ምን እያደረግን ነው?

ማዳመጥ ሲገባን የማናዳምጠው ምን እያደረግን ይሆን? አዕምሮአችን ነጻ ሆኖ አይቀመጥም። ሁልጊዜ በተግባር ላይ ነው። ለምሳሌ ባልና ሚስት ሲጋጩ ከሁለት አንዳቸው “የምንግርህን አትሰማኝም... ያልኩትን አልሰማኸኝም... መጀመሪያ ሰማኝና...” በማለት ሲጠሩ ይሰማል። ሌላውም “ሰምቼኸለሁ... የምትይው ገብቶኛል...” በማለት መልስ ይሰጣል። ካላዳመጡ እንግዲያውስ ምን እያደረገ ነው? ብለን መጠየቃችን አይቀርም።

4.1. የሚሰሙትን ከሌላ ነገር ጋር እያጥፋች (እያሳመዱት) ነው

ከተናጋሪው አፍ የወጣውን የመጀመሪያውን አንድ ወይም ሁለት ዐረፍተ ነገር ያዳምጣሉ። የሰው አዕምሮ በጣም ፈጣን ነው። ተናጋሪው ከሚናገረው የበለጠ ፈጣን ነው። የሰማነውን አንድ ወይም ሁለት ዓረፍተ ነገር “እንዲህ ማለቱ ነው ወይም ማለቴ ነው” በማለት ቶሎ ከሌላ ነገር ጋር እናዛምደዋለን። አዕምሮአችን ከመብረቅ የበለጠ ስለሚፈጥን፤ ከአንዳንድ ሁኔታዎች ጋር እናያይዘውና፤ ሀሳቡን ገና ሳንሰማ፤ “እንዲህ ሳይሆን አይቀርም” እንላለን። ሀሳቡን የማንደግፈው ከሆነ መብላጫትና መቆጣት እንጀምራለን። ተናጋሪው ቀጥተኛውን መንገድ ይዞ ሲሄድ፤ እኛ ከመንገድ ወጥተን ወይም በአቋራጭ ሄደን ተናጋሪው ሀሳቡን ሳይጨርስ “ያለው እንዲህ ነው” ብለን እንደመድግለን። ተናጋሪው በደንብ እንዳልሰማነውና ሀሳቡን የተረዳነው እርሱ ከሚያስበውና ከሚለው ውጪ መሆኑን ሲገልጽልን፤ “እኔ ያልኩት እንደ እርሱ አይደለም... አትሰማኝም የምለው ለዚህ

ነው... ምን አለ በደንብ ብታዳምጠኝ...” ይለናል። እኛም በተናገርነው ቃል አፍረን፤ አላባችንን ሰብሰብ አድርገን ለማዳመጥ ፈቃደኛነታችንን እንገልጻለን። ብዙ ጊዜ የንግግሩ አርዕስት የማይጥመን፤ ወይም እኛ የማንፈልገው ዓይነት ከሆነ፤ ቀደም ሲል ያዛመድነው ነገር ልክ ካልሆነ፤ እንደገና ከሌላ ነገር ጋር እናዛምደዋለን። አሁንም ያ ልክ ካልሆነ፤ አሁንም ከሌላ ጋር ማዛመዳችንን እንቀጥላለን።

4.2. ሌላውን መስማት ጊዜ ማጥፋት ስለሚመስለን፤ ሌላ ነገር እናስባለን

መስማት የማንፈልገውን ነገር ለመስማት ፈቃደኞች አይደለንም። ስለሆነም፤ ለመስማት ምንም ዓይነት ጥረት አናደርግም። አብዛኞቻችን በግልጽ መስማት አልፈልግም አንልም። ጠቃሚ ነው የምንለው ሌላው ሰው የሚናገረው ንግግር ሳይሆን፤ ጠቃሚው እኛ የምንናገረው ንግግር ብቻ ስለሆነ፤ እኛ ብቻ መናገር እንፈልጋለን። ሥርዓተ አልባ እንዳንባል አልፎ አልፎ ሌላው ሰው እንዲናገር ጥቂት ጊዜ እንሰጠዋለን። ሌላው ሰው የሚናገረው ንግግር ፍሬ የሌለውና ጊዜአችንን ማባከን መስሎ ስለሚሰማን ሰውየው ተናግሮ እስኪጨርስ ድረስ አዕምሮአችን የፈለገውን እንዲያስብ ነጻነት እንሰጠዋለን። በዚህ ዓይነት ማዳመጥ ከማይፈልግ ሰው ጋር መወያየት ታዲያ እንዴት ይቻላል? ባልና ሚስት በየጊዜው የሚያጋጥማቸውን ግጭት መፍታት የማይችሉበት አንደኛውና ትልቁ ምክንያት ይሄ ነው። ሚስት “የሚናገረው ፍሬ የሌለው ነገር ነውና፤ የፈለገውን ቢናገር ግድ የለኝም” ባልም እንደዚሁ በማለት በሀሳባቸው ዓለምን ዞረው ይመጣሉ። ሲመለሱ ሁሉም ነገር ልክ እንደነበረው ሆኖ ይጠብቃቸዋል።

4.3. ምን ዓይነት መልስ እንደሚሰጡ ያስባሉ

የመጀመሪያውን አንድ ወይም ሁለት ዓረፍተ ነገር ካዳመጡ በኋላ፤ ተናጋሪው ሀሳቡን በሙሉ ተናግሮ እስኪጨርስ ድረስ በጽጥታ በማዳመጥ ፈንታ፤ በመካከል አቋርጠው መልስ ለመስጠት ይሞክራሉ፤ ካልሆነላቸው ደግሞ ጸጥ ብለው፤ የሚያዳምጡ መሰለው ለዚያ ለሰሙት ነገር መልስ ለመስጠት ራሳቸውን ያዘጋጃሉ። “ምን

ይነት መልስ ልሰጥ?" በማለት በውስጣቸው ያሳለሉት መከላከያ ቸውን ያዘጋጃሉ። ተናጋሪው ጨርሶ መልስ እስከሚሰጡ ይቸኩላሉ። በዚህ ወቅት ተናጋሪው የሚያዳምጠው የለም። ለብቻው እየተናገረ ነው። ሰሚ በሌለበት ብቻውን የሚናገር ሰው ጤነኛ ሳይሆን፤ ራሱን የታመመ ሰው ብቻ ነው። ተናጋሪው አዳማዊ እንደሌለው ከገባው "ብቻዬን የምናገረው እኔ አብድ አይደለሁም" ብሎ ንግግሩን ያቆማል።

4.4. ለመፍረድ እናዳምጣለን?

ብዙዎቻችን ብዙ ጊዜ የምናዳምጠው በጥሩ መንፈስ ሳይሆን፤ በተናጋሪው ላይ ለመፍረድ ብቻ ነው። የማዳመጥ ጊዜያችንን "አይረባም... ሰነፍ ነው... የራሱን ጥቅም ብቻ ፈላጊ ነው... ስለሌላው ሰው ፈጽሞ ግድ የለውም... ለመለወጥ ፈቃደኛ የሆነ ሰው አይደለም..." በማለት እየፈረድን እናዳምጣለን። ሁሉን የማወቅ ችሎታ ያለን ይመስል፤ የሰው አዕምሮ ለማንበብ እየሞከርን "እንዲህ ነው" በማለት መፍረድ እንጀምራለን። ስለ ሌሎች አዕምሮችን በአሉታዊ ነገር የተሞላ ይሆናል። እውነተኛውን ነገር እኛ በአዕምሮአችን "ይሆናል" ብለን ከምንገምተውና ከምናስበው ነገር መለየት አንችልም።

ይህንን የበልጠ ለመረዳት የሁነኛውንና የቴዎድሮስን ውይይት እንመልከት። ቴዎድሮስና ሁነኛው ጓደኝነታቸው አሜሪካ አገር ከመጡ በኋላ ሳይሆን ገና ኢትዮጵያም እያሉ የሚተዋወቁ ጓደኞች ናቸው። አንድ ቀን ሁነኛው ቴዎድሮስን "መኪናዬ ገራዥ ነችና አባክህን ባለኝ በነዚህ በሦስት ፋናት ውስጥ ከአገር ቤት የመጣ ዘመድ አለኝና ሚሽገን ስቴት ሄጂ እንዳየው መኪናህን አውሰኝ" አለው። በነዚያ ቀናት ውስጥ ቴዎድሮስ የራሱ ዕቅድ ነበረው። "ሁነኛው በጣም አዝናለሁ፤ ቀደም ሲል ያወጣሁት ዕቅድ አለ። ከአስር ዓመት በፊት አብረን የተመረቅነው የኮሌጅ ጓደኞቼ ጋር ለመገናኘት ዕቅድ ሰላወጣን ወደዚያ እሄዳለሁ። የትም የማልሄድ ቢሆን ኖሮ ታውቃለህ ደስ ብሎኝ እሰጥህ ነበር" አለው።

ሁነኛው የጠበቀውን ዓይነት መልስ ባለማግኘቱ ተበላጭቶ ለአስማማው እንዲህ አለው። "በጣም አዝናለሁ... ተናድጃለሁ... በሰው ተስፋ ቆርጫለሁ" አለው።

አስማማውም "ምነው? ምን ሆነክ? ምን ችግር አጋጠመህ? አለው።"

አስማማው፤ "በቴዎድሮስ ልቤ በጣም አዘነ፤ ልቤ በጣም ተሰበረ። በእርሱ ከፍተኛ እምነት ነበረኝ። ሙትልኝ ብለው እንኳን የሚሞትልኝ ይመስለኝ ነበር። መኪናውን እንዲያውሰኝ ጠይቄው ከለክለኝ። እኔ ብሆን እንኳን መኪናዬን ያለኝን ንብረቴን ሁሉ እሰጠው ነበር። ቴዎድሮስ በጣም ጉረኛ ነው! መንገድ ፈልጎ የኮሌጅ ምሩቅ መሆኑን መናገር ይፈልጋል። ገንዘብ የሚወድ፤ የራሱ የሆነውን ለማንም የማይሰጥ ንፋግ ሰው ነው። እኔ የጠየቅሁት በጓደኛ ነታችን ተማምኜ ብቻ ነው። መኪና ተከራይቼ መሄድ እችላ ነበር" አለው። ሁነኛው የጠበቀውን ዓይነት መልስ ባለማግኘቱ ተበላጭቶ በቴዎድሮስ ላይ መፍረድ ጀመረ። የአስማማውን ድጋፍ ለማግኘት፤ ቴዎድሮስ ለምን መኪናውን እንዳልሰጠው ምክንያቱን በደንብ አልነገረውም። የሚያሳዝነው አስማማውም "ምን ዓይነት ምክንያት ሰጠህ?" ብሎ ያልጠየቀው መሆኑ ነው። ቴዎድሮስ "መኪናዬን አልሰጥህም" አላለውም። በሌላ ቀን ቢጠይቀው ያለማመንታት ይሰጠው ነበር።

ለመፍረድ ሲል ብቻ ከሌላው መስማት የሚፈልግ ሰው፤ ያእውነተኛ ሰው አይደለም። ለምሳሌ አንዱ ተጨንቆ "እባክህን ጸልይልኝ። እኔና ባለቤቴ ትልቅ ችግር አለብን። ችግራችንም ልጆችን ነው። አንድ ልጅ ብቻ በመሆኑ ያሳደግነው እየሳሳለት ነው። ትምህርት ቤት እሄዳለሁ እያለ የትም ውሎ ይመጣል። ከትምህርት ቤቱ ዳይሬክተር ተደውሎልን ዛሬ ሄደን ነበር። ይሆናል ብለን የማንገምተውን ዓይነት መጥፎ ዜና ሰማን። ጌታ እጁን ካልዘረጋልን በስተቀር በእኛ ኃይልና ጉልበት ምንም ማድረግ አንችልም። እባክህን ጸልይልን" ብሎ ይነግረዋል። ሰሚው የሰውየውን ጭንቀት እየሰማ በአዕምሮ ውስጥ የሚመላለሰው የሀዘኔታ፤ የርህራሄ መንፈስ ሳይሆን፤ የራሱን ቅድስና፤ የራሱን ድል በመቁጠር በሌላው ላይ እንዲህ እያለ ይፈርዳል። "የእንደዚህ ዓይነቱ መጥፎ ልጅ ወላጅ ሰላደረገኝ እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ። ፈሪሃ እግዚአብሔር ባለው መንገድ ቢያሳድጉት ኖሮ፤ ዛሬ ይህን የመሰለ ውጤት በልጃቸው ላይ አያዩም ነበር። የእጃቸውን ፍሬ እያገኙ ነው። እያሞላቀቁ፤ 'አፈር አይንካህ' እያሉ ማሳደጉ ውጤቱ ይሄ ነው። የወላ

ጆቹ የራሳቸው ድካም ነው። የእኛ ልጆች እንደዚህ ቢሆኑ ኖሮ እኔ አብድ ክብር። ተጠንቅቆ በማሳደግ ፈንታ መጨረሻ ላይ ግልቀሱ ጥቅም የለውም። 'አገልግሎት አለኝ' እያሉ ቀንና ግታ ቤተ ክርስቲያን ከመሮጥ አርፈው ልጃቸውን አያሳድጉም ክብር?" በማለት የራሱን ቅድስና ለራሱ ይዘረዝራል።

5. ማንን እናዳምጥ?

ጆርጃችንን ለማግኘት የሚሻው ብዙ ሰዎች አሉ። የመጣውን ሁሉ ማስተናገድ ከባድ ነው። ጸጋ የማይሰጠውን ነገር መስማት ጸጋን ይገፋል። አሉባልታ የጠማቸው፣ ወሬ የሚያመለክቱ ተናግረው የሚያናግሩ፣ ሁልጊዜ ነገርን አጨልመውና አጥላልተው የሚያወሩ ብዙ አሉ። የማይረባውን ሁሉ ቁጭ ብሎ መስማት ጊዜ ማጥፋት ከመሆኑም በላይ፣ የወሬ ሱስኛ ያደርጋል። "አሉባልታ ካላወራን ልንፈነዳ ነው" የሚሉ ብቻ ሳይሆኑ፣ "በከተማው ምን ይወራል? ...ወሬ ተራብን? ...ወሬ ተጠግን?" የሚሉም እንዳሉ ማወቅ አለብን። ወሬኞች ሰሚ ካገኙ፣ ከወሬያቸው አይላቀቁም። ወሬኞችን ለማስቆም እንደኛውን ትልቁ መንገድ፣ ጆርን መከልከል ነው። በሰው ሕይወት ውስጥ ጣልቃ ገብተው ወሬ በማመላለስ የሌላውን ሰው ሕይወት ለሚያምሱት አሉባልተኞች፣ ጆርጃችንን ከመስጠት ይልቅ ታላቁ ፍሬዴሪክ የሰጠውን ዓይነት መልስ መስጠት ብንችል ቁጥራቸውን መቀነስና ተንኮላቸውም ብዙ ሰው እንዳይነዳ እናደርግ ነበር።

አንድ ጊዜ እንዲት ሴት የራሽያ ንጉሥ የነበረው ታላቁ ፍሬዴሪክ ዘንድ አቤቱታ ይዛ ቀረበች። አቤቱታዋም "ንጉሥ ሆይ! ባሌ ያላግባብ ያንገላታኛል፣ ይደበድበኛል" የሚል ክብር። ንጉሡም በደንብ ካዳመጣት በኋላ "ያ እኔን አይመለከተኝም፣ ያንቺና የባልሽጉ ዓይነት ነው" የሚል መልስ ሰጣት። ሴትየዋም ተንኮለኛ ስለነበረች ባሏን ከንጉሡ ጋር አጋጭታ ለመጉዳትና ለመበቀል አስባ "ንጉሥ ሆይ! ስለ እርሶም ቢሆን ከፋ እንጂ በጎ ነገር አያወራም" አለችው። ንጉሡም በጥበብ የተሞሉ ስለነበሩት ተንኮላም ስለገዛቸው "ያ ደግሞ እንቺን አያገዛለሁ፣ ያ የእኔና የእርሱ ጉዳይ ነው" በማለት አፏን አስይዘው ላኳት።

6. በደንብ ማዳመጥ እንዴት እንችላለን?

መጽሐፍ ቅዱስ "ሰው ሁሉ ለመስማት የፈጠነ ይሁን..." ሲል፣ መስማት የሰውን ጥረትና ጉልበት ይጠይቃል ማለቱ ነው። እውነተኛ፣ የፍቅር ሰው ለመሆን ጥሩ ማዳመጥ መማር አለብን። ጥሩ አዳማጭ ለመሆን፤

6.1. በሁኔታው ውስጥ መገኘት ያስፈልጋል

በአካል ተገኝተው ፈጽሞ ግን የማያዳምጡ ሰዎች ሊኖሩ እንደሚችሉ የታወቀ ነው። ቤተ ክርስቲያን በየላምንቱ ተገኝተው ሰባኪው ሲሰብክ ካንቀላፉ፣ ሥጋቸው እንጂ አዕምሮአቸው ሰላልተገኘ በቤተ ክርስቲያን የሚሰበከውን ሰብከት አይሰሙም። በደንብ ማዳመጥ የምንችለው አዕምሯችን ገቁ ሆኖ የሚነገረውን ሲከታተል ነው። አንዳንድ ሰዎች፣ ሰሚው ለመስማት ምንም ማድረግ የሌለበት፣ በብርጭቆ ውሃ እንደ መሙላት፣ ወይም ካሲት መቅጃ ድምጽን ዝም ብሎ እንደሚቀዳው ዓይነት የሚመስላቸው አሉ። ይሁን እንጂ የሰው አዕምሮ ከዝያ የተለየ ነው። ሰው የሚሰማውን ንግግር አዕምሮው እንዲያስብ፣ እንዲመዝን መፍቀድ አለበት። ለምሳሌ፣ ሰባኪው ሲሰብክ የሚናገረውን ዋና ዋና ሀሳብ በማስታወስ ደብተራችን ላይ እያሰፈርን ከሆነ፣ በአካል ብቻ ሳይሆን በአምዕምሮም ተገኝተን ንግግሩን ማዳመጣችንን የምናረጋግጥበት አንዱ መንገድ ነው። በሰብሰባው ላይ ተገኝተን አዕምሮአችን በንግግሩ ላይ በማተኮር ፈንታ የፈለገውን እንዲያስብ ነጻነት ከሰጠነው፣ ተናጋሪው ሲናገር በወቅቱ እዚያ ብንገኝም፣ በአዕምሮአችን ሰላልተገኘን የተናገረውን ማዳመጥ እንችልም። ተናጋሪው የእኛን አዕምሮ ለመሳብና እንድናዳምጠው ለማድረግ የራሱን ጥረት እንደሚያደርግ ሁሉ፣ እኛም ለመስማት የራሳችንን ጥረት ማድረግ አለብን።

6.2. ገቁ ሆኖ በአዕምሮ ማመዝዘን ያስፈልጋል

ሰው የማሰብ ፍጥነቱ ምን ያህል ነው? የሥነ ልቦና (አዕምሮ) ሊቃውንት በሳቦራቶሪ ለዚህ ጥያቄ መልስ ለመስጠት መከራ አድርገዋል። የትኛውም ፈጣን ተናጋሪ ሰው ከሚናገረው የበለጠ የማሰብ ፍጥነቱ እንደሚቀድም የታወቀ ነው። "ሀሳብ" በሰው አዕምሮ እንደ

ኤሌክትሪክ ከረንት ብልጭ የሚል በመሆኑ ተናጋሪው የሚናገረውን እያዳመጥን ብዙ ነገር ማሰብ እንችላለን። ፈጣን የሆነውን የአዕምሯችንን የማሰብ ችሎታ እየተጠቀምን፤ ተናጋሪው የሚናገረው ነገር ልክ መሆኑንና አለመሆኑን እንመረምራለን፤ ልክ አይደለም ብለን የምናሰብ ከሆነ ልክ ያልሆነባቸውን ምክንያቶች በአዕምሮአችን እናሰላስላለን። ተናጋሪው የሚናገረውን አሳብ አዕምሯችን እንዲያሰብና እንዲያመዛዝን ስንፈቅድለት፤ እየሰማን መሆኑን እና ረጋግጣለን።

6.3. የሌላውን ሰው ስሜት መረዳት ያስፈልጋል

በደንብ ስናዳምጥ የሌላውን ሰው ችግርም ሆነ ስሜት እንደራሳችን አድርገን እናዳምጣለን። ጥሩ ሀኪም በሥራው ጥሩ ውጤት ከሚያስገኙለት ነገሮች መካከል አንደኛው በሽተኛው የሚሰማውን ሕመም እንደራሱ አድርጎ መውሰድ የቻለ እንደሆነ ነው። የሥነ ምክር አገልግሎት የሚሰጠውም ሰው ራሱን ከሰውየው ችግር ውጪ አድርጎ፤ ወይም ራሱን እሰውየው ሁኔታ ውስጥ ሳያስገባ ከውጪ ሆኖ ለመርዳት ቢሞክር፤ ጥሩ ውጤት ማግኘት አይችልም። ምክር ፈላጊው የሚሰማውን ስሜት፤ ብሶቱንና ጭንቀቱን እንደራሱ አድርጎ ከወሰደው እንዲህ ዓይነቱ ምክር ሰጪ አዳማጭ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ “ደስ ከሚላቸው ጋር ደስ ይበላችሁ፤ ከሚያለቅሱም ጋር አልቅሱ” (ሮሜ 12፥15) ሲል፤ የሌላው ስሜት ተካፋይ ሁኑ ማለቱ ነው። የሌላውን ሰው ስሜት የበለጠ ለመረዳት፤ ተናጋሪውን እያዳመጥነው በአዕምሮአችን ልንጠይቃቸው የሚገቡ አንዳንድ ጥያቄዎች አሉ። ምን እየተሰማው ይሆን? በእርሱ ላይ የደረሰው ነገር በእኔ ላይ ቢደርስ ኖሮ እንዴት እሆን ነበር? በዚህ ዓይነት ስሜት ሆነን የምንሰጠው መልስ ተራ ንግግር ሳይሆን፤ እውነተኛና የሚያረካው ይሆንለታል።

6.4. የግል ስሜታችንን ችላ አንበል

አዕምሮአችን የሚያስበው ተናጋሪው የሚናገረውን ወይም ተናግሮ ሲጨርስ ልንመልስለት የምንፈልገውን ነገር ብቻ የምናሰብ ከሆነ፤ ጥሩ ሰሚ ለመሆን የሚያስችለንን ትልቁን ክፍል ችላ ብል።

ናል። ያም የግል ስሜታችን ነው። ተናጋሪው ሲናገር የሚሰማን ስሜት እንዳለ ግልጽ ነው። ለምሳሌ ባልና ሚስት ሲጋጩ፤ አንደኛው በራሱ በኩል ያለውን ሁኔታ ሲገልጽ፤ ሌላው ሲያዳምጥ፤ የሚያዳምጠው ሰው ስሜት ምን ዓይነት ነው። ስናዳምጥ እንደ ሁኔታው ይለያያል።--የደስታ፤ የሀዘን፤ የንዴት፤ የፍቅር፤ የጥላቻ፤ የፍርሃት፤ የሰጋት፤ የተስፋ መቁረጥ፤ ወዘተ የመሳሰሉ ስሜቶች ሊሰሙን ይችላሉ። እነዚህ ስሜቶች ሲሰሙን፤ የተናጋሪውን እንባለመጥረግ፤ ...አይዞህ ብለን ለማቀፍ፤ ወይም በንዴት ተሞልተን ለመግፋት ይቃጣን ይሆናል። አንዳንዴም በሰውየው ላይ በኃይል መጮኽ ይከፈላል። ብዙ ጊዜ ስሜታችንን አፍንገን ወይም ደብቀን ለማለፍ እንሞክራለን። ይህን ስናደርግ ለጊዜው ምንም ሳይሰማን ይችላል። ይሁን እንጂ፤ እየቆየና እየተጠራቀመ ሲመጣ አንዳንድ የጤና ቀውስ ሊያስከትል ይችላልና አስፈላጊውን እርምጃ መውሰድ ተገቢ ነው። ለምሳሌ ባልና ሚስት አንዳቸው ሌላቸውን ከፋ ቃል ቢናገሩ ከፋ የተሰነዘረበት ወገን፤ የተሰማውን ስሜቱን ወይም ጉዳቱን በመግለጽ ፈንታ፤ ጠብ ለማብረድ ሲል ዝም ሲል፤ ችግሩን መፍታቱ ሳይሆን፤ ደብቆ ማቆየቱ ነው። ስለዚህ የሚሰማንን ስሜት ችላ በማለት ፈንታ ተገቢ በሆነው መንገድ መግለጽ መቻል አለብን።

ምዕራፍ I

ምላሳችን ቀዶ ሕክምና ያስፈልገው ይሆን?

“ጤናማ አኒጋገር ሕይወትን ያስገኛል፤
ተንኮል የተሞላበት አኒጋገር ግን
መንፈስን ይሰብራል።”
(ምሳሌ 15፥4)

“ሳላስብ በችኮላ እናገራለሁ!... መናገር የሌለብኝን ክፉ ቃል እና ገራለሁ፤ ...ሁለተኛ ክፉ ቃል ከአፈ አይወጣም እልና እወስናለሁ። ጥቂት ቆይቼ ውሳኔዬን እረሳና በኅ ያልሆነ ቃል ስናገር ራሴን እገኛለሁ። ...አሁንስ ሁልጊዜ ንስህ መግባቱና መጸጸቱ ስለቸኝ! ...”

እኛ የማይሰጥ ንግግር ከተናገርን በኋላ “ለምን ይህን ተናገርኩ?” በማለት መጸጸት ለብዙዎቻችን የተለመደ ነው። የተናገርነው ንግግር፤ ሀሳባችንን ለመግለጽ የተጠቀምንበት ቃል ማንንም የማያንጽ፤ የማይገነባና የማይጠቅም በመሆኑ ብዙ ጊዜ በራሳችን እናፍራለን። እውነት መሆኑን ሳናግራ የተናገርነው ነገር፤ በሌላው ላይ

ያወራነውና ያስወራነው አሉባልታ፤ የሰነዘርነው የሰድብና የፍርድ ቃል ከክርስቲያን ሰው የማይጠበቅ መሆኑን ብናውቅም፤ ከሕሊና ወቅሳ ነፃ ለመሆን ስንል ብቻ፤ ያንን የመሰለ ቃል ለምን ከአፋችን እንደወጣ ምክንያት ለመስጠት እንሞክራለን። “ይህን ያልኩት እኮ እንዲህ ስለተባልኩ ወይም እንዲህ ስለተደረግሁ ነው። አለአግባብ ለሚነቅፉኝ ሰዎች መልስ ለመስጠት ስል የተናገርኩት ቃል ነው። ስረገጥ ‘ተረገጥኩ’ ማለት አልቻልኩም እንዴ?” በማለት ራሳችንን ለማሳመንና ለማጽናናት እንሞክራለን። የምላሳን የተፈጥሮ ኃይል እንደ ያዕቆብ ጥሩ አድርጎ የገለጸ የለም። “ምላሳም እንደ እሳት ናት፤ ምላስ በአካል ከፍሎቻችን መካከል የምትገኝ ክፉ ዓለም ናት፤ ሥጋችንንም ሁሉ ታረክላለች፤ እንደ ገዝመ እሳት ሰውነታችንን ሁሉ ታቃጥላለች... የሚገድል መርዝ የሞላበትና ዕረፍት የሌላት ክፉ ነገር ናት...” (ያዕ. 3፥6-10) ይላል። ምላሳችን ጤናማ ከሆነ ይፈውሳል፤ ክፉ ከሆነ ደግሞ፤ የልብ ስብራትን ያመጣል። ጠቢቡ ሠለሞንም ይህንኑ ይገልጻል። “ጤናማ አኒጋገር ሕይወትን ያስገኛል፤ ተንኮል የተሞላበት አኒጋገር ግን መንፈስን ይሰብራል” ይላል (ምሳሌ 15፥4)። ንግግራችን በተደጋጋሚ ከሰው ጋር የሚያጋጩ ከሆኑ፤ የምላስ ችግር እንዳለብን ተገንዝበን፤ እውነተኛ የሆነ ቀዶ ጥገና ሊያደርግልን ለሚችለው ጌታ ራሳችንን መስጠት ይገባናል። መንፈሳዊ የሆነ ቀዶ ሕክምና ከተደረገልን በኋላ ንግግራችን ሁልጊዜ እኛን የሚሰጥ፤ ለሰሚው ጠቃሚ የሆነውን ብቻ የሚናገር ይሆናል።

1. መጠነኛ ቀዶ ሕክምና የሚያስፈልጋቸው ምላሶች

አንዳንድ ሰዎች በተለያዩ የሰውነት ክፍላቸው ላይ... አፍንጫቸው ላይ፤ አንገታቸው ሥር፤ ራሳቸው ላይ፤ ጡታቸው ላይ አንዳንድ ሊዳሰስ የሚችል ትንንሽ እብጠት ይታይባቸዋል። እነዚህን እብጠቶች አይተው “ምንም ስለማያመኝ ሊያሳስበኝ አይገባም” ብለው ችላ ቢሉት፤ ራሳቸውን ከፍተኛ ጉዳት ላይ እንደሚጥሉ የታወቀ ነው። ስለዚህ በእስቸኳይ ሀኪም ዘንድ መሄድ አለባቸው። ያንን እባጩን ቆርጦ ለማውጣት ሆስፒታል ገብተው ብዙ ቀን

መተኛትና መታከም ላያስፈልጋቸው ይችላል። በጥቂት ጊዜ ውስጥ ታከመው መውጣት ይችላሉ። በወቅቱ ካንሰር ያልሆነ ተራ እብጠት ብቻ ሊሆን ይችላል። ወይም ካንሰር ያለበት ሆኖ በአስቸኳይ በሌላው የሰውነት ክፋልቸው ላይ ሳይሰራጭ አስፈላጊውን ህክምና ማድረግ ያስፈልጋቸዋል። በወቅቱ ካንሰር ያልሆነውም በጊዜው አስፈላጊውን ህክምና ካላደረጉ በቆየ ቁጥር ወደ ካንሰርነት ሊለወጥ ስለሚችል በጊዜው ሕክምና ማድረግ የግድ ያስፈልጋቸዋል።

ይህንን መጽሐፍ ስጽፍ ብዙ ደክሜአለሁ። ለማለት የምፈልገውን ሀሳብ በደንብ ሊገልጹ የሚችሉትን ቃላት ስመርጥ፤ “ይህን ብልምን ዓይነት ትርጉም ይሰጥ ይሆን?” ብዬ ራሴን ስጠይቅ፤ የጻፍኩትን በሌላ ቃል ወይም ዐረፍተ ነገር ስተካ፤ ብዙ ጊዜ አጥፍቼ በታለሁ። ደግነቱ ጽሁፈ በኮምፒውተር በመሆኑ የምፈልገውን ቃል ለመተካት መሸረዝና መደለዝ አላስፈለገኝም። በዚሁ ዓይነት መልክ የምናገረውም ንግግር ከሰው ጆሮ ከመድረሱ በፊት፤ ንግግሪ ለሚሰሙት ጸጋን ይሰጣል ወይ? ያንጸል ወይ? ወይም ይጠቅማል ወይ? በማለት እየጠየቅሁ በጎ የሆነውን ብቻ ብናገር ምላሴ ሌላውን በመጉዳት ፋንታ ብዙዎችን ይፈውስ ነበር። አንዳንዶቻችን በሥጋችን ላይ ሳይሆን፤ በውስጠኛው እኛነታችን ላይ አንዳንድ በዓይን የማይታዩ ትናንሽ እብጠቶች አሉብን። በእኛ በኩል አንድ ነገር ካላደረግን በራሳቸው ብቻ የማይጠፉ እብጠቶችን ስላሉብን፤ ወደ ካንሰርነት ከመለወጣቸው በፊት በአስቸኳይ ታላቁ ሀኪም፤ ኢየሱስ ክርስቶስ አስፈላጊውን ቀዶ ጥገና ሊያደርግልን ይገባል።

በአሁኑ ዘመን ባለነው ክርስቲያኖች ላይ በብዛት የሚታይ በሽታ ቢኖር የምላስ በሽታ ነው። ይህ የምላስ በሽታ ሲይዝ ሰውን አይመርጥም፤ ትንሽ ትልቅ ወንድ፤ ሴት፤ የተማረ፤ ያልተማረ፤ ድሃ ወይም ሃብታም፤ ክርስቲያን የሆነ ወይም ያልሆነ አይልም። ከፋ ምላስ ባላቸው ሰዎች ምክንያት ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ በዓለም ዙሪያ በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች እንዳለቁ ግልጽ ነው። ከፋ ምላስ ሌላውን ሲጎዳ የሚታየው በዓለማውያን መካከል ብቻ ሳይሆን በክርስቲያኖችም መካከል ይታያል። ዛሬ ቤተ ክርስቲያን የምትታመሰው፤ መከፋፈል፤ መለያየትና የቡድን መንፈስ ጎልቶ የሚታየው፤ ጤናማ ያልሆነ ምላስ ባላቸው ክርስቲያኖች ምክንያት

ነው። ከፋ ምላስ ያላቸው ሰዎች እንደ ቀንድ አውጣ (snail) ምላስ፤ ምላሳቸው በኃይል ይዋጋል። ቀንድ አውጣ የተባለችው ልዩ ፍጡር፤ ጥርሶቿ ያሉት ምላሷ ላይ እንደሆነ የተፈጥሮ ሳይንስ ተመራማሪዎች ይናገራሉ። አገልቶ በሚያሳይ መነጽር አይተው፤ ምላሷ ላይ ሰላሣ ሺ ጥርሶች እንዳሏት አረጋግጠዋል። የአንዳንድ ሰውም ምላስ እንደ ቀንድ አውጣ ጥርሶ ባይኖረውም ሌላውን ወግቶ የመግደል ኃይል በውስጡ ይዟል። ከምላስ በሽታ ለመዳን የሚፈልግ ማንኛውም ሰው፤ መጀመሪያ በሽታው እንዳለበት ማመንና መቀበል አለበት። ሀኪሞች አይወቁት እንጂ፤ ለማንኛውም በሽታ ምክንያት አለው። የበሽታው ምክንያት ማወቅ፤ በሽታው እንዳይመጣ አስቀድሞ ለመጠንቀቅ፤ ወይም ለመከላከል ይረዳል። የምላስ በሽታም የራሱ የሆኑ ምክንያቶች አሉት። እንደኛውና ዋናው “ኃጢአት” እንደሆነ ከማንም የተሰወረ አይደለም። መሠረቱ ኃጢአት ይሁን እንጂ፤ ሌሎች ብዙ ምክንያቶች እንዳሉ የታወቀ ነው።

1.1/ የሚዋሽ ምላስ

ምክንያት ቢኖራቸውም ባይኖራቸውም፤ የሚያስጨንቅ ነገር ሳይገጥማቸው ዝም ብለው የሚዋሹ አንዳንድ ሰዎች አሉ። ነገር ያጋንናሉ። ትንሹን ትልቅ አድርገው ያወራሉ። የውሸት ኑሯቸው ሲሰለቻቸው፤ ምለው ተገዝተው “ሁለተኛ ይህን ዓይነቱን ጠባባሪ ማስወገድ አለብኝ” ይሉና ይወስናሉ። ይሁን እንጂ፤ ትንሽ ቆይተው የወሰኑትን ውሳኔ ይረሱና እንደ ገና ሲዋሹ ራሳቸውን ያገኙታል። እንዲህ ዓይነት ችግር ያለባቸው ክርስቲያኖች ችግራቸው ከመንፈሳዊ ሕይወት ጋር የተያያዘ ሊሆን ስለሚችል፤ እውነተኛ ከሆነው ሀኪም ዘንድ ሄደው ውስጣቸውን ማስመርመር አለባቸው። “2ኛ ሆይ! በትንሹም በትልቁም፤ እንደዋሽ የሚያስጨንቅ ነገር ሳያጋጥመኝ እንዲሁ የመዋሸት ልማድ አለብኝ” ችግሪ ምንድነው?” ብለው መጠየቅ ይገባቸዋል። በነፍሳችን ውስጥ አንዳንድ የኃጢአት እባጭ እየበቀለ እንደሆነ መንፈስ ቅዱስ ያመለከተናል። ያም እባጭ “ትዕቢት” ሊሆን ይችላል። በራስ ላይ ያተኮረ ሕይወት በመኖራችን፤ ሰው ሁሉ ከሆንነው በላይ አተልቆ እንዲያየን ለማድረግ፤ ያልሆንነውን መሰለን ለማየትና ለመታየት ስለምንፈልግ ሁልጊዜ ከእውነት ውጪ

የሆነ ነገር እናወራለን። ራሳችንን አተልቀንና እርሳችንን እናሳያለን። በዚህም ራሳችንን፣ ሌሎችንና እንዲሁም እግዚአብሔርን እንዋሻለን።

ከተለያዩ የውሸት ዓይነት አንደኛው እያወቁ መዋሸት ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ "...ውሸት አትናገሩ! ሁላችንም የአንድ አካል ክፍሎች ስለሆንን እርሶ በርሳችን እውነት እንናገር" (ኤፌ. 4፡25) በማለት ይመከረናል። የሚያሳዝነው ቆለስያስ 3፡9 ላይ "እርሶ በርሳችሁ ውሸት አትነጋገሩ፤ ምክንያቱም እርጌውን ሰው ከነሥራው አውልቃችሁ ጥላችሁታል" የሚለውን ቃል በደንብ ብናውቅም፤ እውነት የሆነውን ብቻ ለመነጋገር ራሳችንን የማናለማምድ መሆኑ ችን ነው። መፍትሔም የምናገኘው በውስጣችን የበቀለውን የውሸት እብጠት በቀዶ ጥገና ያስወጣን እንደሆነ ብቻ ነው። ከቀዶ ሕክምናው በኋላ መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያዘው ንግግራችን እውነትን የያዘ ይሆናል። እውነትን ብቻ መናገር ሲገባን አልፎ አልፎ ውሸት ስንደባልቅ፤ የዋሸነውን ሰው ይቅርታ መጠየቅ አለብን። ራሳችንን ለመለወጥ ከመታገል ይልቅ፤ ሙሉ በሙሉ ለመንፈስ ቅዱስ ራሳችንን ማስገዛት አለብን።

1.2/ የሚሳደብ ምላስ

ሌላውን የሚጎዳ የሰድብ ቃል ካፋቸው ሁልጊዜ የሚወጣ እንዳንድ ክርስቲያኖች አሉ። በቀላሉ ይበሳጫሉ፤ በቀላሉ ይቆጣሉ። ባስቆጣቸውም ሰው ላይ የመጣላቸውን ቃል ይወረውሩበታል። ተሳድበው፤ ከፋ ቃል ካፋቸው ከወረወሩ በኋላ ደጋግመው ካደረጉት ህሊናቸው ይደነዝዝና ራሳቸውን የሚያጽናኑበት መንገድ ይፈልጋሉ። አንደኛው እውነትን መካድ ነው። "አልተሳደብኩኝም! እውነቱን ነው የተናገርኩት -ጤናማ ያልሆኑ ነገሮች ከአፈ ለምን ይወጣል? ከልቤ የማላምንበትን ነገር ለምን እናገራለሁ? ራሴን መቆጣጠር ለምን አልችልም? ሳለብ በየተናገርኩ የሚጎዳ ንግግር ከአፈ ለምን ይወጣል? ለነዚህ ጥያቄዎች ቀላል መልስ ማግኘት አስቸጋሪ ሊሆን ይችላል። ይሁን እንጂ፤ የተናጋሪው ልብ ያለበትን ሁኔታ ሊያመለክት ይችላል። በአፋ በቀልድ መልክ ይናገረው እንጂ ከውስጡ የሻገተ ነገርና መራራነት ሊኖርበት ይችላል። ከውጪ የሚታየው መንፈሳዊ ችግር ዋና ምክንያት ከውስጥ የተበላሸ ነገር ሲኖር መሆኑ

ኑን የተረዳው ጳውሎስ፤ "ውስጣዊውን ሰውነታችሁን የሚያጠነክር ኃይል በመንፈሱ አግካይነት እግዚአብሔር ከከብሩ ባለጸግነት እንዲሰጣችሁ እጸልያለሁ። እንዲሁም ክርስቶስ በእምነት በልባችሁ እንዲኖርና የእናንተ ሥርና መሠረት በፍቅር የጸና እንዲሆን እጸልያለሁ" ይላል (ኤፌ. 3፡16-17)። ለሰው ምላስን የሰጠው እግዚአብሔር ስለሆነ፤ የሚጠቅመውንም ምክር ሊሰጠው የሚችለው እርሱ ራሱ ነው። ቀዶ ሕክምና ያልተደረገለት ምላስ መጨረሻው ምን እንደሚሆን መጽሐፍ ቅዱስ ሲናገር፤ "...ውሸታዎች ሁሉ ዕጣ ከፍላቸው በጂን በሚቃጠለው በእሳት ባሕር ውስጥ ይሆናሉ፤ ይህም ሁለተኛው ሞት ነው" ይላል (ራዕይ 21፡8)።

1.3/ ሆሜተኛ የሆነ ምላስ

ሆሜተኛነት የሚያስከትለውን ችግር ሠለሞን ሲጠቅስ፤ "...ሐሜተኛ ምላስም የሰውን ፊት ያስቆጣል" ይላል (ምሳሌ 25፡23)። ጳውሎስም ሆሜተኛውን "...ሚያሸኮሽክ ሐሜተኛ..." ይለዋል (ሮሜ 1፡30)። ሐሜተኛ ሰው ክፉ ምላሱን የሚጠቀመው ሁልጊዜ ባለጉዳዩ በሌለበትና በማይሰማበት ወቅት ነው። ሐሜተኞች ችግር መፍጠር እንጂ፤ ችግር መፍታት አይሆንላቸውም። "ጎደለ" ማለት እንጂ፤ የጎደለው እንዲሞላ የሚሰጡት ሀሳብ የላቸውም። በሆሜተኞች ተጎዳሁ እንጂ፤ "ተጠቀምኩ...ተረዳሁ" የሚል የለም። ሐሜተኛ ምላስ ያቆሳላል እንጂ ማንንም አያንጽም። እግዚአብሔር ሐሜተን እንዲያሰራጩ የጠራቸው የሚመስላቸው ሰዎች እንደማይጠፉ እርግጠኞች ነን። ሁላችንም በሐሜተኛነታቸው ልንታገላቸው የማንችላቸው አንዳንድ ሰዎች አጋጥመውናል። በንግግራቸው ይፈጥሱ። በዚህ ምክንያት መናገር የማይገባቸውን ተናግረው ራሳቸውንም ሆነ ሌላውን ይጎዳሉ። ብዙ ጊዜ "አዝናለሁ፤ የተናገርኩት ነገር ከልቤ የማምንበትንና የተቀበልኩት አይደለም። የተናገርኩት ሳለብ ነው" በማለት ምክንያት ይሰጣሉ። ይሁን እንጂ፤ በውስጣዊ ሕይወታቸው ላይ እብጠት እንዳለባቸውና ቀዶ ጥገና እንደሚያስፈልጋቸው አምነው አይቀበሉም። እንደነዚህ ዓይነት ሰዎች የነፍሳቸው ሀኪም ወደሆነው ጌታ ተጠግተው በውስጣቸው ያለውን የኃጢአት "እባክህ" በቀዶ ሕክምና እንዲያወጣላቸው ራሳቸውን መስጠት ይገባቸዋል። እንዲሁ ዝም ብለው ከተጧት፤ ያመረቅዝና አደጋ ላይ ይጥላቸዋል።

1.4/ ብዙ የሚናገር ምላሽ

ብዙ የሚናገር ሰው፣ ሳያስብ የመጣለትን ሁሉ ስለሚናገር፣ በንግግሩ ሊሰት ይችላል። በማወቅም ሆነ ባለማወቅ ገንቢ ያልሆነ ክፉ ቃል ሊናገር ይችላል። ሠለሞን ብዙ ስለሚናገር ሰው እንዲህ ይላል። “ከብዙ ንግግር ውስጥ ስሕተት አይጠፋም፣ ስለዚህ አስተዋይ ሰው ብዙ ከመናገር ይቆጠባል” ይላል (ምሳሌ 10፥19)። ከንግግር ብዛት የተነሳ ገንቢ ያልሆነ ቃል ከሰው አፍ ይወጣና በሰዎች መካከል ግጭትን በመፍጠር ሊኖር የሚገባውን ሕብረት ሊያጠፋ ይችላል። የቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ለአንድነታቸው መደፍረስ ምክንያት የሆናቸው አንደኛው፣ ከመሥመር የወጣ ንግግራቸው እንደሆነ የታወቀ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ “...በእናንተ ዘንድ ጥልገ ቅን አትገቁጣገ አድመኛነት፣ የሰው ስም ማጥፋት፣ ሐሚት፣ ትዕቢት፣ ሁከት ይኖሩ ይሆናል ብዬ አፈራለሁ” ይላቸዋል (2 ቆሮ. 12፥20)።

ቁጣና ንግግር አብረው እንደሚሄዱ ሐዋርያው ያዕቆብ በጻፈው መልዕክት ላይ ተመልክተናል (ያዕ. 1፥19)። ስንቆጣ፣ ሳናስብና ሳንጠነቀቅ የመጣልንን ሁሉ ዝም ብለን ስለምንናገር ክፉ ቃል ከአፋችን ሊወጣ ይችላል። በቁጣ ተሞልተን የምንናገረው ክፉ ቃል ደግሞ ብዙ ጊዜ ጠብን እንደሚያነሳሳ የታወቀ ነው። በመካከላችን የሀሳብ ልዩነት ቢኖር፣ ወይም ሀሳባችን የተለያየ ቢሆን ማናችንም አንጎዳም። ልንጎዳዳ የምንችለው፣ ጥንቃቄ በጎደለው ክፉ ምላሽ ብቻ ነው። ብዙ የመናገር ዝንባሌ ያለው ሰው፣ ሁልጊዜ ንግግሩ ሥርዓት የጠበቀ አይደለም። ትክክለኛ ውይይት ለማድረግ አንዱ ብቻ ሳይሆን፣ ሁለቱም ወገን የመናገር ዕድል ሊኖራቸው ይገባል። የሚያሳዝነው ግን አንዳንድ ሰዎች ሌላው እንዲናገር ዕድል የማይሰጡ መሆናቸው ነው። አልፎ አልፎ ለመናገር ቢሞክር እንኳን፣ በመካከል ጣልቃ እየገቡ ንግግሩን ያስቆሙታል። ሌላው እንዲናገር ዕድል ነፍሳ “እኔ ብቻ ልናገር” የሚለውን ሰው መታዘብ ብቻ ሳይሆን ያስቆጣናል። ብዙ የሚናገሩ፣ “እኔን ብቻ ስሙኝ” የሚሉ ሰዎች ጓደኛ ማፍራት አይችሉም። ምክንያቱም ብዙ መናገር ስለሚያበዙ፣ የቀረባቸው ሁሉ እነርሱን ብቻ መስማት ይሰለቸውና ቶሎ ይሸሻቸዋል።

በሰው ዘንድ ተወዳጅነት የሚኖራቸው ብዙ የሚናገሩ ሳይሆኑ፣ ልባቸውን ሰጥተው የሚያዳምጡ ሰዎች እንደሆኑ የታወቀ ነው። “እኔ ብቻ ልናገር፣ ሰው ሁሉ እኔን ያዳምጠኝ” ማለት ተወዳጅነት የሚያስገኝ ጠባይ አይደለም። ይሉኝታ ይዟቸው ዝም ይበሉ እንጂ፣ የራሱን ድምጽ ብቻ ለመስማት ከሚፈልገው ሰው ጋር ወዳጅነት መፍጠር የሚፈልግ ሰው አይኖርም። የራሳቸውን ድምጽ ብቻ መስማት ለሚፈልጉ ሰዎች አንድ ጠቃሚ ምክር አለን። ይኸውም ንግግራቸውን በካሴት ቀድተው ቤታቸው ውስጥ ሲሆኑ፣ ቤታቸው ውስጥ ባለው የካሴት ማጫወቻ፣ ጉዞ ላይ ሲሆኑ ደግሞ መኪናቸው ውስጥ ባለ ካሴት ማጫወቻ እያስገቡ ሲገቡና ሲወጡ ሁልጊዜ ያዳምጡት። ለጥቂት ቀናት ይህን ካደረጉ፣ የራሳቸውን ድምጽ ደጋግሞ መስማት ስልቶች እንደሚላቸውና እንዲሁም ለብዙ ጊዜ በትዕግሥት ላዳመጧቸው ሰዎች እንደሚያዝኑ እርግጠኞች ነን። እነርሱን ከሰለቻቸው፣ ሌላውም ሊሰለቸው እንደሚችል ተገንዝበው ንግግራቸውን በልክ እንደሚያደርጉ አምናለሁ። ብዙ የመናገር በሽታ ያለባቸው ሰዎች፣ ብዙ ሲናገሩ ድንቁርናቸውን፣ አለማወቃቸውን ማሳወቃቸው እንደሆነ አይገነዘቡም። ዝም ቢሉ አላዋቂ ቢሆኑ እንኳን፣ አላዋቂነታቸው ስለማይታወቅባቸው እንደ አዋቂዎች ይቆጠሩ ነበር። ሠለሞን “በዕውቀቱ የሚተግመን ሰው ሁልጊዜ አይለፈልግም፣ የረጋ መንፈስ ያለውም ሰው አርቆ ግስተዋል ይችላል። እንዲያውም ሰነፍ ዝም ቢልና አፋን ቢዘጋ፣ ጠቢብና አስተዋይ ሊመስል ይችላል” ይላል (ምሳሌ 17፥27-28)። የምንናገረውን የማናውቅ ከሆነ ዝም በማለት አለማወቃችንን መደበቅ ይሻለናል።

1.5/ የማያዳምጥ ጆሮ

መናገርና ማዳመጥ አብረው የሚሄዱ ናቸው። በሕይወታችን መናገር ብቻ ሳይሆን፣ መስማትም ጠቃሚ የሆነ ነገር ነው። ስለዚህ ቀዶ ጥገና የሚያስፈልገው ምላሳችን ብቻ ሳይሆን፣ ጆሮአችንም ጭምር ነው። በአሁኑ ጊዜ ሰው ያጣው የሚያወራለት ሳይሆን፣ የሚያዳምጠው ሰው ነው። በልባቸው ውስጥ የሞላውን፣ ከውስጥ የሚሰማቸውን ጭንቀትና ሰላም ማጣት ሲገልጹ፣ ጆሮውንና ልቡን ከፍቶ የሚያዳምጣቸው ሰው ይፈልጋሉ። ቤተ ክርስቲያን ሁሉም ሰባኪ ለመሆን ስለሚፈልግ ተናጋሪ አላጣችም። ያጣቸው ግን በጭ

ንቀት ብዛት እርድላቸውን ሊያሰሙ ለሚፈልጉ የሚሰሙ ጆሮዎች መጥፋታቸው ነው። የማያደክም ብዙ ዋጋ የማያስከፍል፣ ነገር ግን በጣም ጠቃሚ የሆነ አገልግሎት ቢኖር “ማዳመጥ” ወይም “መሰማት” ነው። የሥነ አዕምሮ ሀኪሞች አዕምሮው የታመመውን ሰው ለማከም ትልቁ መንገድ መድኃኒት መስጠት ወይም ምክር መስጠት ብቻ ሳይሆን፣ ጆሮንና ልብን ሰጥቶ ማዳመጥ እንደሆነ ይናገራሉ። የልባቸውን ሲናገሩ፣ ንግግራቸውን ሳያቋርጥ ለሚያዳምጣቸው ሰው ብዙ ብር ለመክፈል ፈቃደኞች ናቸው። እንዳንድ ምዕመናን መጋ ቢያቸው ዘንድ ዕርዳታ ለመፈለግ የሚሄዱት ምክር ለማግኘት ብቻ ሳይሆን፣ የልባቸውን ሲናገሩ የሚያዳምጣቸው ሰው በመፈለግ ነው። የሚያዳምጥ ሰው ቢኖር ኖሮ የብዙዎች ውስጣዊ ችግር መፍትሄ ያገኝ ነበር። ሚስት ባሏን “እይሰማኝም” ትላለች፣ ባልም ሚስቱን “አትሰማኝም” ይላል። የግጭታቸው ምክንያት እንደኛው መደማመጥ አለመቻላቸው ነው። ገበያቸውን ለመደበቅ የውጪ ሰው ማነጋገር ስለማይፈልጉ፣ ጭንቀታቸውን በውስጣቸው ይዘው ይቆያሉ። በዚህ ምክንያት ለአዕምሮ ህመም ወይም ጭንቀት የተጋለጡ የአገራችን ሰዎች ቁጥር ጥቂት አይደለም። ብዙዎች ከትዳር ዓደኛቸው ጋር የላቸውን ቃል ኪዳን አፍርሰው በጋብቻ ካልተሣሰሩት ሰው ጋር የሩካቤ ሥጋ ግንኙነት እንዲፈጽሙ የሚያደርጋቸው በሥጋቸው ተፈትነው ሳይሆን፣ ከኑሮ ዓደኛቸው በተለየ ሁኔታ ረጋ ብሎ የሚያዳምጣቸው ሰው በማግኘታቸው ብቻ እንደሆነ የሥነ አዕምሮ ምሁራን ይናገራሉ።

በማዳመጥ ፋንታ ብዙ የምንናገረው ከሰው ጋር ብቻ ሳይሆን ከእግዚአብሔርም ጋር ነው። በጸሎታችን ወቅት ሁልጊዜ እኛ ስለ ምንናገር፣ እግዚአብሔርን የምንሰማበት ጊዜ የለንም። እግዚአብሔርንም በሁካታ ውስጥ የምናገኘው ስለሚመስለን ነው ብዙ ጊዜ የቤተ ክርስቲያናችን ፕሮግራም በእኛ ጩኸት ብቻ የተሞላው። በተለይ በአሁኑ ጊዜ ብዙዎች እግዚአብሔርን የሚያገኙት የሚመስላቸው፣ ጩኸታቸውና ጭብጨባቸው ሞቅ ያለ እንደሆነ ነው። ጸጥታ ካለ የተባረኩ አይመስላቸውም። ኤልያስም በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር ይኖራል ብሎ የገመተው በንፋስ በመሬት መንቀጥቀጥና በእሳት ውስጥ ነበር። ይሁን እንጂ፣ እግዚአብሔር በዚያ ውስጥ አልነበረም። “እግዚአብሔር በአጠገቡ አለፈ፣ ብርቱ ነፋሱም በፊቱ በመላክ ኮረ

ብታዎችን ለተጣጠቱ አለቶችንም ሰባበረ፣ እግዚአብሔር ግን በነፋሱ ውስጥ አልነበረም፣ ነፋሱም ከቆመ በኋላ ምድሪቱ ተናወጠች፣ እግዚአብሔር ግን በምድሪቱ ነውጥ ውስጥ አልነበረም፣ ከምድሪቱም ነውጥ በኋላ እሳት መጣ፣ እግዚአብሔር ግን በእሳት ውስጥ አልነበረም፣ ከእሳቱም በኋላ የሹከሹከታ ድምጽ ተሰማ። ኤልያስ የሹከሹከታውን ድምጽ ለሰማ ጊዜ ፊቱን በካባው ሸፈነ፣ ወጥቶም በጥሻው መግዚያ በሮ አጠገብ ቆመ፣ አንድም ድምጽ ኤልያስ ሆይ! እዚህ ምን ታደርጋለህ ሲል ጠየቀው” (1 ነገ. 19+11-13)። እግዚአብሔር ብዙ ጊዜ “ዝም በሉ! ጸጥ በሉ” ሲል እንሰማለን። “...ውጊያን ሁሉ አቶግኝሁ ጸጥ በግልት እኔ እግዚአብሔር መሆኔን ዕውቁ...” (መዝ. 46+10)። “እግዚአብሔር ከተቀደሰ መኖሪያው ስለሚመጣ ሁላችሁም በፊቱ ዝም በሉ” (ዘካ. 2+13)። ስለዚህ እንደሚገባው መሰማት እንድንችል ጆሮአችን የግድ ቀዶ ሕክምና ያስፈልገዋል። ካልሆነ፣ ከሰው ጋር የሚኖረን ግንኙነት የተሟላ ሊሆን አይችልም። በአግባቡ ስለማዳመጥ ምዕራፍ 9 ላይ በሰፊው ስለተወያየንበት፣ ሀሳቡን በደንብ ለመረዳት ደጋግሞ ማንበቡ ይጠቅማል።

2. የልብ ቀዶ ሕክምና ሲደረግልን፣ ምላሳችንም ይፈወሳል

ምላስ በሰው ሕይወት ውስጥ የማዳንም ሆነ የማጥፋት ኃይል እንዳለው በሰፊው ተመልክተናል። እንደ እግዚአብሔር ቃል የግል ሕይወታችንን ስንመረምር፣ በመንፈሳዊ ሕይወታችን እግዚአብሔር እንድንደርስበት ከሚፈልገው ደረጃ ለመድረስ ምን ያህል ወደ ጓሳ እንደቀረን እንገነዘባለን። ምንም ዓይነት ስህተት የማይገኝበት የእግዚአብሔር ቃል፣ ሕያው ስለሆነው ስለ ታላቁ ጌታ፣ ከእግዚአብሔር ጋር ያልታረቀ ሰው ስለሚጠብቀው ፍርድና እንዲሁም እግዚአብሔር ስለሚወደውና ስለሚጠላው ነገር በሰፊው ይናገራል። ዓላማውም፣ ሰው እግዚአብሔር ከሚፈልገው ደረጃ መድረስ እንደማይችል በመግለጽ ተስፋ እንዲቆርጥ ለማድረግ ሳይሆን፣ መጀመሪያ ማንነቱን፣ ቀጥሎ በራሱ ኃይል ምንም ነገር መለወጥ የማይችል መሆኑንና እንዲሁም ፈቃደኛ ከሆነ እርሱ ከሚፈልገው ደረጃ ሊያደርስው የሚችል መሆኑን እንዲያውቅ ለማድረግ ነው። ክርስቶስ

እንዲለውጠው ፈቃደኛ ሆኖ ራሱን የሰጠ ሁሉ፤ ሙሉ ይቅርታን አግኝቶ በአዲስ ሕይወት ውስጥ መመላለስ ይችላል። እውነተኛ የሕይወት ለውጥ ያለው ሰው ከአፋ ክፉ ቃል፤ ለሚሰሙት ጸጋን የማይሰጥና፤ ለማጽናት የማይጠቅም፤ ለሰዎች አስፈላጊ ያልሆነውን ቃል አይናገርም (ኤፌ. 4፡29)።

ሐዋርያው ጴጥሮስ ብዙ ደካማ ጎን እንደ ነበረው መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ይሁን እንጂ፤ ሊሆን የሚፈልገውን (የሚመኘውን) እንዲሆን እግዚአብሔር አስቻለው። ጴጥሮስ በሕይወቱ ደካማ ጎን የነበረው ሰው ይሁን እንጂ፤ ኢየሱስን ከልቡ የሚወድና በፍጹም ልቡ ሊያስደስተው የሚፈልግ ሰው እንደነበረ እናውቃለን። ጴጥሮስ ሙሉ ለውጥ አግኝቶ ክርስቶስ እንደሚፈልገው መሆን ከቻለ፤ እኛም ሙሉ ለውጥ አግኝተን ጌታ ከሚፈልገው መንፈሳዊ ደረጃ ላይ መድረስ እንችላለን ብለን ተስፋ እናደርጋለን። ከመንፈሳዊ ደካም የተነሳ ቁጠኞች፤ ችኩሎች፤ አሉባልታ አውራጆች፤ የማይገባንን የምንናገር ብንሆንም፤ ለእነዚህ ሁሉ ይቅርታን አግኝተን አዲስ ሰዎች እንሆናለን ብለን እናምናለን። እውነተኛ የሆነ ለውጥ ሲኖረን፤ አዲስ ሕይወት፤ እንዲሁም የተፈወሰ ምላስ እንደሚኖረን የታወቀ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን ዕቅድ ሲገልጽ፤ “...በብዙ ወንድሞች መካከል በኩር እንዲሆን እግዚአብሔር አስቀድሞ የመረጣቸውን የልጁን መልክ እንዲመስሉ ስለ ወሰነ ነው” ይላል (ሮሜ 8፡29)። በክርስቶስ በኩል የእግዚአብሔር ልጆች ስንሆን፤ “የልጁን መልክ” ስንይዝ፤ የክርስቶስ ባሕሪ በውስጣችን ስለሚኖረን፤ ምላሳችን በማጥፋት ፋንታ ይፈውሳል። ተስፋ የቆረጠችን፤ በተስፋ ይሞላል፤ ያዘኑትን ያጽናናል፤ ለደክሙት ጉልበትን ይሰጣል።

ሰው በዚህ ዓለም ምን ያህል ዘመን እንደሚኖር አያውቅም። ምናልባት የቀራችሁ ዕድሜ ይህንን መጽሐፍ አንብባችሁ የምትጨርሱበትን ያህል ጊዜ ብቻ ይሆናል። ስለዚህም፤ በመንፈሳዊ ሕይወታችሁ ማደግ መጀመር ያለባችሁ፤ ምላሳችሁ መፈወስ ያለበት ሃገ ወይም ወደፊት ሳይሆን፤ ዛሬውኑ መሆን አለበት። ዕድገታችሁም እንደ ቦታ የሚቆም ሳይሆን፤ እስከ ሕይወታችሁ ማብቂያ ድረስ መሆን አለበት። ሰው በሕይወቱ ለውጥ የሚጀምረው፤ የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን አዳኝነት በእምነት ተቀብሎ ከእግዚአብሔር አብ

ጋር በመታረቅና ከእርሱ ጋር የተቀራረበ ግንኙነት ሲፈጥር ነው። በአዲስ ሕይወት ካልተወለደ፤ በራሱ ጥረትና ትግል ምንም ዓይነት ለውጥ በሕይወቱ ማምጣት አይችልም። ያልተለወጠ፤ ወይም ያልጻነ ሰው ምላሱ አጥፊ ነው። ችግሩ ያለው ምላሱ ላይ ሳይሆን፤ ውስጣዊ ሕይወቱ ላይ ነው። ውስጡ በመንፈስ ቅዱስ ተነክቶ ሲለወጥ፤ ምላሱም የተፈወሰ ይሆናል። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብዙ ጊዜ በምላስ ጦርነት የሚቆሰሉ ሰዎች የሚኖሩበት ምክንያት፤ እውነተኛ የሆነ የሕይወት ለውጥ ሳያገኙ፤ ወይም ሳይደኑ ቤተ ክርስቲያንን ለማግለል፤ ወይም ለመምራት የሚፈልጉ ሰዎች በመኖራቸው ነው። የንግግር ደንብና ሥርዓት ማውጣት ብቻ ምላስን አይለውጠውም፤ ወይም ገንቢ አያደርገውም። ልቡ ሲለወጥ ምላሱም የተለወጠ ይሆናል። ስለዚህ ሰው ንግግሩ ጤናማ እንዲሆን ትልቅ ቀደ ጥገና የሚያስፈልገው ምላሱ ሳይሆን ልቡ ነው።

በመንፈሳዊ ሕይወታችን እንድናድግ የሚያደርገን መንፈስ ቅዱስ ነው። ሐዋርያው ጴጥሮስ ክርስቲያኖች እንዴት ማደግ እንዳለባቸው ሲዘረዝር፤ “...በእምነታችሁ በጎነትን ጨምሩ፤ በበጎነትም እውቀትን፤ በእውቀትም ራስን መግዛት፤ ራስንም በመግዛት መጽናትን፤ በመጽናትም እግዚአብሔርን መምሰል፤ እግዚአብሔርንም በመምሰል የወንድማማችን መዋደድ፤ በወንድማማችም መዋደድ ፍቅርን ጨምሩ” ይላል (2 ጴጥ. 1፡5-7)። እነዚህ ሐዋርያው ጴጥሮስ ከላይ የዘረዘራቸው ክርስቲያን ባሕሪዎች የምላሳችንን መልክና ውበት የሚለውጡ ናቸው። ዘግረው፤ “...የእግዚአብሔር ችርነት፤ (በጎነት) ምድርን ምላች ይላል (መዝ. 33፡5)። የተለወጠ ክርስቲያን የእግዚአብሔርን በጎነት ለሌሎች ያሳያል። በጎነት፤ በጎ ሀሳብን በተግባር ለሌሎች መግለጽ ነው። በጎነት በተግባር ላይ የዋለ “ችርነት” ነው። በፍቅር የተሞላው ሐዋርያው የሐንስ “ወዳጄ ሆይ! በጎ የሆነውን እንጂ ክፉን አትምሰል። በጎ የሚያደርግ ከእግዚአብሔር ነው፤ ክፉን የሚያደርግ ግን እግዚአብሔርን አሳየውም” ይላል (3 ዮሐ. 11)። በዓለም ውስጥ ካለው ክፉ ነገር ውጪ ሆኖ መኖር ትልቅ የባሕርን ጥንካሬ ይጠይቃል። ጳውሎስ “መልካሙንና ደስ የሚያሰኘውን ፍጹም የሆነውን የእግዚአብሔርን ፈቃድ ግወቅ እንድትችሉ፤ አእምሮአችሁ ታደሱ ሕይወታችሁ ይለወጥ እንጂ የዚህን

ዓለም ሰዎች ከፋ ጠባይ አትከተሉ" (ሮሜ 12፥2) ይላል። በምላሳችን ዓለምን መምሰል ከጣድ አይደለም። ዓለም ከሚያደርገው ውጪ ለእውነት መቆም፣ እውነትን መናገር ግን፣ ራስን ለአደጋ ማጋለጥ ስለሆነ፣ በተፈጥሮው ደካማ የሆነው ሰው ሊያደርገው የሚችለው አይደለም። ይሁን እንጂ፣ ክርስቲያኖች ሆነን ያልተገረዘ ምላስ እንዳላቸው የዓለም ሰዎች መምሰል፣ እንዲሁም የያዙትን ከፋ ጠባይ መከተል የለብንም። የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ የሆነው በነፃነት በሕይወታችን ሲኖር፣ ምላሳችን ከፋ ቃልን፣ ውሸትን፣ ሌላውን የሚጎዳ አሉባልታን አስወግዶ ለሰሚው ጸጋ የማይሰጥን ንግግር ይናገራል።

ሳናውቅና ሳናስተውል በተናገርናቸው ንግግሮች ምክንያት ልንወጣው ከማንችለው ችግር ውስጥ የምንገባበት ጊዜ አለ። ሐዋርያው ጴጥሮስ ሳያሰብ በመናገሩ ብዙ ጊዜ ስህተት ላይ ሲወድቅ እናያለን። አንድ ጊዜ ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን እግራቸውን ተንበርክኮ በማጠብ "ራስን ዝቅ ስለ ማድረግ ጠቃሚ የሆነ ትምህርት ለማስተማር ሲነሳ፣ ጴጥሮስ የክርስቶስን ሀሳብ ባለማወቅ "አንተ የእኔን እግር ከፋ አታጥብም" አለው (ዮሐ. 13፥8)። ዓላማውን ማንም እንዲያወቅናበት የማይፈልገው ኢየሱስ ጴጥሮስን "እኔ እግረህን ካጠብቃህ ስለኔ ጋር አንድነት አይኖርህም" አለው (ዮሐ. 13፥8)። በሌላ ጊዜ ደግሞ ኢየሱስ ስለ መስቀል ሞቱ ሲናገር፣ የሚናገረውን የማያውቀው ጴጥሮስ "በአንተ ላይ አይድረስብህ..." እንዳለውና ኢየሱስም "ዘር በል አንተ ሰይጣን" ብሎ እንደገሰጸው እናስታውሳለን። ብዙ ጊዜ ባለማወቅ በመናገር እናጽናናለን ብለን እንጎዳለን፣ እንገባለን ብለን እናፈርሳን፣ እናበጃለን ብለን እናበላሻለን። በጥበብ መናገር እንድንችል የጥበብ ሁሉ አምላክ የሆነውን ጌታ ጥበብ እንዲሰጠን መጠየቅ ይገባናል። "ከእናንተ መካከል ጥበብ የጎደለው ሰው ቢኖር እግዚአብሔርን ይለምን፣ እግዚአብሔርም ይሰጠዋል" ይላል (ያዕ. 1፥5)። የዕውቀታችን ዋና መሠረት ምድራዊ የሆነው የሰው ዕውቀት ወይም ፍልስፍና ሳይሆን፣ መጽሐፍ ቅዱስ ነው። "የእግዚአብሔር መንፈስ ያለበት መጽሐፍ ሁሉ ለትምህርትና ለተግባሩ ልብንም ለግቅናት በጽድቅም ላለው ምክር ደግሞ ይጠቅማል" ይላል (2 ጢሞ. 3፥16)። ልባችን በስማያዊው ዕውቀት ሲሞላ፣ ንግግራችን ገንቢ ወይም አፍራሽ መሆኑን ለይተን ማወቅ ብቻ ሳይሆን፣ ንግግራችንም በእውቀት የተሞላ ይሆናል።

የዓለም ሰው ራሱን እንዴት መግዛት እንዳለበት አያውቅም። ስለሆነም፣ የተሰማውን፣ ወደ አዕምሮው የመጣለትን ሁሉ ምንም ሳይመርጥ የፈለገውን ይናገራል። ራሱን መግዛት አይችልም። ታላቁ እስክንድር በ16 ዓመቱ የመቄዶንያ ገዢ፣ በ18 ዓመቱ ድል አድራጊ ጄኔራል፣ በ20 ዓመቱ ንጉሠ ነገሥት ሆነ። በ33 ዓመቱ ሰከራም ሆኖ ሞተ። ዓለምን ድል ማድረግ የቻለው እስክንድር፣ ራሱን መግዛት ግን አልቻለም። ክርስቲያን ከዓለማውያን የሚለይበት አንደኛው ነገር ራሱን የመግዛት፣ ራሱን የመቆጣጠር ኃይል ያለው በመሆኑ ነው። ራሱንም የሚቆጣጠረው በራሱ ኃይል ሳይሆን፣ በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ነው። ነገር ግን ራሳቸውን መግዛት እያቃታቸው በምላሳቸው በጎ ያልሆነውን ቃል በመናገር፣ አሉባልታና የማይጠቅም ወሬ በማውራት እርስ በርሳቸው የሚጎዱ ክርስቲያኖች መኖራቸው እጅግ ያሳዝናል። ዓለም ራሱን የሚቆጣጠርበት የራሱ የሆነ መንገድ አለው። ጁሊየስ ቄሳር የሚያስቆጣ ነገር ሲያጋጥመው አንድ ነገር ከማድረጉ በፊት የእንግሊዝኛ ፊደሎችን ከኤ (A) እስከ ዜድ (Z) ያሉትን ፊደሎች ይጠራ እንደነበረ የታሪክ ሰዎች ጽፈዋል። ሰው ምንም ያህል ደካማ ቢሆንም፣ በጎ ያልሆነውን ነገር እንዲያደርግ ለሚያባብለው ኃይል "እምቢ" እንዲል የሚያስችል ኃይል በውስጡ እንዳለ የታወቀ ነው። ራሱን የሚገዛ ክርስቲያን ከአፋ ከፋ ቃል እንዳይወጣ ማድረግ ይችላል። ይህንንም ኃይል የሚያገኘው ከራሱ ሳይሆን ከመንፈስ ቅዱስ እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል።

3. ከቀዶ ሕክምናው በኋላ

ሠለሞን "አፉን የሚጠብቅ ነፍሱን ይጠብቃል፣ ከንፈሩን የሚያምጡ ግን ጥፋት ያገኛሉ" ይላል (ምሳሌ 13፥3)። ምላሳችንን መቆጣጠር፣ ከሕይወት ሽንፈት ያድነናል። "ጥፋት ያገኛሉ" ሲል፣ በመጨረሻው ቀን በተናገረው ቃል ይፈረድበታል ማለቱ ነው (የማቴ. 12፥36-37)። ምላሳችን ሲፈወስ፣

3.1/ አሰራረውን ነገር በአሰራረው ጊዜ ይናገራል

ምላሰን ጤናማ የሚያሰኙት ነገሮች ምን ይሆኑ? ምላሰን ጤናማ

ከሚያሰኙት ነገሮች መካከል አንደኛው አስፈላጊ በሆነው ጊዜና ቦታ ላይ ብቻ የሚናገር ሲሆን ነው። ሠለሞን "...ለዝምታ ጊዜ አለው፣ ለንግግርም ጊዜ አለው..." ይላል (መክብብ 3፥7)። ተገቢ የሆነውን ነገር በተገቢው ጊዜ መናገር፣ እንዲሁም ዝምታ በሚያስፈልግበት ጊዜ ዝም ማለት፣ መናገር በሚያስፈልግበት ጊዜ መናገር ያስደስታል። የብዙዎች ችግር አስፈላጊ በሆነበት ጊዜ ዝም ማለት አለመቻላቸው ነው። ዘማሪው የዝምታን አስፈላጊነት ሲጠቅስ፣ "...በመኝታችሁ ላላችሁ በልባችሁ አስቡ፣ ዝም በሉ" ይላል (መዝ. 4፥4)። መናገር ልማድ የሆነባቸው አንዳንድ ሰዎች፣ ምላሳቸውን መግታት ባለመቻላቸው ምክንያት ራሳቸውን ትልቅ ችግር ውስጥ እንደሚከቱ የታወቀ ነው። ሠለሞን "ከብዙ ንግግር ውስጥ ስሕተት አይጠፋም፣ ስለዚህ አስተዋይ ሰው ብዙ ከመናገር ይቆጠባል" ያለው ለዚህ ነው (ምሳሌ 10፥19)። እንዲሁም ሐዋርያው ያዕቆብ "...ሰው ሁሉ ለመስማት የፈጠነ፣ ለመናገርና ለቆጣም የዘገየ ይሁን" ይላል (ያዕ. 1፥19)። እኛ ግን ይህንን መመሪያ ችላ ብለን ለመናገርና ለመቆጣት የፈጠንን፣ ለመስማት ግን የዘገየን ነን።

ብዙ ጊዜ ከሰው ጋር ስንነጋገር፣ ተናጋሪው የሚለውን አናጻምጥም። የማናጻምጥበት ዋናው ምክንያት፣ ለሚናገረን ሰው የምንሰጠውን መልስ ስለምናስብ ነው። ተራችንን ጠብቀን መናገር ስንጀምር ደግሞ፣ የሚያጻምጠን ሰው፣ ለእኛ የሚሰጠውን መልስ ስለሚያስብ የምንናገረውን አይሰማም። በዚህ ዓይነት መንገድ ውይይታችን ከቀጠለ፣ ሁለታችንም የምንናገረው ሰሚ በሌለበት በመሆኑ ውይይታችን ፍሬ እንደሌለው ግልጽ ነው። አድማጭ በሌለበት መናገር ዋናነት ነው። የምንሰማው ራሳችን ብቻ ከሆነ ከሌላው መማር አንችልም። ሠለሞን እንደዚህ ዓይነቶቹን ሰነፍ ብሎ ይጠራቸዋል። "ሰነፍ የራሱን አስተያየት ብቻ መግለጥ ይፈልጋል እንጂ፣ ዕውቀትን ከሌላ ሰው መግብየት አያስችውም" ይላል (ምሳሌ 18፥2)። ብዙ የሚናገር ሰው የሚናገረው ነገር ሲያልቅበት፣ ንግግሩን ማቆም እንዳለበት ስለማያውቅ፣ ያገኘውን ሁሉ፣ ጠቃሚነቱን ሳይመረምር ይናገራል። እውነቱን፣ እውነት ካልሆነው ጋር እየቀያየጠ፣ ለሰሚው ጸጋ የማይሰጠውን ሁሉ ዝም ብሎ ያወራል።

3.2/ በምስጋና የተሞላ ይሆናል

አንዳንድ ሰው በማመስገን ፈንታ ማጥረምረም፣ መውቀስ፣ መንቀፍ፣ ማማረር ወዘተ. ለምን ይቀለዋል? ብዙ ነገር ተደርጎለት ምስጋናው ትንሽ ነው፣ እንዲሁም ጥቂት ነገር ሳይሆንለት ሲቀር የሚያሰማው የምሬት ቃል ብዙ ነው። ብዙ ሲደረግለት ቆይቶ በአንድ ባልታወቀ ምክንያት አንድ ነገር ፈልጎ ማግኘት ያልቻለ እንደሆነ፣ ሲያደርግለት የቆየውን ሰው የወቀሳ፣ የነቀፋና የማጥረምረም መላት ያወርድበታል። መመስገን እንጂ ሌላውን ሰው ማመስገን አይፈልግም። መመስገን ለሚገባው ምስጋና መከልከል ሌላውን የሚጎዳ መሆኑን ማወቅ አለበት። ብዙ ጊዜ የሚያመሰግኑ ሰዎች ናቸው ሲመስገኑ የምናያቸው። ኢትዮጵያውያን ብዙ ጥሩ ጥሩ ባህሎች አሉን። ሰው አከጣሪነታችን፣ እንግዳ ተቀባይነታችን፣ ወላጆቻችንን መጠራችን፣ ታዛዥነታችን፣ እነዚህ ሁሉ ደስ የሚያሰኙና የሚያኮሩ ናቸው። የሚገርመኝ ግን "ማመስገን" ከባህላችን ውስጥ ለምን እንዳልተጨመረ ነው። የውጪ አገር ሰዎች ለሚደረግላቸው ለጥቃቅኑ ነገር ሁሉ "አመሰግናለሁ" ሲሉ እንሰማለን። ተሰደው አሜሪካን አገር መጀመሪያ የገቡ አውሮፓውያን ከጠበቁት በላይ ሁኔታዎች ስለተሳካቸው፣ እግዚአብሔርን የሚያመሰግኑበት ቀን ለዩ። ያንን ምክንያት በማድረግ በዓመት አንድ ቀን፣ በኅዳር ወር "የምስጋና ቀን" (Thanksgiving Day) በማለት አሜሪካውያን ሁሉ የሚያከብሩት የበዓል ቀን ሆነ።

በክርስትና ሕይወታችን ምን ያህል እንዳደግን የምንለካበት አንደኛው መንገድ በምንሰጠው ምስጋና ነው። ከውስጣችን በሚወጣው ማጥረምረም ወይም ምስጋና ማንነታችን ይለካል። ሁኔታዎች ልክ ሲመጡልን በምንሰጠው ምስጋና ሳይሆን፣ ያልጠበቅናቸው አንዳንድ ክፉ ነገር ሲደርሱብን በምናሰማው የምስጋና ወይም የምሬት ቃል ነው። በጎ ያልሆኑ ሁኔታዎች ሲገጥሙን ከውስጣችን ምን ዓይነት ነገር ይወጣል? መራራነት፣ ማጥረምረም ወይንስ መልካም መፃዛ ያለው የምስጋና ቃል ከውስጣችን ይወጣል? በመንፈሳዊ ሕይወታችን ማደጋችን በጤናማው ምላሳችን ይለካል። የልጆች ጸባይ ብዙ ጊዜ ማጥረምረም ነው። ህጻናትን ሁለት ሰዓት ታቅፈናቸው፣ ለአንድ ደቂቃ ስናስተኛቸው፣ ወይም ተናቀው ማቸው "ዕረ!"

በለው ያለቅላሉ። ያላደገም ክርስቲያን እንደዚሁ ነው። ጥቂት መልካም ያልሆነ ነገር በሕይወቱ ሲደርስበት፣ ከእኩ የሚወጣው ምሬትና ማጉረምረም ብቻ ነው።

እግዚአብሔርን ማመስገን ከመረጡት ታላላቅ የእግዚአብሔር ሰዎች መካከል አንደኛው ኢዮብ ነው። ኢዮብ በሕይወቱ ላይ በላዩ አደጋ ሲደርስበት በእግዚአብሔር ላይ በካስ ጨብጦ፣ “ለምን ይሄን ሁሉ መፃት አወረድክብኝ? ምን አደረግሁህ?” በማለት ከቱ ቃል ከእኩ አልወጣም። አደጋ ላይ በላይ ሲደራረብበት ሀዘን አልተሰማውም፤ ልቡ አልተሰበረም ማለት አይደለም። ከተቀመጠበት ብድግ ብሎ መጎናጸፊያውን ቀድሶ፣ ራሱን ተላጭቶ በምድር ላይ ተደፍቷል። ነገር ግን በማማረር ፈንታ “...ራቄቴን ከእናቴ ግህጽ ወጥቻለሁ፣ ራቄቴንም ወደዚያ እመለሳለሁ፣ እግዚአብሔር ሰጠኝ እግዚአብሔርም ነፃ፣ የእግዚአብሔር ስም የተባረከ ይሁን” አለ (ኢዮብ 1፡21)። የኢዮብ ሕይወት በመከራ ወፍጮ ሲታሸ ከውስጡ የወጣው የምሬት ቃል ሳይሆን፣ የምስጋና ቃል ነው። ከእግዚአብሔር ጋር ጥሩ ግንኙነት የሌላቸው፣ ወይም ወደ ጓላ የተመለሱ ሰዎች የምስጋና ሰዎች አይደሉም። ጳውሎስ እንደነዚህ ዓይነቶቹ “...እነርሱ እግዚአብሔርን አውቀውት ባለ ለእርሱ የሚገባውን ክብርና ምስጋና አልሰጡትም...” ይላቸዋል (ዮሴፍ 1፡21)። ብዙ ታላላቅ የእግዚአብሔር ሰዎች አፋቸው በምስጋና የተሞላ ነው። ከእነርሱ መካከል ሌላው ዳዊት ነው። መዝሙሮቹ አብዛኛዎቹ የምስጋና መዝሙሮች ናቸው። “...በሕዝብ ጉባኤ መካከል ሆኜ አመሰግንሃለሁ፣ ብዙ ሕዝብም በተሰበሰበበት ቦታ አከብርሃለሁ” (መዝ. 35፡18)። “...አምላክ ሆይ! በጽዮን ሆኝን አንተን ማመስገን ...ይገባናል” ይላል (መዝ. 65፡1)። እንዲሁም “እግዚአብሔር ሆይ! አንተን ማመስገን፣ ልዑል አምላክ ሆይ! ስለ ክብርህ መዘመር እንዴት መልካም ነው” (መዝ. 92፡1) ይላል። ጳውሎስም መልዕክቶቹን ሁሉ ሲጽፍ የሚጀምረው እግዚአብሔርን በማመስገን ነው (ዮሴፍ 8፡1፣ 1 ቆሮ. 1፡4)።

ጤናማ ምላስ በምስጋና የተሞላ ምላስ ነው። አንዳንድ ሰዎች ዓይናቸው ሁልጊዜ እንከን ብቻ የሚያይዙ ሁሉ ነገር ጨልሞ የሚታያቸው ናቸው። ብዙ ነገር ተቀብለው ጎልቶ የሚታያቸው ነቁጥ የሚያክለው መጥፎ ነገር ብቻ ነው። ሲታዘዛቸው ቆይቶ አንድ ቀን

“አልችልም” የሚላቸውን ሰው ጠላት የሚያደርጉ ናቸው። ነገርን ሁሉ በቀጥታ ግዩት የማይችሉ፣ ሁሉን ነገር አጣመው የሚተረጉሙ፣ ሁሉ ነገር ተጣሞ የሚገባቸው ናቸው። እንደነዚህ ዓይነቶቹ ማጉረምረምና መራራ ቃል እንጂ ከአፋቸው የምስጋና ቃል አይወጣም። የመርገም ቃል እንጂ የመባረክ ቃል የማይወጣቸው ናቸው። ከእግዚአብሔር ብዙ በጎ ነገር ተቀብለው፣ አንድ በጎ ያልሆነ ትንሽ ነገር ሲደርስባቸው፣ በእግዚአብሔር ላይ የሚያጉረመርሙ፣ የሚያግርሩ ናቸው። ለዚህ ጥሩ ምሳሌ የምትሆን የኢዮብ ሚስት ነች። “እስከ ሐሁን ፍጹምነትህን ይዘሃል? እግዚአብሔርን ሰደብና ሙት አለችው” (ኢዮብ 1፡9)። ኢዮብ ግን “አንቺ ከሰነፍች ሌቶች እንደ አንዲት ተናገርሽ፣ ከእግዚአብሔር እጅ መልካሙን ተቀበልን፣ ክፉ ነገርንስ አንቀበልም?” አላት። ወዚህ ሁሉ ኢዮብ በከንፈሩ አልበደለም። ይላል (ኢዮብ 1፡10)። ጳውሎስ እንዲህ ዓይነቶቹን ሲመክር፣ “በመጥፎና በጠግግ ትውልድ መካከል ያለ ነቀፋ የሞሆች ነውርም የሌለባቸው የእግዚአብሔር ልጆች እንድትሆኑ ባታገብራገሩ፣ ክፉም ስታስቡ ሁሉን አድርጉ” ይላል (ፊል. 2፡14-15)።

በሕይወታችን በጣም ጎዱን የምንላቸው በጣም የቀረቡንና የቀረብናቸው ናቸው። አንዳንዶቹ ላደረግንላቸው በጎ ነገር፣ መልሰው በጎ ማድረግ ሲገባቸው፣ ክፉ ያደረጉብን ናቸው። በማመስገን ፈንታ የወቀሱን፣ በማድነት ፈንታ ስማችንን ያጠፉ ናቸው። በነዚህ ውሉ ታቢሶች ሰዎች ልባችን ምን ያህል እንደተሰበረና እንዳዘነ የምናውቀው በውስጡ ያለፍን ሰዎች ነን። ምስጋና በሌላቸው ሰዎች ይሆን ያህል ልባችን የሚያዝን ከሆነ፣ እግዚአብሔርን በእኛ ውለታቢነት፣ በእኛ ምስጋናቢነት ምን ያህል ልቡ ያዝን ይሆን? ምስጋና ቢሰመሆን እግዚአብሔርን ከሰው የዘለጠ ያስቀይመዋል። በእግዚአብሔር ላይ ከምንፈጽመው ትልቅ በደል አንዱ፣ ምስጋና ቢሰሰን ነው።

የምናመስግነው እግዚአብሔርን ብቻ ሳይሆን፣ ምስጋና የሚገባቸውን ሰዎች ጭምር ነው። ቀኑን ሙሉ ስትለፋ የዋለች ሚስት፣ ምስጋና ስትጠብቅ ነቀፋና ትችት ሲደርስባት ምን ያህል ስብራት ይደርስባት ይሆን? ሚስት ብቻ ሳትሆን እንዲሁም ባል። ልጆች መልካም ነገር ሲያደርጉ ማመስገን፣ “ማጪማለት” የሚመስላቸው

ሰዎች አሉ። ጥሩ ሠርጅአለሁ ዛሬ እመሰገናለሁ ብለው ሲጠብቁ፤ ምክንያት ፈልጎ ወቀሳ ማብዛት ቤተሰብን ያራርቃል እንጂ አያቀራርብም። ጥሩ የቤት እመቤት፤ መልካም ትግባሯ በልጆቿም ሆነ በባሏ ፊት ጥገስ አግኝታ ትመሰገናለች። “ልጆችዎ አድናቆታቸውን ይገልጡታል፤ ባልዎም ያመሰግናታል” (ምሳሌ 31፥28) ይላል። ጤናማ ምላስ ሲኖረን፤ በመንቀፍ ፈንታ የምስጋና፤ የማበረታቻ ቃል፤ በማፍረስ ፈንታ የሚገነባ ቃል ከአፋችን ይወጣል።

እግዚአብሔር መልካም የሆነውን ነገር ስለሚወድ፤ ለሰው ልጅ ምላስን የሰጠው፤ መልካም ነገርን እንዲናገርበት ነው። ከመልካም ነገር አንደኛው እውነትን መናገር ነው። ዘማሪው “እነሆ! እውነትን ወደድህ...” ይለዋል (መዝ. 51፥6)። እውነትን የማይናገረውን ምላስ እግዚአብሔር ይጠላል። “እግዚአብሔር ሐሰተኞችን ይጠላል፤ ቃላቸውን በሚጠብቁ ታማኝ ሰዎች ግን ይደሰታል” ይላል (ምሳሌ 12፥22)። የእስራኤል ሕዝብ ከግብጽ ባርነት በሙሴ መሪነት ነጻ ወጡ። ወደ ተስፋይቱ ምድር ለመግባት አርባ ዓመት ወስደዋል። የሚገርመው ወደ ተስፋይቱ ምድር ለመግባት የጓጉና የጠበቁ ሳይገቡ ባት በምድረበዳ እንዳለቁ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ወተትና ማር ወደምታፈሰው ወደ ተስፋይቱ ምድር ብዙዎቹ መግባት ያልቻሉበት ምክንያት ምን ይሆን? ጣዖት አምላኪዎች፤ ዘማዊ፤ ጠብ ጫሪ በመሆናቸው ሳይሆን፤ መልካም ነገር ከአፋቸው እንዲወጣ በመፍቀድ ፈንታ፤ በጎ ባደረገላቸው እግዚአብሔር ላይ ከፋ ቃል በመናገራቸው ነው።

እግዚአብሔር ሙሴንና አሮንን “እነዚህ ክፉዎች የሆኑ ሕዝብ በእኔ ላይ የሚያገረመርሙት እስከ መቼ ነው? ይህን አሰልጃ የሆነ ጉርምርምታቸውን ሰምቻለሁ” አላቸው (ዘኁልቁ 14፥27)። በዚህ ከፋ ንግግራቸው ምክንያት ምን እንደሚደርስባቸው ሲናገር፤ “ሁላችሁም ትሞታላችሁ፤ ራሳችሁም በዚህ ምድረ በዳ ተበትና ይቀራል፤ በእኔ ላይ በማጉረምረማችሁ ምክንያት ከእናንተ መካከል ከሃያ ዓመት በላይ ዕድሜ ያለው ሁሉ ከፋ ወደዚያች ምድር አይገባም፤ ወደዚያች ምድር ገብታችሁ እንደምትኖሩ ቃል ገብቼላችሁ ነበር፤ ነገር ግን ከካሌብና ከኢያሱ በቀር ከእናንተ አንዱ እንኳ ወደዚያች ምድር አይገባም” አላቸው (ዘኁልቁ 14፥29-30)። እስራኤላውያን

በማጉረምረማቸው ምክንያት በምድረበዳ ሁሉም ጠፉ። ከባርነት ነጻ አውጥቷቸው ነበር፤ በጉዟቸው ላይ አንዳንድ ዕንቅፋት ባጋጠማቸው ቁጥር ግን በእግዚአብሔር ላይ አጉረመረሙ። ምስጋና ቢስ ሆነው፤ እያማረሩና እያጉረመረሙ በምድረ በዳ አለቁ። የማጉረምረም ዋጋው ሞት እንደሆነ እናያለን። በፍርድ ቀንም ዋጋቸውን እንደሚያገኙ እናውቃለን። ይሁዳም “እነዚህ ሰዎች ሁልጊዜ የሚያገረመርሙና በምንም ነገር የማይደሰቱ ናቸው፤ የራሳቸውን ክፉ ምኞት የሚከተሉ ናቸው፤ አፋቸው በትዕቢት ቃል የተሞላ ነው፤ የራሳቸውን ጥቅም በመፈለግ ሰውን ይለማመጣሉ” ይላል (የደሁዳ መልዕክት 16)። ከተናገርን በኋላ የማይጸጽተንን፤ ሌሎችን የሚያንጽና የሚገነባ፤ ተገቢ የሆነውን ቃል ብቻ ለመናገር ራሳችንን እና ለማምድ።

በአሁኑ ዘመን ባለነው ክርስቲያኖች ላይ በብዛት የሚታይ በሽታ ቢኖር የምላስ በሽታ ነው።

ይህ የምላስ በሽታ ሲይዝ፥ ሰውን አይመርጥም። ትንሽ፥ ትልቅ፥ ወንድ፥ ሴት፥ የተማረ፥ ያልተማረ፥ ድሃ ወይም ሀብታም፥ ክርቲያን የሆነ ወይም ያልሆነ አይልም። ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ፥ ክፉ ምላስ ባላቸው ሰዎች ምክንያት በዓለም ዙሪያ በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች እንዳለቀ ግልጽ ነው። ክፉ ምላስ ሌላውን ሲጎዳ የሚታየው በዓለማውያን መካከል ብቻ ሳይሆን፥ በክርስቲያኖችም መካከል ይታያል።

ዛሬ ቤተ ክርስቲያን የምትታመሰው፥ መከፋፈል፥ መለያየትና የቡድን መንፈስ ጎልቶ የሚታየው፥ ጤናማ ያልሆነ ምላስ ባላቸው ክርስቲያኖች ምክንያት ነው።

መለሰ ወጎ

በኢትዮጵያውያን የወንጌል አግልግሎት ተዘጋጅቶ ይቀረበ